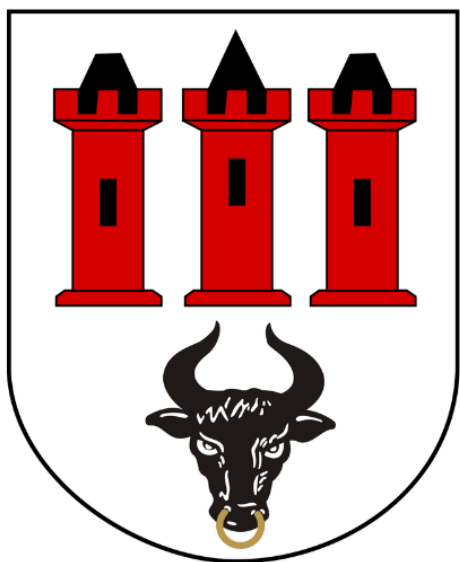
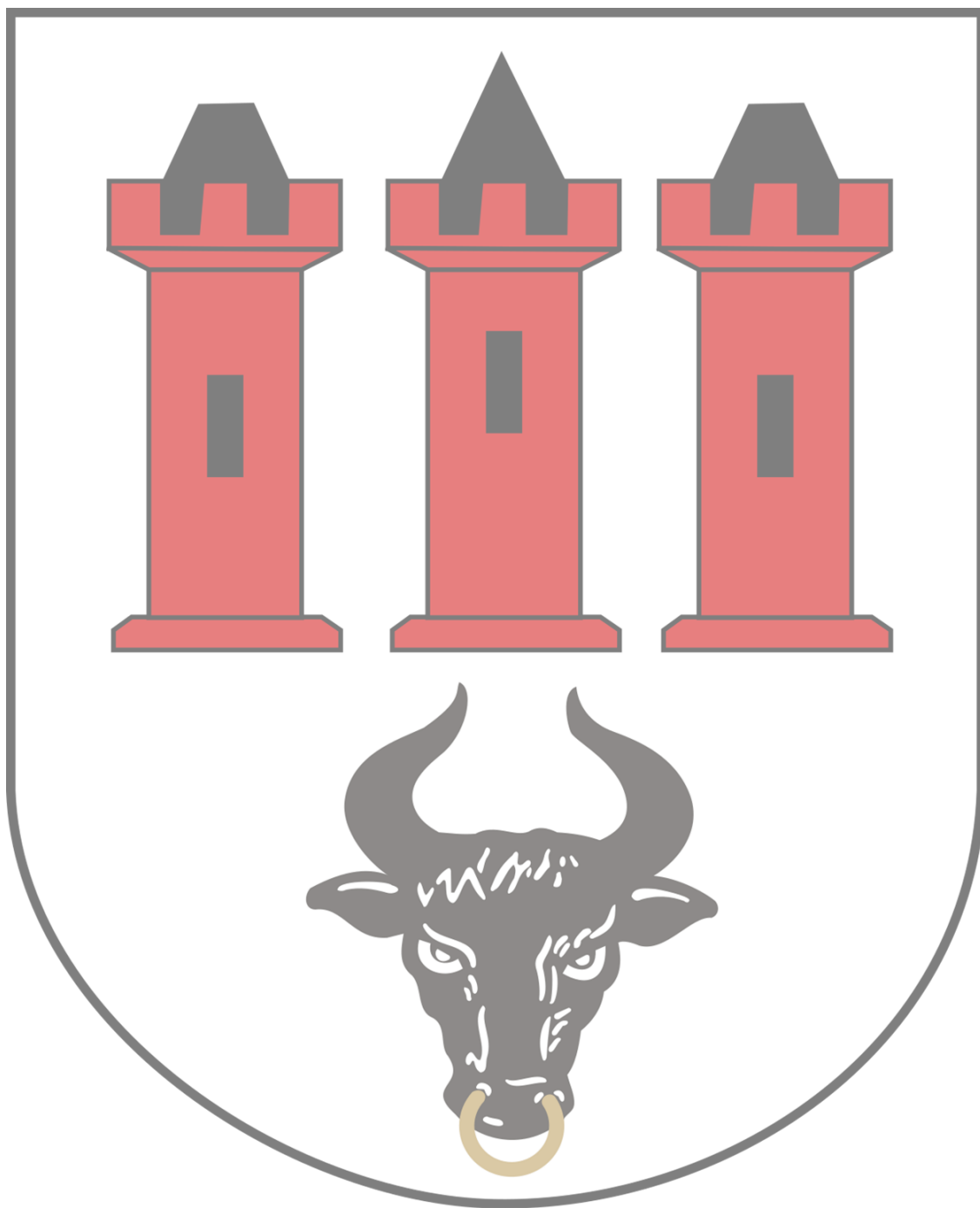

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BEDLNO

NA LATA 2027–2037

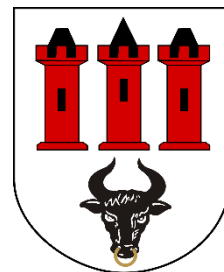
Opracowanie:

Urząd Gminy Bedlno

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 opracowano w oparciu o analizę materiałów źródłowych (aktualnych dokumentów planistycznych i sprawozdań) Urzędu Gminy Bedlno i gminnych jednostek organizacyjnych, dane statystyczne ujęte w formie wskaźników, wykresów i tabel porównawczych oraz informacje pozyskane w procesie partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 zawiera najaktualniejsze dane w momencie opracowywania niniejszego dokumentu, a więc dane według stanu na 31 grudnia 2024 roku (o ile nie zaznaczono inaczej).

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY BEDLNO	8
Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	9
Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej.....	11
Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	13
Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	16
Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	19
Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	25
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY BEDLNO	29
Misja i wizja.....	30
Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.	31
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Bedlno oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	50
Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	68
System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	73
Ramy finansowe i źródła finansowania.....	76
ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ, KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ GMINY BEDLNO	79
ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY	149
ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELA EWALUACYJNA.....	155

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju gminy w perspektywie do 2037 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe. Strategia stanowi również formalną podstawę i uzasadnienie do aplikowania o zewnętrzne środki finansowe na realizację celów rozwojowych Gminy oraz wsparcie w procesie przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Bedlno, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego do 2030 roku. Będzie ona wyznaczała również ramy dla innych sektorowych planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania. Dodatkowo, Strategia Rozwoju Gminy Bedlno będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w trakcie jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne oraz stanie się punktem odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Gminie Bedlno, mających na celu wspieranie rozwoju w okresie od 2027 do 2037 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 została opracowana w sposób kompleksowy, z wykorzystaniem różnorodnych danych i dokumentów jako podstawy dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Gminy Bedlno w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym, który był wykorzystywany w procesie przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych (w tym Gminy Bedlno) i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na opracowanie strategii rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania gminy w zakresie jej rozwoju na lata 2027-2037.

Prace nad Strategią rozpoczęto w 2026 roku, po decyzji Wójta Gminy Bedlno o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Pierwszym krokiem było podjęcie uchwały nr XXV/135/2026 Rady Gminy Bedlno z dnia 27 lutego 2026 roku w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037, w tym trybu konsultacji, o których mowa w ustawie z dnia 6

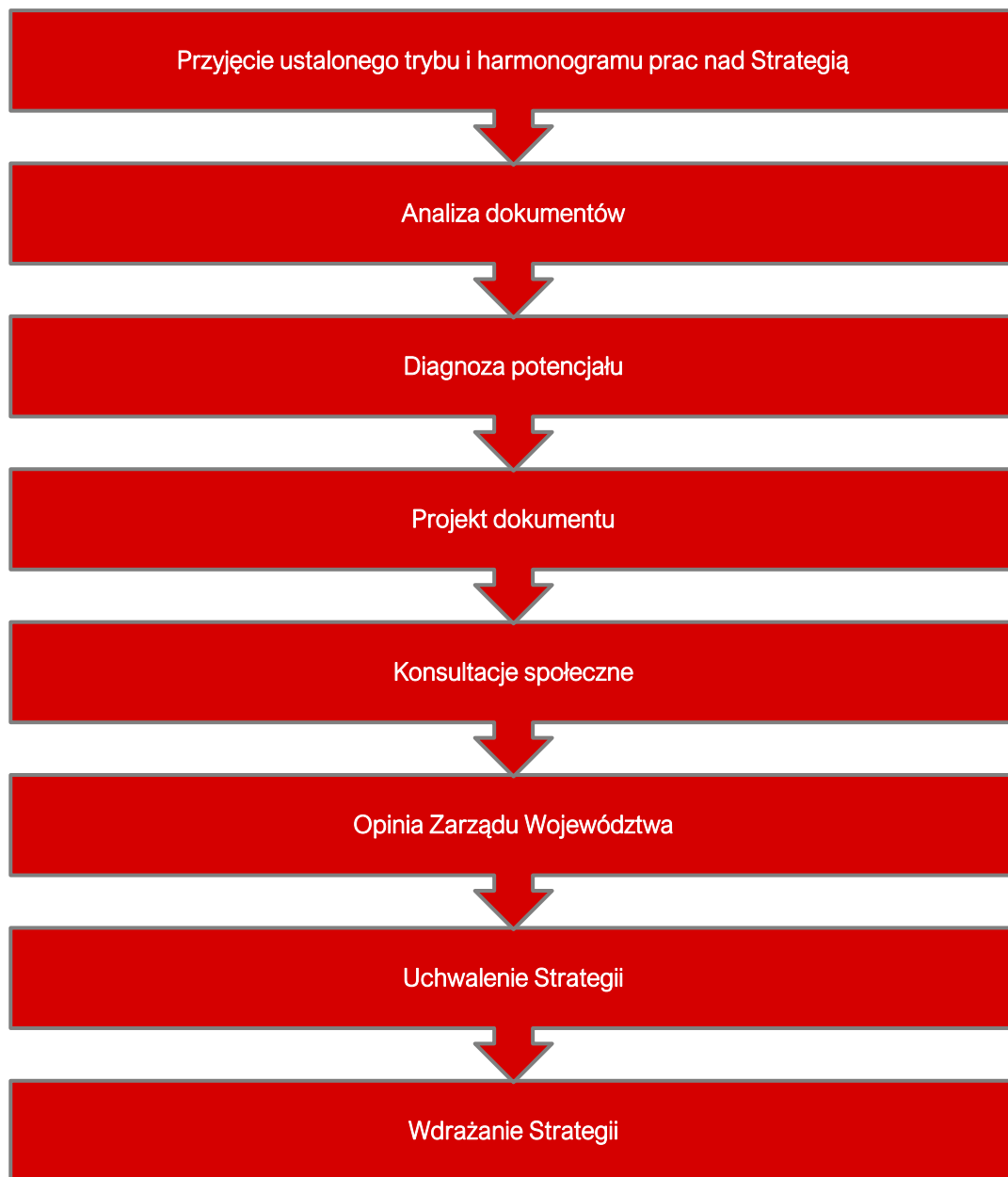
grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Proces tworzenia dokumentu poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego oraz o informacje i materiały pozyskane podczas wywiadu pogłębionego.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Dokument powstał przy wsparciu ekspertów z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania, w składzie:

- **Joanna Michałowska** – kierownik projektu,
- **Dominik Heydrych** – koordynator projektu,
- **Natalia Szarzyńska** – członek zespołu projektowego.

Na poniższym schemacie przedstawiono kluczowe etapy przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037.

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY BEDLNO

Na podstawie przeprowadzonej **Diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Bedlno** zidentyfikowane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Gminy i jej najbliższego otoczenia. Poniższe wyszczególnienie zawiera **wnioski w wymiarze przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i społecznym** opracowane w oparciu o Diagnozę, która stanowi Załącznik nr 1. Wnioski stanowią jedną z podstaw do sporządzenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Bedlno charakteryzuje się korzystnym położeniem komunikacyjnym w strukturze transportowej kraju, wynikającym zarówno z przebiegu przez jej teren drogi krajowej nr 92, jak i bezpośredniego sąsiedztwa autostrady A1 oraz węzła Kutno Wschód. Uwarunkowania te wzmacniają dostępność transportową gminy w relacjach ponadlokalnych i międzyregionalnych, zwiększając potencjał rozwoju funkcji gospodarczych, logistycznych oraz osadniczych. Istotnym atutem jest jednoczesny brak bezpośredniego przebiegu autostrady przez teren gminy, co ogranicza negatywne skutki infrastrukturalne w postaci fragmentacji przestrzeni czy presji urbanizacyjnej. Korzystne powiązania drogowe umożliwiają sprawny dojazd do głównych ośrodków miejskich regionu, w tym Kutna, Łodzi i Warszawy, co poprawia dostępność usług wyższego rzędu oraz rynku pracy. Dodatkowym elementem wzmacniającym dostępność transportową jest przebieg linii kolejowej nr 3 o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, zapewniającej połączenia zarówno regionalne, jak i dalekobieżne. Jednocześnie zróżnicowany poziom wykorzystania stacji kolejowych wskazuje na nierównomierne znaczenie poszczególnych punktów obsługi pasażerskiej oraz ograniczony potencjał części infrastruktury kolejowej. Pomimo relatywnie dobrze rozwiniętej sieci drogowej, stan infrastruktury transportowej wymaga dalszych działań modernizacyjnych. Znaczny udział dróg gruntowych w strukturze dróg gminnych wskazuje na potrzebę kontynuacji inwestycji poprawiających standard techniczny i bezpieczeństwo układu komunikacyjnego.

W zakresie publicznego transportu zbiorowego gmina zapewnia relatywnie szeroką obsługę komunikacyjną większości miejscowości, co ogranicza skalę wykluczenia transportowego mieszkańców i poprawia dostępność usług publicznych. Istotnym kierunkiem działań pozostaje jednak dalsze wzmacnianie spójności komunikacyjnej całego obszaru gminy, szczególnie w odniesieniu do miejscowości nieobjętych regularnym transportem zbiorowym.

Istotnym czynnikiem warunkującym rozwój społeczno-gospodarczy gminy jest również postępujący rozwój infrastruktury cyfrowej. Udział punktów adresowych objętych dostępem do szerokopasmowego Internetu światłowodowego oraz duża liczba

planowanych inwestycji teleinformatycznych wskazują na stopniową poprawę dostępności nowoczesnych usług cyfrowych. Jednocześnie utrzymujący się udział obszarów pozostających poza zasięgiem infrastruktury szerokopasmowej potwierdza konieczność dalszego rozwoju sieci teleinformatycznych, szczególnie na terenach peryferyjnych i rozproszonych osadniczo.

Struktura przestrzenna Gminy Bedlno jednoznacznie wskazuje na jej rolniczy charakter. Dominacja gruntów rolnych, zajmujących około 90% powierzchni gminy, wskazuje na silne uzależnienie lokalnej przestrzeni i gospodarki od funkcji produkcji rolnej. Gmina została zakwalifikowana do obszarów intensywnej funkcji rolniczej, co wzmacnia znaczenie sektora rolnego jako podstawowego elementu lokalnej struktury funkcjonalnej. Jednocześnie wysoki udział gruntów o wysokiej klasie bonitacyjnej, objętych ochroną prawną, ogranicza możliwości rozwoju funkcji nierolniczych oraz ekspansji zabudowy. Powoduje to konieczność prowadzenia szczególnie wyważonej polityki przestrzennej, umożliwiającej pogodzenie potrzeb rozwoju gospodarczego z ochroną potencjału produkcyjnego terenów rolnych.

Układ osadniczy gminy ma charakter policentryczny, jednak z wyraźną dominacją miejscowości Bedlno jako lokalnego centrum administracyjno-usługowego. Koncentracja funkcji publicznych i usługowych w Bedlnie wzmacnia jego rolę jako głównego ośrodka organizującego życie społeczno-gospodarcze gminy. Jednocześnie rozproszona struktura osadnicza oraz liniowy charakter zabudowy wielu miejscowości generują wyzwania związane z kosztami obsługi infrastrukturalnej oraz zapewnieniem wysokiej dostępności usług publicznych. Polityka rozwoju gminy powinna być zatem skoncentrowana na zwiększaniu wewnętrznej spójności przestrzennej, co pozwoli na optymalizację kosztów utrzymania i rozwijania infrastruktury komunalnej.

Na rozwój przestrzenny gminy wpływają również ograniczenia wynikające z istniejących barier funkcjonalnych i środowiskowych. Szczególne znaczenie ma przebieg linii kolejowej przez północną część gminy, który powoduje częściową fragmentację przestrzeni oraz ogranicza spójność układu przestrzenno-funkcjonalnego. Jednocześnie niewielki udział lasów i terenów zielonych wpływa na ograniczoną odporność środowiskową obszaru, zwłaszcza w kontekście nasilających się problemów suszy, deficytu wody oraz ekstremalnych zjawisk pogodowych, identyfikowanych również w dokumentach regionalnych jako jedno z głównych wyzwań rozwojowych obszarów rolniczych województwa łódzkiego.

Istotnym problemem w zakresie gospodarki przestrzennej pozostaje brak obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wysoka liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy, znacząco przekraczająca średnie wartości dla powiatu kutnowskiego, wskazuje na silne uzależnienie procesów inwestycyjnych od indywidualnych decyzji administracyjnych. Taka sytuacja może ograniczać możliwość

prowadzenia spójnej i długofalowej polityki przestrzennej oraz zwiększać ryzyko występowania rozproszonej i nieuporządkowanej zabudowy. Jednocześnie relatywnie niski poziom ruchu budowlanego i umiarkowana skala aktywności inwestycyjnej wskazują na ograniczoną dynamikę procesów urbanizacyjnych i niewielką presję inwestycyjną. Rozwój budownictwa ma charakter rozproszony i umiarkowany, co z jednej strony ogranicza presję na przestrzeń i środowisko, z drugiej jednak może świadczyć o niewystarczającej atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej gminy. W dłuższej perspektywie zasadne pozostaje podejmowanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie potencjału inwestycyjnego oraz poprawę jakości zagospodarowania przestrzennego przy zachowaniu rolniczego charakteru gminy.

Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej

Gmina Bedlno charakteryzuje się typowo nizinnym i rolniczym krajobrazem przyrodniczym, ukształtowanym pod silnym wpływem procesów glacialnych oraz wielowiekowej działalności człowieka. Dominacja utworów czwartorzędowych oraz korzystne warunki glebowe stworzyły podstawy dla rozwoju intensywnego użytkowania rolniczego, które współcześnie stanowi główny element struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Jednocześnie wieloletnia antropopresja doprowadziła do znaczącego ograniczenia naturalnych ekosystemów leśnych, co wpłynęło na uproszczenie struktury krajobrazu oraz zmniejszenie odporności środowiskowej obszaru. Niewielki udział terenów leśnych i zadrzewień powoduje ograniczoną zdolność retencyjną środowiska oraz zwiększa podatność gminy na skutki zmian klimatycznych, w szczególności suszy i ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Istotnym elementem systemu przyrodniczego gminy pozostają doliny rzeczne Bzury, Ochni, Moszczenicy, Maliny oraz Igli, które pełnią funkcje ekologiczne, hydrologiczne i krajobrazowe. Szczególne znaczenie posiada dolina Bzury wraz z terenami podmokłymi, stanowiąca cenny obszar siedliskowy dla licznych gatunków ptaków wodnych i błotnych oraz ważny element ponadlokalnego systemu przyrodniczego. Obecność obszarów Natura 2000, Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej oraz korytarza ekologicznego Doliny Bzury-Neru potwierdza wysoką wartość przyrodniczą południowej części gminy i jednocześnie nakłada konieczność prowadzenia szczególnie odpowiedzialnej polityki przestrzennej i inwestycyjnej. Ochrona zasobów przyrodniczych powinna stanowić istotny element długofalowego rozwoju gminy, zwłaszcza w kontekście zachowania bioróżnorodności i wzmacniania odporności środowiskowej obszaru.

Pomimo występowania cennych walorów przyrodniczych, stan środowiska wodnego należy ocenić jako niekorzystny. Wszystkie jednolite części wód powierzchniowych występujące na obszarze gminy charakteryzują się złym stanem ekologicznym i chemicznym, co wskazuje na wieloletnią presję antropogeniczną oraz konieczność

podejmowania działań służących poprawie jakości wód powierzchniowych. Jednocześnie dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych stanowi istotny potencjał środowiskowy gminy, wymagający zachowania i ochrony przed degradacją. Dodatkowym wyzwaniem pozostaje występowanie terenów zagrożonych powodzią w dolinie Bzury, co wymaga uwzględniania zagrożeń hydrologicznych w polityce przestrzennej oraz planowaniu inwestycji.

Jednym z najpoważniejszych wyzwań środowiskowych Gminy Bedlno pozostają postępujące zmiany klimatu oraz wysoka podatność obszaru na zjawisko suszy. Analizy klimatyczne wskazują na silne zagrożenie występowaniem niedoborów zasobów wodnych oraz wszystkich podstawowych typów suszy, w szczególności suszy rolniczej i atmosferycznej. Zjawiska te stanowią istotne zagrożenie zarówno dla funkcjonowania gospodarki rolnej, jak i dla stabilności lokalnych systemów przyrodniczych oraz bezpieczeństwa wodnego mieszkańców. Wysoka wrażliwość gminy na skutki zmian klimatycznych wynika przede wszystkim z dominacji funkcji rolniczej, ograniczonych możliwości retencji naturalnej oraz niewielkiego udziału terenów leśnych. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabierają działania związane z rozwojem retencji wodnej, ochroną zasobów wodnych oraz adaptacją do zmian klimatu, w tym rewitalizacja infrastruktury hydrotechnicznej na obszarze Pradoliny Bzury-Neru.

Gmina Bedlno posiada jednocześnie korzystne warunki do rozwoju odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki wiatrowej i słonecznej. Dobre warunki wietrzne oraz korzystny poziom nasłonecznienia stwarzają potencjał do dalszego rozwoju instalacji OZE, co może stanowić ważny element transformacji energetycznej oraz zwiększania bezpieczeństwa energetycznego gminy. Funkcjonujące już na terenie gminy elektrownie wiatrowe oraz rozwijająca się sieć mikroinstalacji fotowoltaicznych potwierdzają możliwość wykorzystania lokalnych zasobów energetycznych, co mając na względzie trend odchodzenia od wykorzystania węglowodorów w energetyce, powinno stanowić istotny kierunek rozwojowy.

Stan infrastruktury technicznej gminy wymaga podjęcia działań inwestycyjnych i modernizacyjnych. Poziom zwodociągowania pozostaje niższy niż średnie wartości dla powiatu i województwa, co świadczy o konieczności dalszej rozbudowy sieci wodociągowej. Dodatkowym problemem jest częściowe zużycie techniczne infrastruktury wodociągowej, w tym obecność odcinków wykonanych z rur azbestowo-cementowych oraz występujące okresowo problemy z utrzymaniem odpowiedniego ciśnienia wody. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę systematycznej modernizacji infrastruktury wodociągowej i dostosowania jej do rosnących potrzeb mieszkańców oraz skutków zmian klimatycznych. Wskazać również należy, że sieć przesyłowa na terenie gminy charakteryzuje się niską przepustowością, związaną z jej stanem technicznym. Tym samym konieczne jest podjęcie działań ukierunkowanych na poprawę stanu

technicznego, przepustowości oraz dostępności infrastruktury technicznej celem poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska naturalnego oraz zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej i osiedleńczej jednostki.

Szczególnie istotnym wyzwaniem infrastrukturalnym pozostaje brak kanalizacji sanitarnej na terenie gminy. Funkcjonowanie systemu opartego głównie na zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków powoduje ryzyko negatywnego oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe, zwłaszcza na terenach o rozproszonej zabudowie. Jednocześnie aktywność samorządu w zakresie wspierania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków świadczy o podejmowaniu działań mających na celu ograniczanie presji środowiskowej oraz poprawę standardów sanitarnych.

Ważnym problemem środowiskowym i społecznym pozostaje jakość powietrza atmosferycznego. Przekroczenia norm pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu wskazują na utrzymującą się presję związaną z tzw. niską emisją. Zjawisko to wynika przede wszystkim z dominacji indywidualnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych oraz braku sieci gazowej. Struktura źródeł ciepła potwierdza bardzo wysoki udział kotłów węglowych, co negatywnie wpływa zarówno na stan środowiska, jak i jakość życia mieszkańców. Jednocześnie niewielki udział nowoczesnych i niskoemisyjnych źródeł energii wskazuje na konieczność dalszego wspierania procesów transformacji energetycznej oraz poprawy efektywności energetycznej budynków, w tym obiektów użyteczności publicznej wymagających kompleksowej termomodernizacji.

W zakresie gospodarki odpadami obserwowane są stopniowo pozytywne zmiany związane ze wzrostem udziału odpadów zbieranych selektywnie oraz osiągnięciem wymaganych poziomów recyklingu. Świadczy to o poprawie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami oraz rosnącej świadomości ekologicznej mieszkańców. Jednocześnie systematyczny wzrost ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca wskazuje na nasilającą się presję konsumpcyjną i materiałową, charakterystyczną dla współczesnych przemian społeczno-gospodarczych. W dłuższej perspektywie konieczne będzie dalsze doskonalenie systemu gospodarki odpadami w kierunku zwiększania poziomu recyklingu, ograniczania ilości odpadów zmieszanych oraz wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gmina Bedlno charakteryzuje się stopniowo rozwijającą się aktywnością gospodarczą, jednak jej struktura i skala nadal pozostają typowe dla gmin o dominującej funkcji rolniczej. W latach 2020-2024 odnotowano systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, przy jednoczesnym zwiększaniu udziału gminy w strukturze przedsiębiorstw powiatu kutnowskiego. Świadczy to o

stopniowym wzmacnianiu lokalnej przedsiębiorczości oraz rosnącej aktywności gospodarczej mieszkańców. Dynamika wzrostu liczby przedsiębiorstw była wyższa niż średnia dla grupy porównawczej, co należy ocenić jako zjawisko korzystne. Jednocześnie poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców, mimo wyraźnej poprawy, nadal pozostaje niższy od średniej wojewódzkiej i powiatowej, co wskazuje na utrzymujące się ograniczenia rozwoju gospodarczego oraz niewystarczający poziom dywersyfikacji lokalnej gospodarki.

Struktura branżowa przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie gminy wskazuje na dominację działalności handlowej, usługowej, budowlanej oraz transportowej. Relatywnie niski udział podmiotów związanych z działalnością profesjonalną, nowoczesnymi usługami czy sektorem wysokich technologii świadczy o ograniczonym stopniu specjalizacji gospodarczej oraz niewielkim rozwoju działalności opartych na wiedzy i innowacjach. Lokalna gospodarka opiera się głównie na mikro- i małych przedsiębiorstwach obsługujących podstawowe potrzeby mieszkańców oraz sektor rolniczy. Jednocześnie rosnąca liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw może wskazywać na pogarszające się warunki prowadzenia działalności gospodarczej, wzrost kosztów funkcjonowania firm oraz ograniczoną odporność lokalnych podmiotów na zmieniające się uwarunkowania ekonomiczne. Zasadnym jest zatem prowadzenie polityki zwiększającej atrakcyjność inwestycyjną gminy.

Kluczowym elementem lokalnej gospodarki pozostaje rolnictwo, wynikające z bardzo wysokiego udziału użytków rolnych w strukturze przestrzennej gminy oraz korzystnych warunków glebowych. Gmina Bedlno należy do obszarów koncentracji gleb o najwyższej wartości rolniczej w województwie łódzkim, a dominacja gleb klas IIIa i IIIb stanowi istotny potencjał dla produkcji rolnej. Struktura użytkowania gruntów potwierdza intensywny charakter gospodarki rolnej, oparty przede wszystkim na uprawach polowych, zwłaszcza zbóż i roślin przemysłowych. Rolnictwo pełni więc nie tylko funkcję gospodarczą, lecz również przestrzenną i społeczną, kształtując charakter całego obszaru gminy.

Istotnym atutem lokalnego rolnictwa jest relatywnie korzystna struktura agrarna. Udział gospodarstw o powierzchni powyżej 15 ha jest wyższy niż średnia dla powiatu kutnowskiego, a przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego przewyższa średnią powiatową. Oznacza to stosunkowo dobre warunki do prowadzenia towarowej produkcji rolnej oraz wdrażania nowoczesnych technologii produkcji. Jednocześnie znaczny udział gospodarstw średnich i małych wskazuje na utrzymywanie się zróżnicowanej struktury agrarnej. Analiza źródeł dochodów gospodarstw rolnych pokazuje, że działalność rolnicza często nie stanowi jedyne źródła utrzymania mieszkańców, co świadczy o częściowej dywersyfikacji źródeł dochodu oraz konieczności podejmowania dodatkowej

aktywności zawodowej poza rolnictwem. Tym samym dążyć należy do zwiększenia efektywności ekonomicznej rolnictwa.

Znaczącym zagrożeniem dla stabilności lokalnej gospodarki rolnej pozostają skutki zmian klimatycznych, w szczególności nasilające się zjawiska suszy. Wystąpienie klęski suszy w 2024 roku potwierdza wysoką wrażliwość sektora rolnego na warunki atmosferyczne oraz ryzyko spadku produkcji rolnej. Uzależnienie znacznej części lokalnej gospodarki od rolnictwa powoduje, że negatywne zjawiska klimatyczne mogą bezpośrednio wpływać na poziom dochodów mieszkańców oraz sytuację ekonomiczną całej gminy. Wymaga to podejmowania działań wzmacniających odporność rolnictwa, w tym inwestycji związanych z retencją wodną, modernizacją gospodarstw oraz wdrażaniem bardziej odpornych modeli produkcji rolnej.

Sytuacja na rynku pracy w Gminie Bedlno pozostaje względnie stabilna. Poziom bezrobocia rejestrowanego utrzymywał się w ostatnich latach na poziomie zbliżonym do średniej wojewódzkiej i niższym od średniej dla powiatu kutnowskiego, co należy ocenić pozytywnie. Jednocześnie wyższe wartości wskaźnika względem grupy porównawczej wskazują na utrzymujące się ograniczenia lokalnego rynku pracy. Struktura bezrobocia w powiecie kutnowskim pokazuje szczególnie duży udział osób długotrwale bezrobotnych oraz osób z niskim poziomem wykształcenia, co może prowadzić do utrwalania problemów społecznych i ograniczać możliwości aktywizacji zawodowej części mieszkańców. Jednocześnie prognozowane deficyty pracowników w zawodach technicznych, medycznych i specjalistycznych wskazują na niedostosowanie struktury kompetencji do potrzeb rynku pracy.

Wynagrodzenia osiągnęte na obszarze powiatu kutnowskiego, mimo dynamicznego wzrostu w ostatnich latach, nadal pozostają niższe od średnich wartości wojewódzkich i krajowych. Sytuacja ta może ograniczać atrakcyjność osiedleńczą regionu oraz sprzyjać odpływowi mieszkańców do większych ośrodków miejskich oferujących korzystniejsze warunki zatrudnienia i wyższe dochody. Jednocześnie relatywnie wysoka dynamika wzrostu wynagrodzeń wskazują na stopniową poprawę sytuacji ekonomicznej rynku pracy.

Analiza sytuacji finansowej Gminy Bedlno wskazuje na wyraźne zwiększenie skali działalności inwestycyjnej samorządu w ostatnich latach. Zarówno dochody, jak i wydatki budżetowe uległy znacznemu wzrostowi, przy czym szczególnie dynamicznie rosty dochody i wydatki majątkowe. Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w strukturze budżetu świadczy o dużej aktywności rozwojowej gminy oraz intensywnej realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych. Jednocześnie znaczna zmienność wyniku budżetu, w tym występowanie okresowych wysokich deficytów, wskazuje na silne uzależnienie procesów inwestycyjnych od pozyskiwania środków zewnętrznych oraz konieczność zachowania ostrożności w zakresie dalszego kreowania sytuacji finansowej jednostki.

Pozytywnie należy ocenić wzrost dochodów własnych gminy, świadczący o stopniowym wzmacnianiu samodzielności finansowej samorządu. Szczególnie istotne znaczenie mają wpływy z podatku PIT, które stanowią podstawowe źródło dochodów podatkowych gminy. Struktura dochodów potwierdza jednak nadal silne uzależnienie finansów samorządowych od sytuacji dochodowej mieszkańców oraz kondycji lokalnej gospodarki. Relatywnie niski poziom wpływów z CIT wskazuje na ograniczoną obecność większych podmiotów gospodarczych generujących znaczące dochody podatkowe.

Istotnym atutem Gminy Bedlno pozostaje wysoka skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Realizacja licznych projektów finansowanych ze środków europejskich oraz Rządowego Funduszu Polski Ład umożliwiła znaczące zwiększenie skali inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i środowiskowych. Szczególnie ważne były przedsięwzięcia związane z rozwojem infrastruktury drogowej, odnawialnych źródeł energii, edukacji i retencji wodnej. Aktywność gminy w zakresie absorpcji funduszy zewnętrznych stanowi istotny potencjał rozwojowy oraz czynnik umożliwiający realizację inwestycji przekraczających bieżące możliwości finansowe samorządu.

Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Sytuacja demograficzna Gminy Bedlno wskazuje na utrwalający się proces depopulacji oraz postępujące przemiany struktury wieku mieszkańców, charakterystyczne dla wielu obszarów wiejskich województwa łódzkiego. W latach 2020-2024 liczba ludności gminy zmniejszyła się o ponad 300 osób, a dynamika spadku liczby mieszkańców była wyższa niż średnia dla powiatu kutnowskiego. Proces ten świadczy o osłabianiu potencjału demograficznego gminy i może w dłuższej perspektywie negatywnie wpływać na rozwój społeczny, gospodarczy oraz zdolność utrzymania odpowiedniego poziomu usług publicznych. Jednocześnie gmina zachowuje typowo wiejski charakter osadniczy, czego wyrazem jest niski poziom gęstości zaludnienia. Rozproszenie zabudowy i niewielka koncentracja ludności generują dodatkowe wyzwania związane z organizacją transportu, dostępnością usług publicznych oraz kosztami utrzymania infrastruktury technicznej i społecznej.

Głównym czynnikiem depopulacji w Gminie Bedlno pozostaje bardzo niekorzystny przyrost naturalny. Wskaźnik ten należy do najniższych w powiecie kutnowskim, co wskazuje na pogłębiające się problemy reprodukcji demograficznej oraz starzenie się społeczeństwa. Jednocześnie relatywnie niewielka skala odpływu migracyjnego świadczy o tym, że zasadniczym źródłem spadku liczby mieszkańców nie są migracje, lecz strukturalne przemiany demograficzne związane z niską liczbą urodzeń oraz rosnącym udziałem osób starszych. Oznacza to, że działania prorozwojowe powinny koncentrować się nie tylko na zatrzymywaniu mieszkańców, ale przede wszystkim na tworzeniu warunków sprzyjających poprawie jakości życia rodzin oraz zwiększaniu atrakcyjności osiedleńczej gminy.

Pomimo niekorzystnych trendów demograficznych Gmina Bedlno charakteryzuje się relatywnie korzystną strukturą wieku na tle powiatu kutnowskiego i województwa łódzkiego. Udział osób w wieku kreatywnym (w przedziale 25-34 lat) pozostaje wyższy niż średnie wartości dla powiatu i regionu, a dynamika spadku tej grupy ludności jest niższa niż w otoczeniu. Świadczy to o utrzymującym się potencjale rozwojowym związanym z obecnością mieszkańców w wieku zakładania rodzin i aktywności zawodowej. Jednocześnie obserwowany wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym oraz prognozowany silny wzrost liczby mieszkańców powyżej 80 roku życia wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, który w kolejnych latach będzie generował zwiększone zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze i społeczne.

Prognozy demograficzne dla Gminy Bedlno potwierdzają utrwalanie się niekorzystnych procesów ludnościowych. Szczególnie niepokojący jest prognozowany spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lat), który może prowadzić do ograniczenia lokalnych zasobów pracy oraz osłabienia potencjału gospodarczego gminy. Jednocześnie wzrost liczby najstarszych mieszkańców będzie wymagał dostosowania infrastruktury społecznej, zdrowotnej i mieszkaniowej do potrzeb seniorów. W konsekwencji polityka rozwojowa gminy powinna uwzględniać zarówno działania prorodzinne i aktywizujące młodsze grupy mieszkańców, jak i rozwój usług skierowanych do osób starszych.

W zakresie kapitału społecznego istotnym atutem Gminy Bedlno jest rozwinięta sieć placówek wychowania przedszkolnego oraz funkcjonowanie żłobka gminnego, które wspierają aktywność zawodową rodziców i wzmacniają lokalny system opieki nad dziećmi. Jednocześnie poziom objęcia dzieci wychowaniem przedszkolnym pozostaje niższy od średnich wartości dla województwa i powiatu, co może świadczyć o ograniczonej dostępności usług lub mniejszym stopniu korzystania z edukacji przedszkolnej przez mieszkańców. Wymaga to dalszego rozwijania oferty edukacji wczesnodziecięcej oraz działań zwiększających jej dostępność i atrakcyjność.

System oświaty w Gminie Bedlno funkcjonuje w warunkach postępującego spadku liczby uczniów, będącego bezpośrednią konsekwencją zmian demograficznych. Malejąca liczba dzieci doprowadziła już do likwidacji jednej ze szkół podstawowych i powoduje konieczność dalszej racjonalizacji sieci placówek oświatowych. Jednocześnie niewielkie liczebnie oddziały szkolne sprzyjają bardziej indywidualnemu podejściu do ucznia, jednak generują wysokie koszty funkcjonowania systemu edukacji. Szczególnie widoczne jest to w przypadku najmniejszych placówek, gdzie koszt utrzymania jednego ucznia jest bardzo wysoki. W konsekwencji gmina stoi przed wyzwaniem pogodzenia wysokiej jakości i dostępności edukacji z koniecznością optymalizacji kosztów funkcjonowania oświaty.

Istotnym problemem pozostają wyniki edukacyjne uczniów, zwłaszcza w zakresie matematyki. Średnie rezultaty egzaminu ósmoklasisty w tym obszarze pozostają wyraźnie niższe od średnich wojewódzkich i powiatowych, co może ograniczać przyszłe możliwości edukacyjne i zawodowe młodzieży. Jednocześnie zauważalna poprawa wyników z języka angielskiego wskazuje na potencjał rozwojowy szkół oraz skuteczność części działań dydaktycznych. Pozytywnie należy ocenić szeroką ofertę projektów edukacyjnych, konkursów i zajęć wspierających rozwój uczniów, a także rozbudowany system pomocy psychologiczno-pedagogicznej i terapii specjalistycznych.

Atutem Gminy Bedlno jest stopniowa modernizacja infrastruktury edukacyjnej i sportowej. Szkoły dysponują podstawowym zapleczem dydaktycznym, pracownikami językowymi oraz dostępem do sprzętu komputerowego, choć poziom wyposażenia pozostaje zróżnicowany pomiędzy placówkami. Modernizacja kompleksu oświatowo-sportowego w Szewcach Nadolnych wskazuje na aktywność inwestycyjną gminy w zakresie poprawy jakości infrastruktury publicznej. Jednocześnie brak specjalistycznych klas profilowanych oraz ograniczona nowoczesność części obiektów sportowych wskazują na potrzebę dalszych inwestycji w rozwój oferty edukacyjnej i infrastrukturalnej.

Gmina Bedlno posiada istotny potencjał kulturowy i turystyczny wynikający zarówno z położenia w obrębie Turystycznego Obszaru Funkcjonalnego Doliny Bzury, jak i z obecności licznych obiektów zabytkowych oraz walorów krajobrazowych. Szczególne znaczenie mają zespoły dworskie, zabytki sakralne oraz potencjał turystyki aktywnej i przyrodniczej. Obecność szlaku rowerowego „W Centrum Polski” zwiększa możliwości rozwoju turystyki rowerowej i weekendowej. Potencjał ten nie jest jednak obecnie w pełni wykorzystany gospodarczo i wymaga dalszego rozwoju infrastruktury turystycznej, promocji oraz budowania lokalnych produktów turystycznych opartych na dziedzictwie kulturowym i walorach przyrodniczych.

Istotnym elementem budującym kapitał społeczny jest aktywność Gminnego Ośrodka Kultury oraz licznych organizacji lokalnych, w tym zespołów folklorystycznych, kół gospodyń wiejskich i jednostek OSP. Działalność tych podmiotów sprzyja integracji społecznej, podtrzymywaniu lokalnej tożsamości oraz aktywizacji mieszkańców. Szczególnie ważną rolę odgrywają wydarzenia o charakterze kulturalnym i patriotycznym, które wzmacniają więzi społeczne oraz poczucie wspólnoty lokalnej. Jednocześnie liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na mieszkańców pozostaje niższa niż średnia dla powiatu, województwa i grupy porównawczej, co wskazuje na nadal ograniczony poziom aktywności obywatelskiej i potrzebę dalszego wspierania rozwoju sektora społecznego.

Poziom bezpieczeństwa publicznego w Gminie Bedlno należy ocenić jako względnie stabilny, jednak istotnym problemem pozostaje bezpieczeństwo ruchu drogowego. Znaczna liczba zdarzeń drogowych, w tym wypadków śmiertelnych oraz kolizji na

przejazdach kolejowych, wskazuje na potrzebę dalszych działań poprawiających bezpieczeństwo komunikacyjne. Jednocześnie aktywność jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz ich udział w systemie ratowniczym stanowią ważny element lokalnego systemu bezpieczeństwa i potencjał społeczny gminy.

W zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej Gmina Bedlno dysponuje podstawową infrastrukturą medyczną zapewniającą mieszkańcom dostęp do usług podstawowej opieki zdrowotnej. Jednocześnie ograniczona liczba placówek specjalistycznych powoduje konieczność korzystania przez mieszkańców z usług zlokalizowanych poza gminą, przede wszystkim w Kutnie i Żychlinie. Wraz z postępującym starzeniem się społeczeństwa znaczenie dostępności usług zdrowotnych będzie systematycznie rosło.

Sytuacja społeczna gminy pozostaje relatywnie korzystna na tle powiatu kutnowskiego pod względem skali korzystania z pomocy społecznej. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej jest niższa niż średnie wartości dla powiatu, województwa i grupy porównawczej. Głównymi problemami społecznymi pozostają jednak ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba. Dodatkowo diagnoza społeczna wskazuje na występowanie problemów związanych z uzależnieniami, przemocą psychiczną oraz cyberprzemocą. Zjawiska te świadczą o konieczności wzmacniania działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ma charakter kompleksowy i obejmuje szeroki zakres działań związanych zarówno z pomocą materialną, jak i aktywizacją społeczną mieszkańców. Szczególnie istotne znaczenie ma realizacja programów wspierających rodziny, osoby starsze oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. W kontekście prognozowanych zmian demograficznych oraz narastających problemów społecznych rola GOPS będzie w kolejnych latach systematycznie rosła, co wymaga dalszego wzmacniania kompetencji kadry oraz rozwoju usług społecznych i specjalistycznego wsparcia dla mieszkańców.

Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

W celu pogłębienia wniosków z diagnozy Gminy Bedlno przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi udzielać można było poprzez kwestionariusz dostępny on-line. Badanie było anonimowe, a udział dobrowolny dla wszystkich zainteresowanych. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców oraz interesariuszy na temat jakości życia w gminie oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu kilku obszarów funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, a poruszane tematy dotyczyły społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni, środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki, rekreacji, edukacji i kultury.

Badanie ankietowe trwało od 31 marca do 30 kwietnia 2026 roku. Łącznie zebrano 38 odpowiedzi. Wśród respondentów przeważały kobiety, które stanowiły 71% respondentów. Analizując strukturę wieku osób biorących udział w badaniu, należy stwierdzić, iż najliczniej reprezentowaną grupę stanowiły osoby w przedziale wieku 36-45 lat (39,5% respondentów). Wysokim udziałem charakteryzowała się także grupa osób w wieku 26-35 lat (36,8%). Pod względem statusu zawodowego w sposób zdecydowany przeważały osoby pracujące (poza rolnictwem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej), które stanowiły 76,3% respondentów.

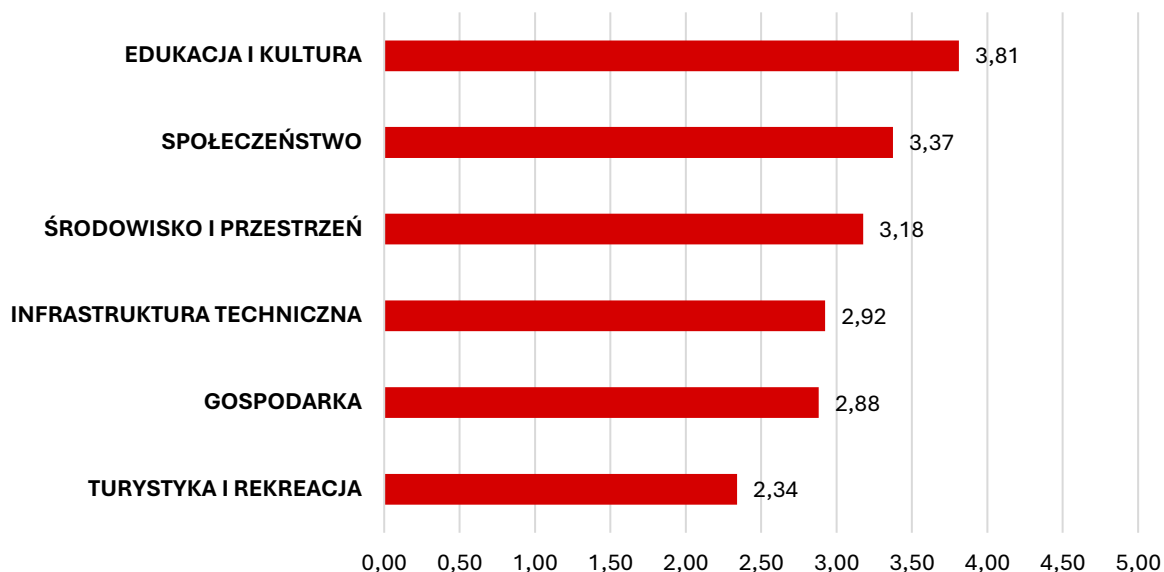
Przystępując do analizy wyników badania ankietowego należy podkreślić, że liczba uzyskanych odpowiedzi nie pozwala na uznanie badania za w pełni reprezentatywne dla całej społeczności gminy. Jednocześnie, mając na uwadze zaangażowanie respondentów oraz poświęcony przez nich czas, a także fakt, iż w tego rodzaju badaniach najczęściej uczestniczą osoby aktywne społecznie i zainteresowane sprawami lokalnymi, zdecydowano się uwzględnić wyniki ankietyzacji w niniejszym opracowaniu. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na ograniczoną liczbę odpowiedzi oraz brak reprezentatywności próby, uzyskane wyniki powinny być interpretowane przede wszystkim jako wskazanie określonych kierunków, tendencji i opinii występujących wśród części mieszkańców, a nie jako jednoznaczny obraz stanowiska całej społeczności lokalnej.

Jakość życia w gminie – wyniki badania ankietowego

W przeprowadzonym badaniu ankietowym przyjęto skalę od 1 do 5, gdzie:

- 1 – oznacza „bardzo źle”,
- 2 – oznacza „źle”,
- 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- 4 – oznacza „dobrze”,
- 5 – oznacza „bardzo dobrze”.

Mieszkańcy **najwyżej** ocenili działania w zakresie obszaru **edukacja i kultura** – średnia ocen dla tego obszaru wyniosła 3,81. Z kolei **najniżej** oceniony został aspekt związany z **turystyką i rekreacją** – średnia ocena dla tego obszaru wyniosła 2,34.

Ryc. 1. Średnia ocena rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W poniższej tabeli przedstawiono średnią ocenę poszczególnych komponentów, które wchodziły w skład przedstawionych powyżej obszarów rozwojowych. Wyniki badań pomagają w określeniu priorytetów rozwojowych gminy na kolejne lata. Najwyżej oceniono: dostęp do edukacji przedszkolnej (średnia ocen 4,5), jakość infrastruktury przedszkolnej (4,5), jakość opieki w żłobku (4,48), dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (4,46), jakość edukacji przedszkolnej (4,45) oraz organizację dowozu dzieci do szkół (4,26). Z kolei najniższej oceniano: działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów (1,92), poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (1,95), system ścieżek rowerowych (2,03), ofertę spędzania wolnego czasu dla młodzieży (2,05), ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych (2,08) oraz możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem (2,19).

Tab. 1. Ocena poszczególnych komponentów w badanych obszarach rozwojowych w Gminie Bedno

Edukacja i kultura	Ocena:
dostęp do edukacji przedszkolnej	4,50
jakość infrastruktury przedszkolnej	4,50
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,46
jakość edukacji przedszkolnej	4,45
organizacja dowozu dzieci do szkół	4,26
jakość edukacji w szkołach podstawowych	4,00
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych	3,94
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	3,70
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach	3,53

dodatkowa oferta w szkołach	3,43
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	3,42
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	3,29
działalność i stan techniczny świetlic wiejskich	3,26
dostęp do obiektów kulturalnych	3,24
działalność instytucji kultury	3,20
Środowisko i przestrzeń	Ocena:
system odbioru odpadów	3,70
jakość powietrza	3,68
walory środowiska przyrodniczego	3,47
oferta działań wspierających ochronę środowiska	3,41
estetyka	3,16
rozwój odnawialnych źródeł energii	3,09
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,03
efektywność zagospodarowania przestrzeni	2,94
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,76
infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)	2,53
system odbioru odpadów	3,70
jakość powietrza	3,68
Infrastruktura techniczna	Ocena:
dostępność szerokopasmowego Internetu	3,68
stan dróg	3,05
mała infrastruktura drogowa	2,87
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem samochodów osobowych i ciężarowych	2,76
jakość sieci wodociągowej	2,27
Spółeczeństwo	Ocena:
jakość opieki w żłobku	4,48
dostępność miejsc w żłobku	4,11
dostępność architektoniczna budynków administracji publicznej	4,03
wsparcie osób starszych (np. domy pomocy społecznej, kluby seniora)	3,64
bezpieczeństwo publiczne	3,57
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,53
skuteczność działania pomocy społecznej	3,29
dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,95
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy	2,64
wsparcie osób niesamodzielnych (np. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	2,63
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej - w tym dojazd	2,26

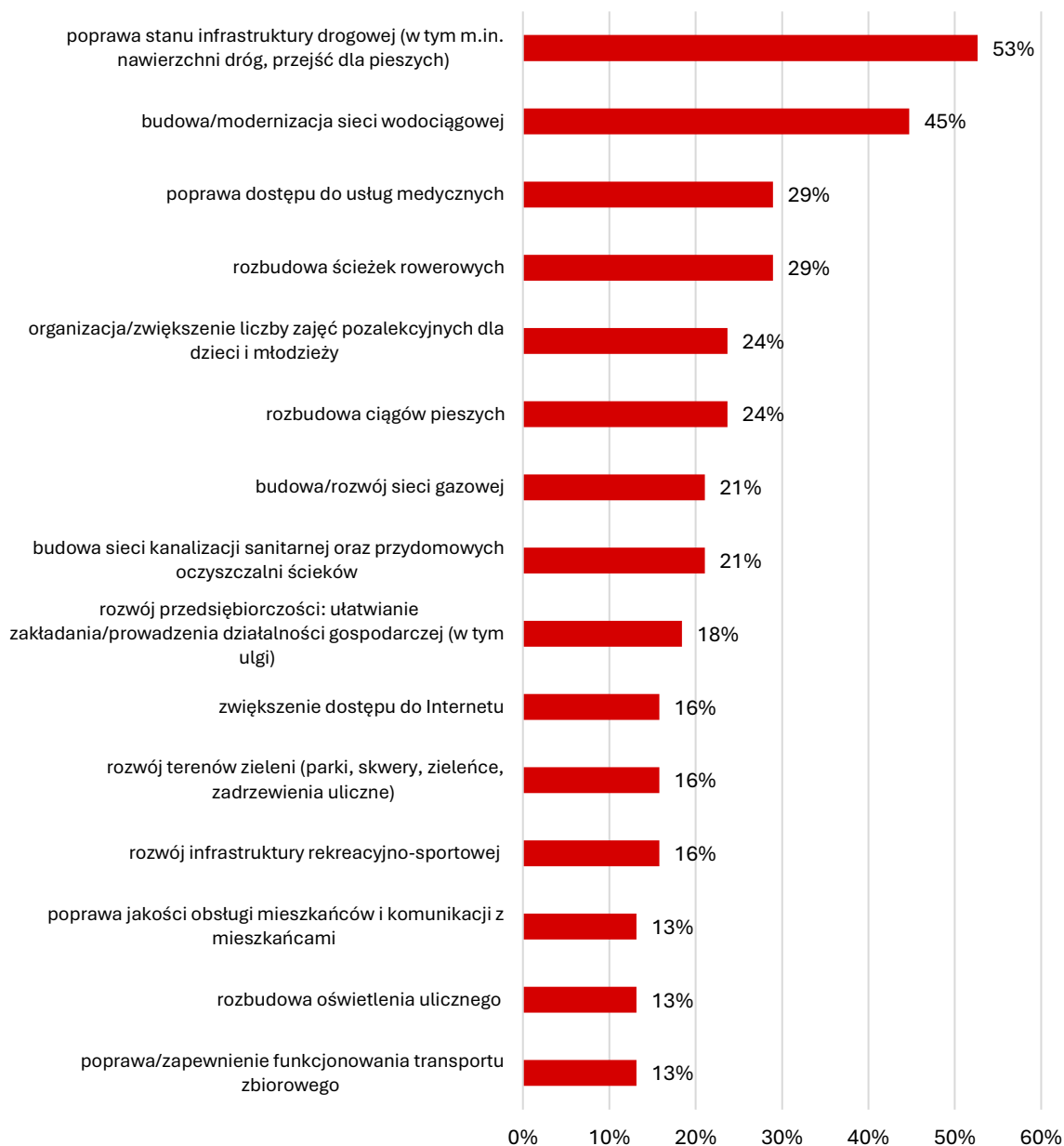
Gospodarka	Ocena:
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	4,18
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej	3,31
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	3,00
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,89
funkcjonowanie transportu zbiorowego	2,81
atrakcyjność inwestycyjna	2,73
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	2,53
możliwość uzyskania zatrudnienia	2,30
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem	2,19
Turystyka i rekreacja	Ocena:
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,08
jakość istniejących chodników	2,80
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	2,75
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,53
poziom bazy gastronomicznej	2,43
atrakcyjność turystyczna	2,30
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	2,30
jakość istniejących ścieżek rowerowych	2,22
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,08
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	2,05
system ścieżek rowerowych	2,03
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	1,95
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	1,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W ankiecie zapytano także o to, co według respondentów powinno być wizytówką Gminy. Było to pytanie otwarte, dzięki czemu respondenci zyskali swobodę wskazania komponentu, czy miejsca. Poniżej zestawiono najczęściej pojawiające się odpowiedzi:

- tereny rekreacyjno-sportowe,
- walory środowiskowe gminy.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Bedlno w przeciągu najbliższych kilku lat. Respondenci najczęściej wskazywali na: poprawę stanu infrastruktury drogowej (53% respondentów), budowę i modernizację sieci wodociągowej (45%), poprawę dostępu do usług medycznych (29%), rozbudowę ścieżek rowerowych (29%), organizację i zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (24%) oraz rozbudowę ciągów pieszych (24%).

Ryc. 2. Liczba odpowiedzi respondentów na wybrane priorytety rozwojowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest często stosowanym narzędziem diagnozy strategicznej w jednostkach administracji publicznej. To narzędzie pozwala na porównanie **mocnych i słabych** stron jednostki wynikających z jej **wewnętrznego** otoczenia oraz identyfikację **szans i zagrożeń** dla rozwoju, które płyną z otoczenia **zewnętrznego**. Ponadto, dzięki analizie SWOT, można również określić, jak te elementy wzajemnie na siebie oddziałują.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

Analizę SWOT dla Gminy Bedlno opracowano bazując na:

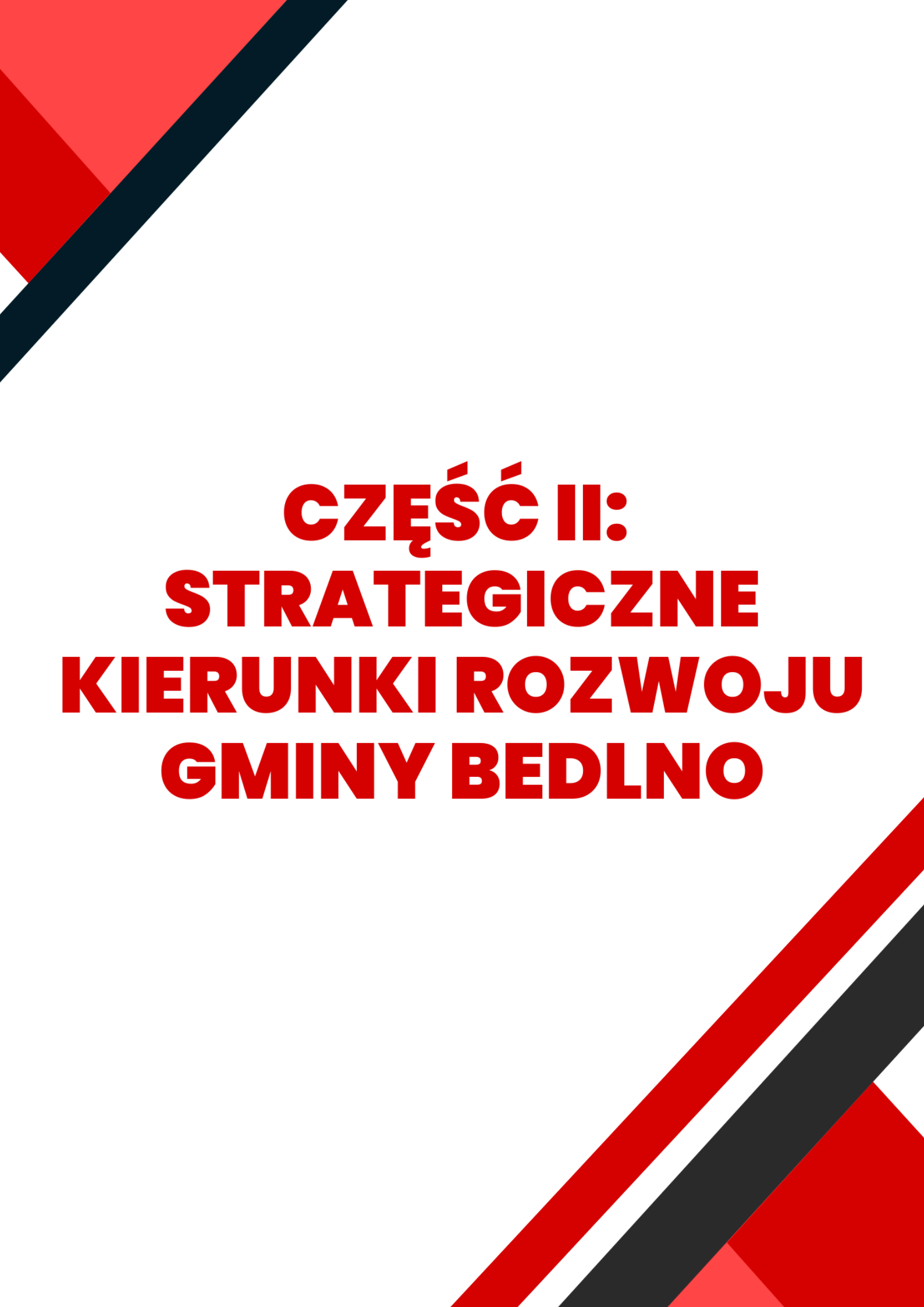
- diagnozie sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Bedlno oraz zawartych w niej danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Bedlno, gminnych jednostek organizacyjnych oraz źródeł zewnętrznych;
- wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz interesariuszy Strategii;
- materiale wypracowanym podczas spotkania z przedstawicielami władz Gminy i pracownikami Urzędu Gminy Bedlno.

Analizę SWOT dla Gminy Bedlno przedstawia poniższa tabela.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Sfera przestrzenna: • dogodne położenie komunikacyjne przy drodze krajowej nr 92 oraz linii kolejowej nr 3, a także nieopodal przebiegu autostrady A1, zapewniające dostępność transportową; • funkcjonowanie transportu zbiorowego, umożliwiającego przemieszczanie się ludności zarówno w obrębie gminy, jak i do sąsiednich ośrodków lokalnych; • wysoki udział użytków rolnych oraz bardzo dobre warunki glebowe, stanowiące podstawę rozwoju nowoczesnego i konkurencyjnego rolnictwa; • korzystna struktura agrarna gospodarstw rolnych, sprzyjająca wzrostowi efektywności produkcji i wdrażaniu nowoczesnych technologii rolniczych; Sfera klimatyczno-środowiskowa: • występowanie terenów o znacznych walorach środowiskowych oraz krajobrazowych, zwiększających atrakcyjność środowiskową gminy; • dobry stan ilościowy i jakościowy wód podziemnych, zapewniający bezpieczeństwo zaopatrzenia mieszkańców i gospodarki w wodę; Sfera gospodarcza: • dobrze rozwinięty sektor rolniczy, stanowiący jedną z głównych gałęzi gospodarczych gminy; • systematyczny wzrost poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy; • stosunkowo niski poziom bezrobocia na tle powiatu, związane z bliskością Kutna i strefy gospodarczej; • aktywne pozyskiwane i wdrażanie przez samorząd lokalny środków z funduszy zewnętrznych na przestrzeni lat; Sfera społeczna: • dostęp do podstawowej opieki medycznej, obejmującej punkt apteczny oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej; • rozbudowana sieć placówek edukacyjnych, obejmująca szkoły podstawowe oraz przedszkola,	Sfera przestrzenna: • niski poziom pokrycia terenu gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, utrudniający prowadzenie spójnej polityki przestrzennej; • rozproszona struktura osadnicza, zwiększająca koszt budowy i utrzymania infrastruktury technicznej oraz społecznej; • zły stan techniczny części dróg na terenie gminy, głównie powiatowych, przekładający się na obniżenie komfortu oraz bezpieczeństwa użytkowników; • ograniczenie w dostępie oraz przepustowości Internetu szerokopasmowego, skutkujące wykluczeniem cyfrowym części mieszkańców; Sfera klimatyczno-środowiskowa: • zły stan infrastruktury przesyłowej, obejmujący niską przepustowość sieci elektroenergetycznej oraz brak sieci gazowej; • brak sieci kanalizacji sanitarnej, wpływający na jakość życia mieszkańców i stan środowiska naturalnego; • zły stan techniczny części liniowej sieci wodociągowej na terenie gminy, skutkujący m.in. okresowymi niedoborami wody oraz niski na tle powiatu poziom zwodociągowania, wynikający z rozproszonej struktury osadniczej jednostki; • niska lesistość gminy skutkująca ograniczeniem zdolności środowiska do retencjonowania wód, przeciwdziałania skutkom zmian klimatu oraz wstrzymywania erozji pól uprawnych; • zła jakość powietrza i niska emisja, negatywnie wpływające na stan zdrowia mieszkańców oraz stan środowiska przyrodniczego; • zły stan techniczny infrastruktury melioracyjnej; • zły stan ekologiczny wód powierzchniowych; Sfera gospodarcza:

• funkcjonowanie systemu stypendialnego, wspierającego i motywującego uczniów uzdolnionych w różnych dziedzinach; • funkcjonowanie na terenie gminy dziesięciu jednostek OSP, wpływających na wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców oraz ich integrację; • funkcjonowanie dwunastu kół gospodyń wiejskich, pozytywnie wpływających na integrację społeczności lokalnej oraz promocję lokalnych zwyczajów i tradycji.	• dominacja funkcji rolniczej w gospodarce, skutkująca ograniczeniem odporności lokalnej gospodarki na zmiany w koniunkturalne w sektorze rolnym; • ograniczona liczba miejsc pracy dla osób wysoko wykwalifikowanych, sprzyjająca odpływowi młodych i lepiej wykształconych mieszkańców; • niewykorzystane potencjał w zakresie rozwoju turystyki na terenie gminy, w tym agroturystyki; • niska aktywność w zakresie działań promocyjnych i marketingowych, mających na celu przyciągnięcie do gminy turystów, inwestorów oraz nowych mieszkańców; Sfera społeczna: • niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na stały spadek liczby mieszkańców, ograniczający potencjał rozwojowy gminy; • brak zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, ograniczające możliwości spędzania czasu wolnego oraz rozwoju pasji i zainteresowań; • niezadowalający stan bazy edukacyjnej na terenie gminy, obejmujący m.in. ograniczoną dostępność wsparcia specjalistów, w tym psychologa oraz brak specjalistycznych pracowni w części placówek; • słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, sportowa i rekreacyjna, utrudniająca wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców; • deficyty w usługach społecznych, obejmujący niewystarczającą ofertę usług opiekuńczych, brak domu dziennego pobytu oraz niska dostępność lekarzy specjalistów dla osób niesamodzielnym transportowo; • mała liczba oraz zły stan techniczny części mieszkań i obiektów komunalnych, wpływających na ich walory estetyczne i użytkowe;
SZANSE	ZAGROŻENIA
• rozwój społeczno-gospodarczy spowodowany korzystnym położeniem gminy w układzie transportowym;	• rosnąca presja środowiskowa spowodowana postępującymi zmianami klimatycznymi, mogąca wpływać na wielkość i rentowność produkcji rolniczej;

• Rosnąca dostępność środków oraz zainteresowanie transformacją energetyczną, stwarzające możliwości rozwoju instalacji OZE i poprawy efektywności energetycznej; • pojawiające się fundusze i dofinansowania, przeznaczone na wsparcie i modernizację obszarów wiejskich i gospodarki rolnej; • rozwój turystyki przyrodniczej i aktywnej w dolinie Bzury, pozwalający na tworzenie nowych funkcji gospodarczych i wzrost ruchu turystycznego; • położenie na terenach charakteryzujących się potencjałem w zakresie produkcji energii ze źródeł odnawialnych; • rozbudowa infrastruktury cyfrowej i teleinformatycznej, pozwalające na prowadzenie działalności gospodarczej i pracy zdalnej; • wzrost popytu na wysokiej jakości produkty rolne, mogący tworzyć możliwości zwiększenia dochodowości lokalnych gospodarstw rolnych; • rozwój usług społecznych dla seniorów oraz srebrnej gospodarki, mogący stanowić czynnik aktywizujący osoby w wieku poprodukcyjnym oraz przeciwdziałać ich wykluczeniu i samotności; • zacieśnianie współpracy z samorządami i instytucjami, umożliwiające wspólne realizowanie projektów rozwojowych.	• postępujące wyludnianie się gminy, prowadzące do obniżenia kapitału ludzkiego i społecznego; • pogłębiający się proces starzenia się ludności, prowadzący do zwiększenia presji na rozbudowę systemu opieki społecznej i ochrony zdrowia, a także na stan rynku pracy; • odpływ młodych i wykształconych mieszkańców do większych ośrodków, mogący ograniczać rozwój lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości; • ryzyko wystąpienia nagłych i gwałtownych zjawisk naturalnych, mogących powodować straty materialne i wyhamowanie rozwoju gospodarczego; • zagrożenia związane z kryzysami międzynarodowymi i globalnymi, które mają bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą kraju.
--	---

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY BEDLNO

Misja i wizja

W trakcie procesu strategicznego wypracowano MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Bedlno, które stanowiły fundament do określenia celów strategicznych i operacyjnych jej rozwoju.

Misja jest kluczowym elementem strategii, który określa główne kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają Gminie i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem. Jest to ścieżka, którą należy podążać w celu osiągnięcia wizji.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Bedlno** brzmi następująco:

Tworzenie warunków do harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego Gminy Bedlno poprzez efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów, rozwój nowoczesnej infrastruktury, wspieranie przedsiębiorczości i rolnictwa oraz dbałość o wysoką jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne.

Z kolei **wizja** to jasno określony obraz gminy w 2037 roku, który odzwierciedla aspiracje władz oraz oczekiwania lokalnej społeczności. Wizja pełni rolę drogowskazu – wskazuje kierunek, w którym Gmina powinna zmierzać, aby poprzez konsekwentną realizację zaplanowanych działań, osiągnąć pożądane zmiany i rezultaty. WIZJA ukazuje Gminę Bedlno w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych celów.

Wizja Gminy Bedlno brzmi następująco:

W 2037 roku Gmina Bedlno jest nowoczesną, dobrze skomunikowaną i przyjazną mieszkańcom jednostką, wykorzystującą potencjał rolnictwa, przedsiębiorczości i walorów środowiskowych dla zrównoważonego rozwoju. Dzięki wysokiej jakości usług publicznych, nowoczesnej infrastrukturze oraz aktywnej społeczności lokalnej, stanowi atrakcyjne miejsce do życia, pracy, prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku. Gmina wyróżnia się nowoczesnym i efektywnym rolnictwem, rozbudowaną i zmodernizowaną infrastrukturą społeczną i techniczną, a także rozwijającym się sektorem agroturystyki, wspieranej przez aktywny marketing terytorialny.

Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Gminy Bedlno, jej aspektów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i klimatyczno-środowiskowych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono cztery główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Gminy. W celu skutecznej realizacji założeń strategicznych, wyznaczono również cele szczegółowe (operacyjne), którym przypisano konkretne kierunki działań prowadzące do osiągnięcia zamierzonych rezultatów.

Poniższa tabela przedstawia cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami operacyjnymi. Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem w osiąganiu zamierzonych rezultatów rozwoju Gminy Bedlno.

CELE STRATEGICZNE			
Cel I	Cel II	Cel III	CEL IV
NOWOCZESNA PRZESTRZEŃ, TRANSPORT I KOMUNIKACJA NA TERENIE GMINY BEDLNO	WZMACNIANIE WALORÓW ŚRODOWISKOWYCH I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ NA TERENIE GMINY BEDLNO	ROZWÓJ OPARTY NA SILNEJ GOSPODARCE LOKALNEJ, NOWOCZESNYM ROLNICTWIE I TURYSTYCE	WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO GMINY BEDLNO
CELE OPERACYJNE			
I.1. Ład przestrzenny i wysokiej jakości przestrzeń publiczna	II.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i adaptacja do zmian klimatu	III.1. Przedsiębiorcza i konkurencyjna gospodarka lokalna	IV.1. Edukacja odpowiadająca wyzwaniom przyszłości
I.2. Rozwój transportu, komunikacji i łączności	II.2. Nowoczesna i odporna infrastruktura	III.2. Nowoczesne i konkurencyjne rolnictwo	IV.2. Dostępne i nowoczesne usługi społeczne oraz zdrowotne
	II.3. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców	III.3. Rozwój turystyki, agroturystyki i promocji	IV.3. Aktywna społeczność i atrakcyjna oferta czasu wolnego

Wyznaczone dla Gminy Bedlno cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-

środowiskowej, które są ze sobą powiązane i wzajemnie się przenikają. W sferze przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej podstawę działań powinno stanowić dążenie do zrównoważonego rozwoju, opartego na racjonalnym gospodarowaniu przestrzenią, ochronie zasobów naturalnych oraz adaptacji do zmian klimatu. Z kolei w sferze gospodarczej i społecznej szczególne znaczenie ma wzmacnianie lokalnego potencjału, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości, integracji społecznej i poprawie jakości życia mieszkańców.

W tabeli na kolejnych stronach przedstawiono cele strategiczne wraz z przypisanymi do nich celami operacyjnymi oraz kierunkami działań.

CEL I: NOWOCZESNA PRZESTRZEŃ, TRANSPORT I KOMUNIKACJA NA TERENIE GMINY BEDLNO

CELE OPERACYJNE:

- I.1. Ład przestrzenny i wysokiej jakości przestrzeń publiczna
- I.2. Rozwój transportu, komunikacji i łączności

Planowane działania stanowią odpowiedź na najważniejsze potrzeby rozwojowe Gminy Bedlno związane z kształtowaniem ładu przestrzennego, poprawą jakości przestrzeni publicznych oraz zwiększaniem dostępności infrastruktury służącej mieszkańcom. Obejmują one m.in. opracowanie dokumentów planistycznych, ochronę cennych gruntów rolnych, rozwój zasobu mieszkaniowego, modernizację obiektów komunalnych i społecznych, a także działania na rzecz poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Istotnym elementem interwencji będzie również wzmacnianie bezpieczeństwa mieszkańców oraz dostosowywanie infrastruktury publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Równolegle ważnym obszarem działań będzie rozwój systemu transportowego i komunikacyjnego gminy. Zakres planowanych przedsięwzięć obejmuje modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozwój infrastruktury rowerowej oraz zwiększanie dostępności publicznego transportu zbiorowego. Istotne znaczenie będą miały również działania służące integracji różnych środków transportu oraz poprawie jakości infrastruktury przystankowej. Uzupełnieniem tych działań będzie rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i zwiększanie dostępności szerokopasmowego Internetu.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia jakości przestrzeni zamieszkania oraz poprawy dostępności usług publicznych na terenie całej gminy. Efektem będzie wzrost atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej Gminy Bedlno, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz zwiększenie spójności komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami. W dłuższej perspektywie wdrażanie celu strategicznego stworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego, wzmacniając konkurencyjność gminy oraz jakość życia jej mieszkańców.

CEL I: NOWOCZESNA PRZESTRZEŃ, TRANSPORT I KOMUNIKACJA NA TERENIE GMINY BEDLNO

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
I.1. Ład przestrzenny i wysokiej jakości przestrzeń publiczna	• zwiększenie spójności polityki przestrzennej gminy poprzez opracowanie dokumentów planistycznych i wzrost poziom pokrycia terenu gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego; • zachowanie i wzmocnienie ładu przestrzennego poprzez kształtowanie polityki przestrzennej skoncentrowanej na ograniczaniu rozpraszania zabudowy; • ochrona gruntów o wysokiej przydatności rolniczej; • rozbudowa zasobu mieszkaniowego gminy, w tym m.in. poprzez zaadaptowanie nieużytkowanego budynku po szkole podstawowej w Pniewie na mieszkania komunalne; • poprawa stanu technicznego obiektów komunalnych, w tym świetlic wiejskich, obejmująca m.in. termomodernizację i remonty; • zwiększanie walorów estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych poprzez poprawę ich stanu technicznego oraz systematyczne doposażanie w elementy małej architektury; • renowacja terenów i obiektów charakteryzujących się znacznymi walorami historycznymi, obejmująca m.in. renowację obiektów zabytkowych; • budowa, rozbudowa, przebudowa oraz modernizacja świetlic wiejskich; • termomodernizacja, remont, modernizacja oraz doposażanie remiz OSP na terenie gminy w celu zwiększenia ich zdolności bojowej;	Realizacja zaplanowanych działań umożliwi bardziej efektywne kształtowanie przestrzeni gminnej w sposób sprzyjający zachowaniu ładu przestrzennego oraz wysokiej jakości środowiska zamieszkania. Działania te przyczynią się do poprawy stanu technicznego infrastruktury komunalnej i społecznej, zwiększenia dostępności obiektów publicznych oraz podniesienia estetyki przestrzeni publicznych. Efektem będzie również rozwój zasobu mieszkaniowego gminy, lepsze wykorzystanie lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. W dłuższej perspektywie wpłynie to na wzrost atrakcyjności osiedleńczej Gminy Bedlno oraz poprawę jakości życia lokalnej społeczności.	• udział powierzchni gminy objętej MPZP (%); • liczba lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego gminy (szt.); • liczba obiektów komunalnych poddanych termomodernizacji, modernizacji, rozbudowie, przebudowie lub remontowi (szt.); • liczba utworzonych miejsc pełniących funkcję schronów lub miejsc ukrycia (szt.); • liczba zainstalowanych punktów monitoringu wizyjnego (szt.).

	• tworzenie na terenie gminy obiektów wielofunkcyjnych, pełniących równocześnie funkcję schronów lub miejsc doraźnego schronienia; • rozbudowa gminnego systemu monitoringu wizyjnego; • dostosowanie obiektów przestrzeni publicznej do standardów technicznych, spełniających wymagania ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami; • realizacja działań w obiektach użyteczności publicznej w zakresie poprawy warunków BHP oraz dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami.		
I.2. Rozwój transportu, komunikacji i łączności	• budowa, modernizacja, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych w celu zwiększenia wewnętrznej spójności komunikacyjnej; • współpraca z zarządcami dróg wszystkich kategorii w celu przebudowy, modernizacji, rozbudowy i remontów odcinków drogowych; • budowa nowych oraz remont istniejących mostów nad Bzurą i innymi ciekami wodnymi; • rozbudowa infrastruktury dla rowerzystów na terenie gminy, w tym m.in. budowa ciągów pieszo-rowerowych oraz uwzględnienie zapisów planu Polityki Rozwoju Mobilności Rowerowej w Województwie Łódzkim w zakresie przebiegu trasy rowerowej nr 203; • zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego m.in. poprzez montaż sygnalizacji świetlnej w ciągu drogi krajowej nr 92, rozbudowę i modernizację oświetlenia ulicznego na terenie gminy czy poprawę bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych;	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do poprawy dostępności komunikacyjnej poszczególnych miejscowości oraz zwiększenia spójności transportowej całej gminy. Efektem będzie podniesienie standardu infrastruktury drogowej, pieszej, rowerowej i przystankowej, a także wzrost bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu. Działania te umożliwią również lepszą integrację różnych form transportu publicznego oraz poprawę dostępności usług przewozowych dla mieszkańców. Równocześnie rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i szerokopasmowego Internetu zwiększy dostęp do usług cyfrowych, wzmacniając warunki do rozwoju społecznego i gospodarczego Gminy Bedlno.	• długość dróg poddanych modernizacji, przebudowie, rozbudowie lub remontowi (km); • liczba powstałych lub zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej i towarzyszącej (szt.); • długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych (km); • liczba kursów realizowanych w ciągu dnia w ramach publicznego transportu zbiorowego (szt.); • liczba zmodernizowanych i powstałych elementów

	• podejmowanie działań na rzecz zwiększenia spójności i dostępności publicznego transportu zbiorowego; • rozwój infrastruktury przesiadkowej na terenie gminy oraz integracja transportu autobusowego z kolejowym; • modernizacja oraz rozbudowa infrastruktury przystanków autobusowych; • rozbudowa i modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej; • zwiększenie dostępności i przepustowości Internetu szerokopasmowego na obszarze gminy.		infrastruktury towarzyszącej publicznego transportu zbiorowego (szt.); • liczba białych plam NGA na terenie gminy (szt.).
--	--	--	--

CEL II: WZMACNIANIE WALORÓW ŚRODOWISKOWYCH I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ NA TERENIE GMINY BEDLNO

CELE OPERACYJNE:

- II.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i adaptacja do zmian klimatu
- II.2. Nowoczesna i odporna infrastruktura
- II.3. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców

Planowane działania stanowią odpowiedź na kluczowe wyzwania rozwojowe Gminy Bedlno związane z ochroną środowiska, adaptacją do zmian klimatu oraz poprawą jakości infrastruktury technicznej. Obejmują one działania ukierunkowane na zachowanie i wzmacnianie lokalnych zasobów przyrodniczych, ochronę różnorodności biologicznej, poprawę stanu wód powierzchniowych oraz zwiększanie powierzchni terenów zieleni. Istotnym elementem interwencji będzie również wzmacnianie naturalnych procesów retencyjnych oraz uwzględnianie zagadnień związanych ze zmianami klimatu w planowaniu i realizacji przedsięwzięć rozwojowych.

Równolegle realizowane będą działania służące modernizacji i rozbudowie infrastruktury technicznej odpowiedzialnej za bezpieczeństwo środowiskowe oraz poprawę warunków życia mieszkańców. Obejmują one rozwój gospodarki wodno-ściekowej, zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej budynków, rozwój systemów magazynowania energii, modernizację infrastruktury elektroenergetycznej oraz przedsięwzięcia związane z retencją wód i ograniczaniem skutków suszy. Ważnym obszarem działań będzie także poprawa jakości powietrza poprzez ograniczanie niskiej emisji oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury.

Uzupełnieniem działań inwestycyjnych będzie systematyczne wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez edukację, działania informacyjne oraz realizację inicjatyw środowiskowych angażujących lokalną społeczność. Pozwoli to na budowanie odpowiedzialnych postaw wobec środowiska oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego, zwiększenia bezpieczeństwa wodnego i energetycznego oraz wzmocnienia odporności gminy na skutki zmian klimatu. W dłuższej perspektywie wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, zachowanie cennych walorów przyrodniczych Doliny Bzury oraz stworzenie trwałych podstaw dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Bedlno.

CEL II: WZMACNIANIE WALORÓW ŚRODOWISKOWYCH I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ NA TERENIE GMINY BEDLNO

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
II.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i adaptacja do zmian klimatu	- zachowanie właściwości ekosystemów poprzez ochronę i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności biologicznej i krajobrazowej; - utrzymanie i zachowanie właściwości istniejących form ochrony przyrody; - zwiększenie powierzchni terenów zieleni, w tym zadrzewień śródpolnych i przydrożnych; - ochrona i odtwarzanie naturalnych zdolności retencyjnych dolin rzecznych i terenów podmokłych; - ochrona lokalnej bioróżnorodności poprzez utrzymanie i wzmacnianie korytarzy ekologicznych oraz działania wspierające siedliska gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie gminy; - ograniczenie skali oddziaływania antropopresji na tereny cenne przyrodniczo poprzez odpowiednią politykę przestrzenną oraz działania informacyjne i edukacyjne; - poprawa efektywności ochrony wód poprzez ograniczenie dopływu zanieczyszczeń oraz kontrolę gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych; - ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, poprzez promowanie wdrażania zasad Dobrej Praktyki Rolniczej; - działanie na rzecz zwiększenia retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych,	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do zachowania i wzmocnienia walorów przyrodniczych Gminy Bedlno oraz poprawy stanu poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Efektem będzie zwiększenie poziomu ochrony różnorodności biologicznej, poprawa jakości wód powierzchniowych, rozwój terenów zieleni oraz ograniczenie presji antropogenicznej na obszary cenne przyrodniczo. Działania te wpłyną również na zwiększenie zdolności retencyjnych środowiska oraz lepsze przygotowanie gminy do przeciwdziałania skutkom zmian klimatu. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do wzrostu bezpieczeństwa środowiskowego oraz poprawy jakości życia mieszkańców.	- liczba nowych nasadzeń (szt.); - powierzchnia terenów zalesionych (ha); - liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie wywozy nieczystości ciekłych w ciągu roku (szt.); - ilość materiałów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia (Mg); - liczba podjętych działań promocyjnych, dotyczących zachowania i poprawy stanu środowiska przyrodniczego (szt.); - liczba zaktualizowanych lub opracowanych dokumentów w zakresie ochrony środowiska (szt.).

	poprzez promowanie prawidłowego użytkowania rolniczego gleb, prowadzenia prac przeciwerozryjnych, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradł, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych; • podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych. • kontynuowanie działań ukierunkowanych na ograniczenie ilości materiałów zawierających azbest na terenie gminy; • opracowanie nowych oraz aktualizacja istniejących dokumentów strategicznych i programowych w zakresie ochrony środowiska, w tym pod kątem ochrony zbiorników wodnych; • uwzględnienie adaptacji do zmian klimatu w działaniach planistycznych inwestycyjnych.		
II.2. Nowoczesna i odporna infrastruktura	• rozwój systemu OZE (panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne), w tym m.in. wspieranie mieszkańców w zakresie zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii; • budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci wodociągowej i ujęć wody na terenie gminy, obejmująca m.in. wymianę rur azbestowocementowych • utworzenie na terenie gminy modułowej oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej; • budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym wsparcie mieszkańców w zakresie tworzenia przydomowych oczyszczalni ścieków oraz uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową;	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do poprawy jakości infrastruktury technicznej związanej z gospodarką wodno-ściekową, energetyką oraz gospodarowaniem zasobami wodnymi. Efektem będzie zwiększenie bezpieczeństwa wodnego i energetycznego gminy, poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania działalności człowieka na środowisko. Rozwój odnawialnych źródeł energii, infrastruktury retencyjnej oraz błękitno-zielonej infrastruktury wpłynie na zwiększenie odporności gminy na skutki zmian klimatu, w tym susze i zjawiska	• długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km); • długość utworzonej sieci kanalizacyjnej (km); • liczba obiektów poddanych termomodernizacji (szt.); • liczba utworzonych zbiorników retencyjnych (szt.); • liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu poprawy retencji, drożności cieków

	• tworzenie na obszarze gminy zbiorników retencyjnych oraz rozwój małej retencji i retencji krajobrazowej; • podejmowanie działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej obiektów i instalacji grzewczych w obiektach prywatnych oraz komunalnych; • modernizacja systemu melioracji, mająca na celu zwiększenie jego przepustowości; • modernizacja i rozbudowa we współpracy z operatorami sieci infrastruktury elektroenergetycznej; • rozwój systemów magazynowania energii; • podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez wsparcie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła i ograniczanie niskiej emisji; • rozwój błękitno-zielonej infrastruktury zwiększającej retencję i odporność na zmiany klimatu; • budowa, rewitalizacja i odbudowa urządzeń hydrotechnicznych na rzekach, kanałach i rowach melioracyjnych na terenie gminy, w sposób umożliwiający zapewnienie ciągłości biologicznej i spełnienie celów środowiskowych.	ekstremalne. W dłuższej perspektywie działania te przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz tworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju Gminy Bedlno.	wodnych, stanu technicznego urządzeń hydrotechnicznych i rozbudowy błękitno-zielonej infrastruktury (szt.); • liczba zainstalowanych lub zmodernizowanych elementów infrastruktury elektroenergetycznej (szt.).
--	---	---	--

II.3. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców	• zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez realizację działań informacyjnych i szkoleniowych z zakresu ochrony środowiska i efektywności energetycznej; • upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska oraz racjonalnego gospodarowania dostępnymi zasobami naturalnymi; • wzmacnianie postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży dzięki realizacji programów i projektów edukacyjnych w obszarze ochrony środowiska; • upowszechnianie wiedzy dotyczącej segregacji odpadów komunalnych oraz dążenie do gospodarki obiegu zamkniętego; • opracowanie i promocja materiałów informacyjnych dotyczących edukacji ekologicznej oraz rozwijania świadomości środowiskowej; • realizacja projektów we współpracy z mieszkańcami, mającymi na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego.	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców oraz zwiększenia ich zaangażowania w działania na rzecz ochrony środowiska. Efektem będzie upowszechnienie postaw sprzyjających racjonalnemu gospodarowaniu zasobami naturalnymi, ograniczaniu negatywnego wpływu na środowisko oraz zwiększeniu efektywności energetycznej. Szczególne znaczenie będzie miało kształtowanie postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży oraz rozwój współpracy pomiędzy samorządem i mieszkańcami w zakresie realizacji inicjatyw środowiskowych. W dłuższej perspektywie działania te przyczynią się do budowania odpowiedzialnej społeczności lokalnej aktywnie uczestniczącej w ochronie zasobów przyrodniczych Gminy Bedlno.	• liczba zrealizowanych działań z zakresu wiedzy ekologicznej (szt.); • liczba opracowanych materiałów informacyjnych (szt.); • liczba wspólnie zrealizowanych projektów prośrodowiskowych (szt.).
--	---	--	--

CEL III: ROZWÓJ OPARTY NA SILNEJ GOSPODARCE LOKALNEJ, NOWOCZESNYM ROLNICTWIE I TURYSTYCE

CELE OPERACYJNE:

- III.1. Przedsiębiorcza i konkurencyjna gospodarka lokalna
- III.2. Nowoczesne i konkurencyjne rolnictwo
- III.3. Rozwój turystyki, agroturystyki i promocji

Planowane działania stanowią odpowiedź na kluczowe wyzwania rozwojowe Gminy Bedlno związane z budowaniem silnej i konkurencyjnej gospodarki lokalnej, wzmacnianiem potencjału rolniczego oraz lepszym wykorzystaniem walorów turystycznych i rekreacyjnych. Istotnym obszarem interwencji będzie tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości, przyciąganiu nowych inwestorów oraz wykorzystaniu korzystnego położenia gminy w układzie transportowym kraju. Działania te będą wspierane poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych, rozwój kompetencji mieszkańców oraz wzmacnianie współpracy pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu.

Ważnym filarem realizacji celu będzie również rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego rolnictwa, stanowiącego jeden z podstawowych elementów lokalnej gospodarki. Planowane działania obejmują wspieranie innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolnej, rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, promocję gospodarstw ekologicznych oraz zwiększanie odporności sektora rolnego na skutki zmian klimatu. Szczególne znaczenie będzie miało także tworzenie warunków do dalszego rozwoju działalności związanej z produkcją i przetwórstwem żywności.

Uzupełnieniem działań gospodarczych będzie rozwój turystyki, agroturystyki oraz promocji gminy. Interwencje w tym zakresie koncentrować się będą na wykorzystaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych, w szczególności potencjału doliny Bzury, rozwoju infrastruktury służącej turystyce aktywnej oraz budowaniu rozpoznawalnej marki Gminy Bedlno.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć przyczyni się do wzrostu aktywności gospodarczej, zwiększenia liczby miejsc pracy oraz poprawy konkurencyjności lokalnej gospodarki. Efektem będzie również wzrost dochodowości gospodarstw rolnych, rozwój lokalnego przetwórstwa oraz lepsze wykorzystanie potencjałów turystycznych gminy. W dłuższej perspektywie wdrażanie celu strategicznego pozwoli na budowę zrównoważonej gospodarki opartej na przedsiębiorczości, nowoczesnym rolnictwie i atrakcyjnej ofercie turystycznej, wzmacniając pozycję Gminy Bedlno jako miejsca atrakcyjnego do prowadzenia działalności gospodarczej, pracy i wypoczynku.

CEL III: ROZWÓJ OPARTY NA SILNEJ GOSPODARCE LOKALNEJ, NOWOCZESNYM ROLNICTWIE I TURYSTYCE			
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
III.1. Przedsiębiorcza i konkurencyjna gospodarka lokalna	- Wykorzystanie potencjału położenia gminy w układzie transportowym w celu wzmacniania funkcji gospodarczych; - aktywne pozyskiwanie inwestorów z branż zgodnych z profilem funkcjonalnym gminy, w szczególności przetwórstwa rolno-spożywczego; - wsparcie działalności lokalnych przedsiębiorców; - tworzenie instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców, w tym zachęt fiskalnych i nefiskalnych do podejmowania działalności gospodarczej; - wyznaczenie oraz uzbrojenie terenów inwestycyjnych na terenie gminy; - wsparcie osób bezrobotnych w zakresie powrotu na rynek pracy; - inicjowanie i współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami w zakresie wdrażania instrumentów służących podnoszeniu kwalifikacji, nabywaniu kompetencji oraz zdobywaniu doświadczenia zawodowego przez mieszkańców; - promowanie lokalnych produktów i usług w celu wsparcia krótkich łańcuchów dostaw oraz lokalnych przedsiębiorców; - współpraca z przedsiębiorcami w zakresie doradztwa i szkoleń z pozyskiwania funduszy zewnętrznych, cyfryzacji oraz innowacyjnych rozwiązań w prowadzeniu działalności;	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Bedlno oraz lepszego wykorzystania jej potencjałów rozwojowych, w szczególności wynikających z korzystnego położenia komunikacyjnego i rolniczego charakteru gminy. Efektem będzie rozwój przedsiębiorczości, wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców oraz zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy. Działania te wpłyną również na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy, rozwój kompetencji zawodowych mieszkańców oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do wzrostu konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz zwiększenia dochodów mieszkańców i budżetu gminy.	- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (szt.); - liczba podmiotów gospodarczych korzystających z systemu zachęt fiskalnych (szt.); - poziom bezrobocia (%); - powierzchnia niezagospodarowanych terenów inwestycyjnych (ha).

	wspieranie przedsiębiorców w zakresie poprawy warunków BHP oraz dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami w celu zwiększenia atrakcyjności oferty lokalnego rynku pracy.		
III.2. Nowoczesne i konkurencyjne rolnictwo	- wspieranie innowacji w rolnictwie, w tym wsparcie w zakresie modernizacji i restrukturyzacji małych gospodarstw rolnych; - wspieranie społeczności lokalnej w celu tworzenia małych i średnich przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego, dostosowanych do potrzeb rynków lokalnych; - wspieranie organizacyjne i promocyjne dla mieszkańców i rolników chcących utworzyć gospodarstwa ekologiczne; - wspieranie i doradztwo dla rolników indywidualnych w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych; - organizacja szkoleń i promocja wiedzy z obszaru nowoczesnych technologii rolniczych, efektywności produkcji, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju; - promocja wiedzy i wspieranie lokalnych gospodarstw rolnych w zakresie zwiększenia odporności produkcji rolniczej na zmiany klimatyczne, w tym występowanie zjawiska suszy; - wspieranie rozwoju systemów retencji wodnej i gospodarowania wodą w gospodarstwach rolnych.	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie Gminy Bedlno. Efektem będzie wzrost efektywności produkcji rolnej, rozwój lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego oraz lepsze wykorzystanie potencjału wysokiej jakości zasobów rolniczych gminy. Działania te wpłyną również na zwiększenie odporności sektora rolnego na skutki zmian klimatu, poprawę gospodarowania zasobami wodnymi oraz rozwój rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do wzrostu dochodowości gospodarstw, tworzenia nowych miejsc pracy oraz wzmacniania znaczenia rolnictwa jako jednego z kluczowych filarów lokalnej gospodarki.	- liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw rolno-spożywczych oraz gospodarstw rolnych (szt.); - wartość pozyskanych środków zewnętrznych (zł); - liczba przeprowadzonych spotkań, szkoleń, warsztatów oraz innych form wsparcia rolników (szt.).

III.3. Rozwój turystyki, agroturystyki i promocji	• stwarzanie warunków do rozwoju turystyki i rekreacji aktywnej poprzez tworzenie sieci ścieżek rowerowych, z uwzględnieniem przebiegu regionalnej trasy rowerowej nr 203, ujętej w Polityce Rozwoju Mobilności Rowerowej w Województwie Łódzkim; • współpraca z sektorem organizacji pozarządowych, mająca na celu wzmocnienie zdolności promocyjnych gminy oraz rozszerzenie oferty kulturalnej i turystycznej; • zwiększenie rozpoznawalności i budowanie marki własnej Gminy Bedlno, w tym poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii oraz mediów społecznościowych; • intensyfikację działań w zakresie marketingu terytorialnego gminy; • opracowanie i promocja kalendarza cyklicznych wydarzeń, mogących zainteresować ludność spoza gminy; • promowanie i wykorzystanie walorów środowiskowych gminy, w szczególności doliny Bzury; • rozwój infrastruktury obsługi ruchu turystycznego, takiej jak stacje rowerowe, tablice informacyjne czy ścieżki turystyczne; • wspieranie mieszkańców w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej w obszarze agroturystyki.	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Gminy Bedlno oraz lepszego wykorzystania jej walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Efektem będzie rozwój infrastruktury służącej turystyce aktywnej, wzrost rozpoznawalności gminy oraz poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców i odwiedzających. Działania te wpłyną również na rozwój agroturystyki, wzmacnianie lokalnej tożsamości oraz promocję gminy jako miejsca atrakcyjnego do wypoczynku i rekreacji. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do zwiększenia ruchu turystycznego, aktywizacji lokalnej społeczności oraz tworzenia nowych możliwości rozwoju gospodarczego	• liczba powstałych i zmodernizowanej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (szt.); • liczba zrealizowanych działań związanych z promocją i marketingiem terytorialnym gminy (szt.).
---	--	---	--

CEL IV: WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO GMINY BEDLNO

CELE OPERACYJNE:

- IV.1. Edukacja odpowiadająca wyzwaniom przyszłości
- IV.2. Dostępne i nowoczesne usługi społeczne oraz zdrowotne
- IV.3. Aktywna społeczność i atrakcyjna oferta czasu wolnego

Planowane działania stanowią odpowiedź na najważniejsze wyzwania społeczne Gminy Bedlno związane z rozwojem kapitału ludzkiego, dostępnością usług społecznych oraz budowaniem aktywnej i zintegrowanej społeczności lokalnej. Istotnym obszarem interwencji będzie podnoszenie jakości edukacji oraz tworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży. Działania obejmą modernizację infrastruktury edukacyjnej, rozwój nowoczesnych metod nauczania, wzmacnianie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz kształtowanie kompetencji odpowiadających wyzwaniom współczesnego rynku pracy i postępującej cyfryzacji.

Równolegle realizowane będą działania ukierunkowane na rozwój usług społecznych i zdrowotnych, dostosowanych do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Szczególne znaczenie będzie miało wsparcie osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców wymagających specjalistycznej opieki. Planowane przedsięwzięcia obejmują rozwój usług opiekuńczych, aktywizujących i integracyjnych, zwiększanie dostępności opieki zdrowotnej oraz tworzenie rozwiązań sprzyjających samodzielności i aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w życiu społecznym.

Ważnym elementem realizacji celu będzie także rozwój oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców. Działania te obejmą rozbudowę infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, organizację wydarzeń społecznych, kulturalnych i sportowych oraz rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego skierowanej do wszystkich grup wiekowych. Pozwoli to na wzmacnianie więzi społecznych, rozwój lokalnych pasji i zainteresowań oraz budowanie poczucia tożsamości i wspólnoty.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia dostępności usług publicznych oraz wzrostu aktywności społecznej. Efektem będzie lepsze przygotowanie mieszkańców do wyzwań współczesnego świata, większa integracja społeczna oraz rozwój nowoczesnej i solidarnej wspólnoty lokalnej. W dłuższej perspektywie wdrażanie celu strategicznego pozwoli na wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Bedlno, stanowiącego jeden z najważniejszych czynników jej trwałego i zrównoważonego rozwoju.

CEL IV: WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO GMINY BEDLNO			
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
IV.1. Edukacja odpowiadająca wyzwaniom przyszłości	- modernizacja bazy edukacyjnej w placówkach oświatowych, w tym m.in. poprzez rozbudowę Szkoły Podstawowej w Bedlnie; - wzmocnienie wsparcia dla uczniów z trudnościami w nauce, w tym poprzez indywidualizację nauczania, organizację większej liczby zajęć kompensacyjno-wyrównawczych czy zatrudnienie większej liczby specjalistów; - rozbudowa bazy edukacyjnej, obejmująca m.in. utworzenie w placówkach nowoczesnych pracowni specjalistycznych; - rozwój wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego dla dzieci i młodzieży; - rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych w odpowiedzi na bieżące potrzeby dzieci i uczniów, w celu zwiększenia ich aktywności oraz wspierania rozwoju; - rozwój kompetencji kluczowych, w tym wprowadzenie zajęć z technologii cyfrowych, takich jak programowanie, robotyka czy grafika komputerowa; - doskonalenie kadry nauczycielskiej poprzez uczestnictwo i organizowanie kursów, szkoleń i programów dla nauczycieli; - wspieranie edukacji zawodowej i doradztwa zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do podniesienia jakości i dostępności usług edukacyjnych na terenie Gminy Bedlno. Efektem będzie poprawa warunków nauki, zwiększenie poziomu wsparcia dla dzieci i młodzieży oraz rozwój kompetencji kluczowych odpowiadających wyzwaniom współczesnego rynku pracy i postępującej cyfryzacji. Działania te wpłyną również na wzrost efektywności procesu kształcenia, lepsze przygotowanie uczniów do dalszej edukacji i aktywności zawodowej oraz zwiększenie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do rozwoju kapitału ludzkiego oraz zwiększenia szans rozwojowych młodych mieszkańców gminy.	- liczba obiektów edukacyjnych poddanych modernizacji lub rozbudowie (szt.); - liczba godzin zajęć kompensacyjno-wyrównawczych (h); - liczba zajęć pozalekcyjnych (szt.); - udział nauczycieli dyplomowanych (%);

IV.2. Dostępne i nowoczesne usługi społeczne oraz zdrowotne	- wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bedlnie w realizacji działań z zakresu pomocy społecznej; - dążenie do zwiększenia liczby lokali komunalnych w zasobie mieszkaniowym Gminy Bedlno; - podnoszenie kwalifikacji pracowników społecznych poprzez uczestnictwo w szkoleniach i kursach; - systematyczne dostosowywanie sektora usług społecznych do potrzeb starzejącego się społeczeństwa, obejmujące m.in. utworzenie dziennego domu pobytu; - rozwój usług opiekuńczych, asystenckich i wytchnieniowych dla osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów; - rozwój srebrnej gospodarki, ukierunkowanej na przeciwdziałanie stygmatyzacji osób starszych; - zwiększenie dostępności specjalistycznej opieki medycznej poprzez wspieranie współpracy z podmiotami świadczącymi usługi zdrowotne; - zakup specjalnego samochodu na cel organizacji przez GOPS usługi pn. „taxi dla seniorów”, mającej na celu zwiększenie mobilności osób starszych; - dążenie do integracji społecznej oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do zwiększenia dostępności i jakości usług społecznych oraz zdrowotnych na terenie Gminy Bedlno. Efektem będzie lepsze dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa, osób z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców wymagających szczególnej opieki. Działania te wpłyną na rozwój usług opiekuńczych i aktywizujących, poprawę dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do wzrostu jakości życia mieszkańców, zwiększenia ich samodzielności oraz budowy bardziej wrażliwej i solidarnej społeczności lokalnej.	- liczba wprowadzonych usług społecznych (szt.); - liczba szkoleń i kursów, w których uczestniczyli pracownicy socjalni (szt.); - liczba podjętych działań ukierunkowanych na wzmocnienie integracji społecznej (szt.).
IV.3. Aktywna społeczność i atrakcyjna oferta czasu wolnego	- rozwój oferty kulturalnej dla społeczności i tworzenia miejsc do organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, w tym m.in. poprzez budowę amfiteatru; - zagospodarowanie terenów rekreacyjnych, w tym wokół stawu w Bedlnie, obejmujące budowę altany i gminnego placu zabaw; - rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów;	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do rozwoju oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dostępnej dla mieszkańców wszystkich grup wiekowych. Efektem będzie poprawa jakości i dostępności infrastruktury służącej aktywnemu spędzaniu czasu wolnego, zwiększenie poziomu aktywności	- liczba wydarzeń kulturalnych (szt.); - liczba zainstalowanych oraz zmodernizowanych elementów wyposażenia rekreacyjnego lub sportowego (szt.); - powierzchnia utworzonej hali sportowej (m²);

	• poprawa stanu technicznego, budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja obiektów infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej na terenie gminy, obejmującej m.in. boiska, stadionu, bieżnie, siłownie zewnętrzne i wewnętrzne, skocznie, sale gimnastyczne, hale sportowe, Orliki i inne obiekty sportowe wraz z ich zapleczem technicznym i sanitarno-szatniowym, czy placów zabaw; • budowa hali sportowej lub sali gimnastycznej zintegrowanej z infrastrukturą obrony cywilnej; • rozbudowa oferty zajęć sportowych oraz ich atrakcyjności w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę oraz podjęcie działań na rzecz zwiększenia liczby animatorów i trenerów; • systematyczna organizacja imprez i wydarzeń sportowych i kulturalnych, mająca na celu wzmocnienie integracji społeczności lokalnej oraz rozbudowę oferty spędzania czasu wolnego; • wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych i innych form integracji oraz samoorganizacji społeczności lokalnej w celu wzmacniania kapitału społecznego.	społecznej oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym i sportowym gminy. Działania te wpłyną również na wzmocnienie integracji społecznej, rozwój lokalnych pasji i zainteresowań oraz budowanie więzi pomiędzy mieszkańcami. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do wzrostu jakości życia, wzmocnienia kapitału społecznego oraz budowy aktywnej i zintegrowanej wspólnoty lokalnej.	• liczba zajęć i wydarzeń sportowych (szt.).
--	---	---	--

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Bedlno oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Gmina Bedlno jest największą pod względem powierzchni jednostką w powiecie kutnowskim, zajmującą obszar 126 km². Jej struktura przestrzenna ma wyraźnie rolniczy charakter, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w sposobie użytkowania gruntów, jak i układzie osadniczym. Użytki rolne zajmują około 90% powierzchni gminy, a dominującą formą zagospodarowania są rozległe kompleksy gruntów ornych o wysokiej przydatności produkcyjnej. Zabudowa ma charakter rozproszony i wiejski, silnie powiązany z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych, co świadczy o zachowaniu tradycyjnego modelu użytkowania przestrzeni.

Sieć osadnicza gminy ma charakter policentryczny, jednak wyraźnym ośrodkiem lokalnym pozostaje miejscowość Bedln, gdzie koncentrują się funkcje administracyjne, usługowe i społeczne. Pozostałe miejscowości charakteryzują się głównie liniowym układem zabudowy rozwiniętym wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na terenie gminy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa, natomiast zabudowa wielorodzinna, usługowa o większej skali oraz obiekty przemysłowo-składowe występują sporadycznie i skupiają się przede wszystkim w rejonie Bedlna.

Istotnym elementem struktury przestrzennej są tereny zieleni, użytki zielone oraz doliny cieków wodnych, które pełnią ważne funkcje przyrodnicze i krajobrazowe. Jednocześnie gmina cechuje się niewielkim udziałem lasów i zadrzewień, które występują w rozproszonym i nie stanowią dominującego elementu pokrycia terenu. Niska lesistość oraz znaczna dominacja gruntów rolnych powodują, że przestrzeń gminy jest stosunkowo jednorodna funkcjonalnie. Wody powierzchniowe, tereny podmokłe oraz lokalne ciekły odgrywają natomiast istotną rolę w kształtowaniu lokalnego systemu przyrodniczego i retencji wodnej.

Rozwój przestrzenny gminy podlega jednak szeregowi ograniczeń. Najważniejszą barierą funkcjonalno-przestrzenną stanowi przebiegająca przez północną część gminy linia kolejowa, która powoduje fizyczne rozdzielenie części obszaru i ogranicza wewnętrzną spójność komunikacyjną. Dodatkowym czynnikiem ograniczającym możliwości rozwoju zabudowy są rozległe obszary gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych podlegających ochronie prawnej. Z jednej strony stanowią one jeden z najcenniejszych zasobów gminy, z drugiej zaś ograniczają możliwości przeznaczania terenów pod nowe funkcje mieszkaniowe, usługowe czy gospodarcze.

Istotnym wyzwaniem w zakresie zarządzania przestrzenią jest również brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w wyniku czego procesy inwestycyjne realizowane są głównie w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. W latach 2020-2024 wydano łącznie 211 decyzji o warunkach zabudowy, co stanowiło około 23% wszystkich decyzji wydanych w powiecie kutnowskim. Wskaźnik liczby wydanych decyzji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców był kilkukrotnie wyższy od średniej powiatowej, co wskazuje na bardzo wysoką intensywność wykorzystania tego instrumentu planistycznego. Sytuacja ta może sprzyjać rozpraszaniu zabudowy i utrudniać prowadzenie spójnej polityki przestrzennej.

Analiza ruchu budowlanego wskazuje jednocześnie na umiarkowaną aktywność inwestycyjną. W latach 2020-2024 wydano 70 pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym, co odpowiadało niespełna 5% wszystkich pozwoleń wydanych w powiecie kutnowskim. Poziom aktywności budowlanej pozostawał niższy od średniej powiatowej, a jego struktura wskazuje na dominację inwestycji mieszkaniowych przy jednoczesnym stosunkowo dużym udziale obiektów niemieszkalnych i infrastrukturalnych. Oznacza to, że rozwój przestrzenny gminy ma obecnie charakter umiarkowany, rozproszony i nie powoduje istotnych przekształceń w strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Na terenie Gminy Bedlno znaczną intensywnością ruchu budowlanego odznaczają się miejscowości Bedlno, Bedlno-Wieś oraz Pniewo. Tereny te, ze względu na dobrą dostępność transportową, stanowią zatem obszary predysponowane do dalszego rozwoju zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej. Dodatkowo w centralnej części miejscowości Bedlno zlokalizowana są tereny odznaczające się szczególnym potencjałem dotyczącym zagospodarowania rekreacyjnego. Obszar ten obejmuje przede wszystkim teren stawu retencyjnego oraz jego najbliższego otoczenia, które ze względu na swoje obecne przeznaczenia oraz zagospodarowanie, może pełnić rolę istotnej przestrzeni sprzyjającej integracji mieszkańców oraz spędzaniu czasu wolnego, a także stać się rozpoznawalną przestrzenią wyróżniającą Bedlno.

Gmina Bedlno charakteryzuje się korzystnym położeniem w krajowym i ponadregionalnym układzie transportowym. W bezpośrednim sąsiedztwie jej zachodniej granicy przebiega autostrada A1, stanowiąca część europejskiego korytarza transportowego E75, a zlokalizowany w pobliżu węzeł Kutno Wschód zapewnia szybki dostęp do sieci dróg o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Przez teren gminy przebiega również droga krajowa nr 92, pełniąca funkcję ważnego połączenia w relacji wschód – zachód, a także droga wojewódzka nr 583 oraz rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych. Takie uwarunkowania przekładają się na dobrą dostępność komunikacyjną głównych ośrodków miejskich regionu, w tym Kutna, Łodzi i Warszawy.

Istotnym elementem systemu transportowego gminy jest również transport kolejowy. Przez północną część analizowanego obszaru przebiega zelektryfikowana linia kolejowa nr 3 relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice, będąca jednym z najważniejszych szlaków kolejowych w kraju. Obsługę mieszkańców zapewniają stacje kolejowe Żychlin i Zosinów, obsługiwane przez Łódzką Kolej Aglomeracyjną oraz PKP Intercity. Mimo korzystnych uwarunkowań zewnętrznych, wyzwaniem pozostaje dalsza modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej. W tym aspekcie kluczowe pozostaje rozwijanie infrastruktury około-drogowej, a także infrastruktury pieszo-rowerowej.

Przez wschodnią część gminy przebiega część gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1000, stanowiącego część systemu E, przesyłającego gaz wysokometanowy. Przez jej teren przebiegają również linie elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia.

Gmina Bedlno odznacza się znacznymi walorami krajobrazowymi oraz środowiskowymi, co związane jest m.in. z rozbudowanym sektorem rolnictwa, a także przebiegającą przez jej teren doliną Bzury. Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajdują się:

- obszar chronionego krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej
- specjalny obszar ochrony Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru,
- obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska,
- siedem pomników przyrody.

Dodatkowo, przez południową część gminy przebiega korytarz ekologiczny Dolina Bzury-Neru, który choć nie jest formą ochrony przyrody, stanowi narzędzie przeciwdziałania defragmentacji środowiska oraz utrzymaniu jego spójności przestrzennej. Południowa część gminy stanowi również obszar objęty krajobrazem priorytetowym Dolina Bzury (Łęczycza – Tum – Łowicz), wyznaczony w Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego.

Dorzecze Bzury, na terenie którego zlokalizowana jest gmina, stanowi lewostronny dopływ Wisły. Sieć hydrologiczna jednostki tworzona jest przez rzeki: Ochnia, Moszczenica, Malina, Igła oraz Bzura. Na terenie gminy znajduje się osiem jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- RW200010272439 Studwia do Przysowej,
- RW200011272349 Mroga od Mroźnicy do ujścia,
- RW20001627253 Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki,
- RW20001127229 Moszczenica od Dopływu z Besiekierza do ujścia,
- RW200010272289 Malina,
- RW20001627249 Studwia od Przysowej do ujścia,

- RW200010272369 Igła,
- RW2000162721899 Ochnia od Miłonki do ujścia.

Wszystkie JCWP występujące na terenie gminy odznaczają się złym stanem ogólnym wód, a także niezadowalającym stanem chemicznym. Na omawianym obszarze zlokalizowana jest jednolita część wód podziemnych o numerze 63 (kod: GW200063), której łączna powierzchnia wynosi 5 344,01 km². Wody podziemne, w odróżnieniu od wód powierzchniowych, charakteryzują się dobrym stanem chemicznym, a także dobrym stanem ilościowym.

Gmina Bedlno znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZPW) nr 226 Krośniewice-Kutno oraz nr 215 Subniecka Warszawska.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy należy uwzględnić występujące na jej terenie obszary zagrożenia powodzią, w tym szczególnego zagrożenia powodzią, które mają wpływ na możliwości zagospodarowania przestrzennego, lokalizację inwestycji oraz konieczność uwzględnienia ograniczeń wynikających z przepisów prawa wodnego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Gmina Bedlno znajduje się (na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie):

- a) częściowo na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%);
- b) częściowo na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%);
- c) częściowo na obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%;
- d) poza obszarami obejmującymi tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Tereny, na których występują obszary zagrożenia powodzią koncentrują się w południowej części gminy, wzdłuż koryta rzeki Bzury.

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonej zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Ponadto w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. 2022 poz. 2739), zostały zidentyfikowane główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym

cel główny obejmujący zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego. W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Na terenie Gminy Bedlno obowiązują zapisy zawarte w następujących dokumentach:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły.

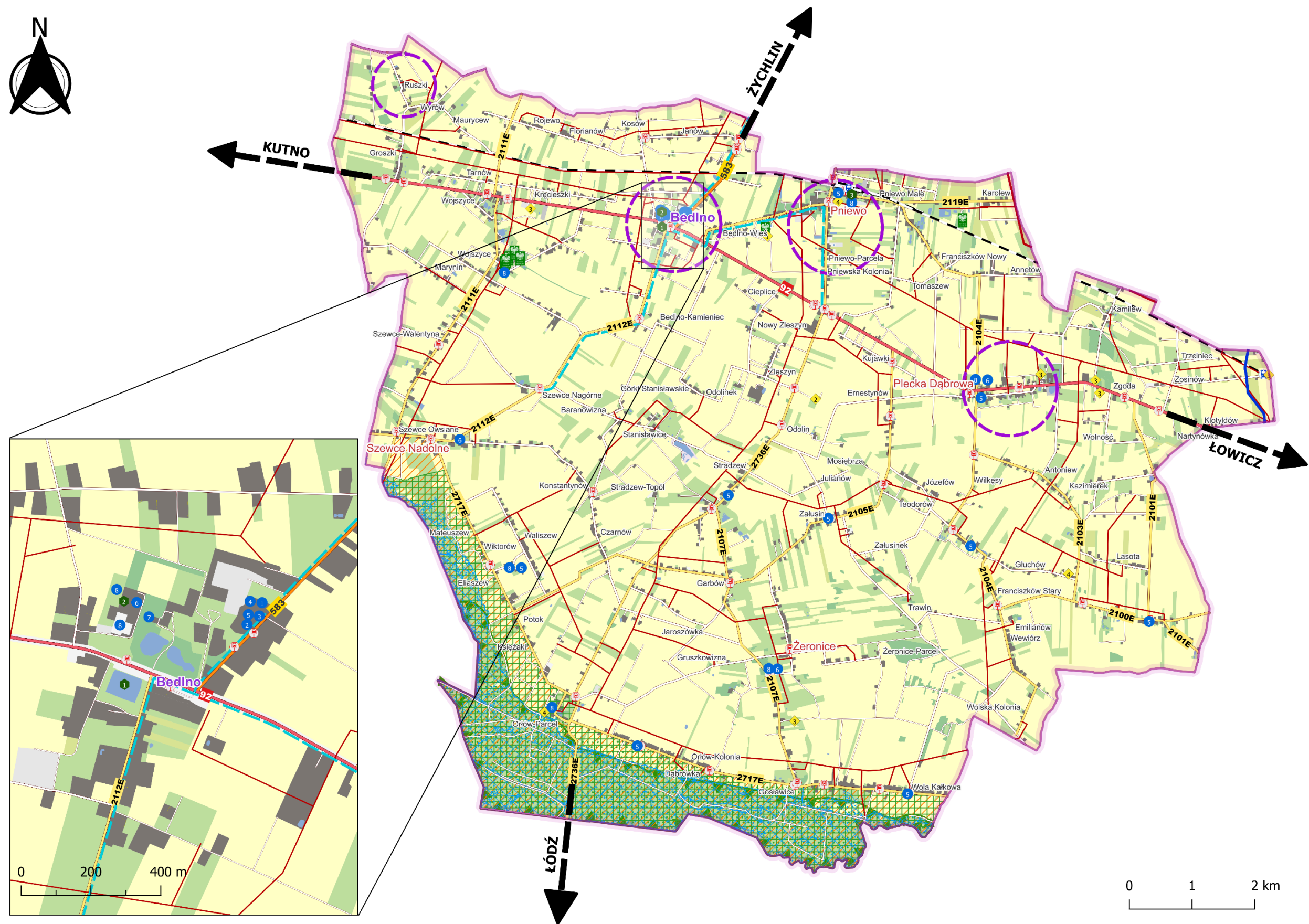
Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Obszar Gminy Bedlno zagrożony jest występowaniem wszystkich rodzajów suszy, których klasy zagrożeń są lokalnie zróżnicowane:

- susza atmosferyczna – klasa III (silne zagrożenie) w południowej części gminy i klasa IV (ekstremalne zagrożenie) w północnej części gminy,
- susza rolnicza – klasa IV (ekstremalne zagrożenie),
- susza hydrologiczna – klasa II (umiarkowane zagrożenie),
- susza hydrogeologiczna – klasa I (słabe zagrożenie).

W łącznym zestawieniu Gmina Bedlno jest silnie zagrożona występowaniem suszy. W załączniku nr 3 do Planu przeciwdziałania skutkom suszy wpisane zostało zadanie pn. „Rewitalizacja infrastruktury hydrotechnicznej na obszarze Pradoliny Bzury-Neru”, którego realizacja dotyczyć ma obszaru gminy.

Omawiany obszar charakteryzuje się brakiem znaczących złóż surowców mineralnych. Na jej obszarze występują jedynie niewielkie złoża piasków i żwirów.

Ryc. 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Bedno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

LEGENDA

 granice Gminy Bedlno

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

 Bedlno główny ośrodek lokalny

 Pniewo ośrodki uzupełniające

 Wojaszyce pozostałe miejscowości

 tereny zabudowane

 place i tereny komunikacyjne

 tereny obsługi technicznej

 tereny wyrobisk i zwałowisk

 grunty orne

 łąki i tereny trawiaste

 sady, plantacje i ogródki działkowe

 lasy i zadrzewienia

 wody powierzchniowe

 nieużytki

System powiązań przyrodniczych

 pomniki przyrody

 specjalny obszar ochrony Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru

 obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska

 obszar chronionego krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej

 korytarz ekologiczny Dolina Bzury-Neru

 krajobraz priorytetowy Dolina Bzury (Łęczycza - Tum - Łowicz)

obszary zagrożenia powodziowego

 obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%

 obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%

 obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

 przystanki autobusowe

 przystanki kolejowe

 linia kolejowa

 drogi krajowe

 drogi wojewódzkie

 drogi powiatowe

 drogi gminne

 drogi wewnętrzne

Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

elementy infrastruktury społecznej:

 1 Urząd Gminy

 2 Gminna Biblioteka Publiczna

 3 Gminny Ośrodek Kultury

 4 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

 5 jednostki OSP

 6 szkoły podstawowe

 7 żłobek gminny

 8 obiekty infrastruktury sportowej

elementy infrastruktury technicznej:

 1 farma fotowoltaiczna

 2 turbiny wiatrowe

 3 maszty telekomunikacyjne

 4 stacje uzdatniania wody

 linia elektroenergetyczna średniego napięcia

 linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia

 gazociąg

Ustalenia i rekomendacje

 1 teren predysponowany do rozwoju funkcji rekreacyjnych

 2 rozbudowa Szkoły Podstawowej w Bedlnie

 3 zaadaptowanie nieużytkowanego budynku po szkole podstawowej w Pniewie na mieszkania komunalne

 budowa ciągów pieszo-rowerowych

 obszary predysponowane do rozwoju zabudowy

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne cele operacyjne i kierunki działań będą realizowane zgodnie z aktualnymi potrzebami i uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych miejscowościach.

Punkt wyjścia dla formowania ustaleń i rekomendacji na szczeblu lokalnym, jest analiza zapisów zawartych w dokumentach planistycznych obowiązujących na innych szczeblach administracyjnych, w tym w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (PZPW), przyjętego uchwałą nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Zgodnie z postanowieniami PZPW Gmina Bedlno stanowi część Obszaru Turystycznego Doliny Bzury oraz Kutnowsko – Skierniewickiego Rolniczego Obszaru Funkcjonalnego, stanowiącego część Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa.

Obszar Rozwoju Intensywnego Rolnictwa stanowi część województwa łódzkiego charakteryzującą się prężnie działającym sektorem rolnictwa oraz występowaniem gleb dobrej jakości. Do jego najważniejszych wyzwań rozwojowych należą:

- brak rynków hurtowych produktów rolnych,
- niekorzystna struktura agrarna i powolne zmiany w tym zakresie, chociaż na tle województwa obszar charakteryzuje się znacznym udziałem gospodarstw dużych,
- duże rozproszenie działek rolnych,
- warunki wodne, w tym deficyt wody,
- problem suszy i mocno ograniczone możliwości retencji naturalnej,
- zjawisko stepowienia oraz nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe.

Obszar Turystyczny Doliny Bzury charakteryzuje się występowaniem znacznych walorów przyrodniczych i kulturowych, będących podstawą dla rozwoju form turystyki. Największymi wyzwaniami rozwojowymi są:

- bardzo słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna (m.in. baza noclegowa i gastronomiczna),
- presja urbanizacyjna na tereny cenne przyrodniczo i obszary zalewowe.

W Planie wskazano także również kierunki działań i działania, dotyczące poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Gmina Bedlno ujęta została w kierunku działań III.6.

Rozwój systemów kanalizacji, w działaniu III.6.3. budowa zbiorczych systemów kanalizacji oraz budowa oczyszczalni ścieków poza aglomeracjami w KPOŚK, szczególnie na obszarach, gdzie ich brak.

Wyrazem polityki samorządu województwa łódzkiego w zakresie krajobrazu jako dobra wspólnego, ukierunkowanej na ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu jest audyt krajobrazowy. Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego (AKWŁ) przyjęty został na mocy uchwały nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r.

Zgodnie z AKWŁ południowa część Gminy Bedlno zlokalizowana jest w granicach krajobrazu priorytetowego pn. Dolina Bzury (Łęczyna – Tum – Łowicz), o kodzie 10-318.72-66. Stanowi rozległy system dolinny o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, obejmujący rzekę Bzurę wraz z siecią dopływów, kanałów, torfowisk, podmokłych łąk oraz terenów rolniczych. Obszar ten wyróżnia się bogactwem siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny, pełniąc jednocześnie funkcję jednego z najważniejszych w Europie korytarzy migracyjnych zwierząt, w szczególności ptaków. Jego wyjątkowy charakter podkreślają również liczne zabytki i stanowiska archeologiczne związane z wielowiekowym rozwojem osadnictwa w dolinie Bzury, stanowiące istotny element lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z rekomendacjami dotyczącymi krajobrazu priorytetowego Doliny Bzury, podstawowym kierunkiem kształtowania polityki przestrzennej powinno być zachowanie dominującej funkcji przyrodniczej tego obszaru przy jednoczesnym dopuszczeniu funkcji rolniczej i turystycznej w zakresie nienaruszającym jego walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych. Utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania powinno opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju oraz ochrony ładu przestrzennego, z uwzględnieniem konieczności zachowania ciągłości procesów przyrodniczych zachodzących w ekosystemach dolin rzecznych, terenach podmokłych i obszarach torfowiskowych.

Szczególne znaczenie przypisuje się ochronie i odtwarzaniu zasobów przyrodniczych, w tym zachowaniu wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych, utrzymaniu korytarzy ekologicznych oraz ochronie siedlisk i zbiorowisk roślinnych związanych z ekosystemami dolinnymi. Rekomendowane jest prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i wodnej w sposób minimalizujący presję na środowisko, a także zachowanie ekstensywnego charakteru użytkowania terenów rolnych. Wskazuje się również na potrzebę utrzymania i rozwijania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, ochrony tradycyjnych sadów oraz ograniczania działań mogących prowadzić do degradacji siedlisk przyrodniczych lub zakłócenia naturalnych procesów ekologicznych.

Istotnym elementem rekomendacji jest ochrona walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru, obejmująca zarówno zachowanie historycznych dominant krajobrazowych, obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych, jak i utrzymanie cennych ekspozycji widokowych oraz panoram dolin rzecznych. Zaleca się ograniczanie rozpraszania zabudowy, lokalizowanie nowych obiektów przede wszystkim jako uzupełnienie istniejących struktur osadniczych oraz stosowanie rozwiązań architektonicznych harmonizujących z lokalnym krajobrazem. Jednocześnie wskazuje się na potrzebę ograniczania inwestycji mogących negatywnie wpływać na walory widokowe, przyrodnicze i kulturowe, w szczególności przedsięwzięć generujących znaczące uciążliwości środowiskowe lub prowadzących do fragmentacji przestrzeni otwartych.

W zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych rekomenduje się rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, stosowanie stonowanej kolorystyki zabudowy i elementów reklamowych, ograniczanie reklam wielkopowierzchniowych oraz zachowanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Działania inwestycyjne, zwłaszcza dotyczące infrastruktury technicznej i turystycznej, powinny być realizowane z poszanowaniem wartości krajobrazowych oraz z wykorzystaniem rozwiązań minimalizujących ingerencję w środowisko. Całość rekomendacji ukierunkowana jest na zachowanie unikalnego charakteru Doliny Bzury jako obszaru o wyjątkowych walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz na zapewnienie możliwości jego trwałego i zrównoważonego użytkowania.

Analiza powyższych dokumentów, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Bedlno, które przedstawiono poniżej.

1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym powietrza, przyrody i krajobrazu

- zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych,
- zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją,
- wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich

zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości gminy,

- utrzymanie różnorodności biologicznej,
- przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy,
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju,
- dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy,
- zwiększanie powierzchni zadrzewień śródpolnych i przydrożnych pełniących funkcje przeciwerozryjne, krajobrazowe i bioklimatyczne,
- ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego,
- ochrona i odtwarzanie naturalnych zdolności retencyjnych doliny Bzury oraz terenów podmokłych poprzez zachowanie rowów melioracyjnych i terenów okresowo zalewanych,
- wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej,
- ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe),
- nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury,
- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego,
- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów pałacowo-parkowych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych,
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- utrzymanie dominującej formy zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach, ze

szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,

- wyznaczenie zróżnicowanych standardów zabudowy w dostosowaniu do charakteru miejsca,
- uwzględnienie potrzeby zapewnienia mieszkańcom dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleń publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- utrzymanie i rozwój terenów o funkcji produkcyjnej i usługowej,
- lokalizacja stosownie do potrzeb nowych terenów o funkcjach produkcyjnych, magazynowych i usługowych, szczególnie związanych z rolnictwem.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Bedlno dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 wskazuje rozwój funkcji mieszkaniowej jako jeden z kluczowych elementów realizacji polityki rozwoju przestrzennego oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Osiągnięcie celów strategicznych, obejmujących zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej gminy, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, wzmacnianie lokalnej gospodarki oraz tworzenie warunków sprzyjających zatrzymaniu odpływu ludności i pozyskiwaniu nowych mieszkańców, wymaga zapewnienia odpowiedniej rezerwy terenów przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową. W związku z tym określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową niż wynikające z modelu obliczeniowego należy uznać za niezbędne dla skutecznej realizacji kierunków rozwoju określonych w Strategii, a także dla osiągnięcia długofalowego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Bedlno. Umożliwi to prowadzenie aktywnej polityki mieszkaniowej, zapewni elastyczność w kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz stworzy warunki do osiągnięcia zakładanych efektów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Bedlno nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, a także gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego w sposób minimalizujący wpływ na obszary chronione, gleby wysokiej przydatności rolniczej i tereny leśne,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej gminy,

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,

- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

6. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 Kw

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na terenach infrastruktury technicznej, produkcji, usług lub na terenach rolniczych (fotowoltaika, geotermia na gruntach klasy IV lub niższej; biogazownie bez względu na klasę gleb). Lokalizacja instalacji nie może powodować ograniczeń w zabudowie okolicznych terenów. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

7. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

8. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową na wsiach,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi,
- zalesianie gruntów najłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin,
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk,

- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w gminie.

9. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Gmina Bedlno nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jednak planuje się podjęcie działań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie ze wskazaną ustawą. Na terenie gminy nie występują również większe obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, remediacji lub rekultywacji.

Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań zawarte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, które mieszkańcy napotykają na obszarze Gminy Bedlno. Jednocześnie, są one spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze wojewódzkiej i krajowej, takimi jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Komplementarność celów, jakie wyznacza Strategia z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tego dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 określa wizję rozwoju regionu do 2030 roku w sposób następujący:

„Harmonijnie rozwijające się województwo w centrum Polski, przyjazne rodzinom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. Region, w którym nowoczesna gospodarka idzie w parze z ochroną walorów kulturowych i przyrodniczych.”

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 wyznacza następujące cele strategiczne i operacyjne:

1. NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA
 - 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego
 - 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego
 - 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP
 - 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności
2. OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS
 - 2.1. Rozwój kapitału społecznego
 - 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców
 - 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego
3. ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ
 - 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska
 - 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu
 - 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej
 - 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie
 - 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami
 - 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych

Poniższa tabela prezentuje spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Tab. 2. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027- 2037
1. NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności	III. ROZWÓJ OPARTY NA SILNEJ GOSPODARCE LOKALNEJ, NOWOCZESNYM ROLNICTWIE I TURYSTYCE III.1. Przedsiębiorcza i konkurencyjna gospodarka lokalna III.2. Nowoczesne i konkurencyjne rolnictwo III.3. Rozwój turystyki, agroturystyki i promocji
2. OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS 2.1. Rozwój kapitału społecznego 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego	IV. WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO GMINY BEDLNO IV.1. Edukacja odpowiadająca wyzwaniom przyszłości IV.2. Dostępne i nowoczesne usługi społeczne oraz zdrowotne IV.3 Aktywna społeczność i atrakcyjna oferta czasu wolnego
3. ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych	I. NOWOCZESNA PRZESTRZEŃ, TRANSPORT I KOMUNIKACJA NA TERENIE GMINY BEDLNO I.1. Ład przestrzenny i wysokiej jakości przestrzeń publiczna I.2. Rozwój transportu, komunikacji i łączności II. WZMACNIANIE WALORÓW ŚRODOWISKOWYCH I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ NA TERENIE GMINY BEDLNO II.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i adaptacja do zmian klimatu II.2. Nowoczesna i odporna infrastruktura II.3. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Dokument wyznacza również cel horyzontalny rozwoju pn. „Efektywne i odpowiedzialne zarządzane województwo”. Cel horyzontalny obejmuje następujące kierunki działań:

- a. Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli
- b. Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem
- c. Wzmocnienie współpracy i partnerstwa samorządów
- d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego

Spójność Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 z celem horyzontalnym wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 dotyczy działań dotyczących prowadzenia zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 wskazuje także Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), stanowiące podstawę terytorialnego ukierunkowania celów interwencji rozwojowych. Do obszarów tych należy w szczególności kierować interwencję publiczną obejmującą finansowane z różnych źródeł inwestycje, w tym gospodarcze, infrastrukturalne i zasoby ludzkie. Dotyczy to zarówno obszarów charakteryzujących się największym potencjałem rozwojowym, które mają znaczący wpływ na wzrost konkurencyjności regionu, jak i obszarów o najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej, które wymagają wsparcia, aby zapobiec ich dalszej marginalizacji.

Zgodnie z zapisami dokumentu, Gmina Bedlno zaklasyfikowana została jako część Obszaru Zielonej Gospodarki. Obejmuje on swoim zasięgiem gminy zlokalizowane na terenie województwa łódzkiego, niebędące częścią Miejskich Obszarów Funkcjonalnych. Obszar Zielonej Gospodarki charakteryzuje się dominacją funkcji rolniczej i przyrodniczej. Stanowi on również teren predysponowany do rozwoju funkcji turystycznej. Polityka rozwoju koncentrować się powinna na prowadzeniu regionalnej gospodarki rolnej, zwiększeniu opłacalności produkcji rolnej oraz wspieraniu przetwórstwa rolno-spożywczego. Wskazane jest również podejmowanie działań wspierających rozwój sektora turystyki, w tym m.in. turystyki aktywnej, rozwój bazy turystycznej, w tym w ramach ekoturystyki i agroturystyki, rozbudowywanie szlaków turystycznych i infrastruktury rowerowej. Realizacja powyższych działań sprzężona musi być z ochroną i poprawą jakości środowiska oraz wzmocnieniem odporności na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne.

Zaplanowane w Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 cele strategiczne oraz odpowiadające im kierunki działań pozostają w pełnej zgodności z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, w szczególności w zakresie priorytetów wyznaczonych dla Obszaru Zielonej Gospodarki. Dokument uwzględnia zasady racjonalnego gospodarowania zasobami rolnymi, promując model rozwoju oparty na

efektywnym wykorzystaniu potencjału produkcyjnego przy jednoczesnym zachowaniu wysokich standardów ochrony środowiska. Realizacja przewidzianych przedsięwzięć zakłada prowadzenie działań zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, obejmującą ochronę i poprawę jakości komponentów środowiska przyrodniczego oraz adaptację do skutków zmian klimatycznych. W konsekwencji Strategia tworzy ramy dla harmonijnego rozwoju gminy, integrując cele gospodarcze, społeczne i środowiskowe w sposób zapewniający długookresową trwałość procesów rozwojowych.

Ryc. 4. Obszary strategicznej interwencji w województwie łódzkim

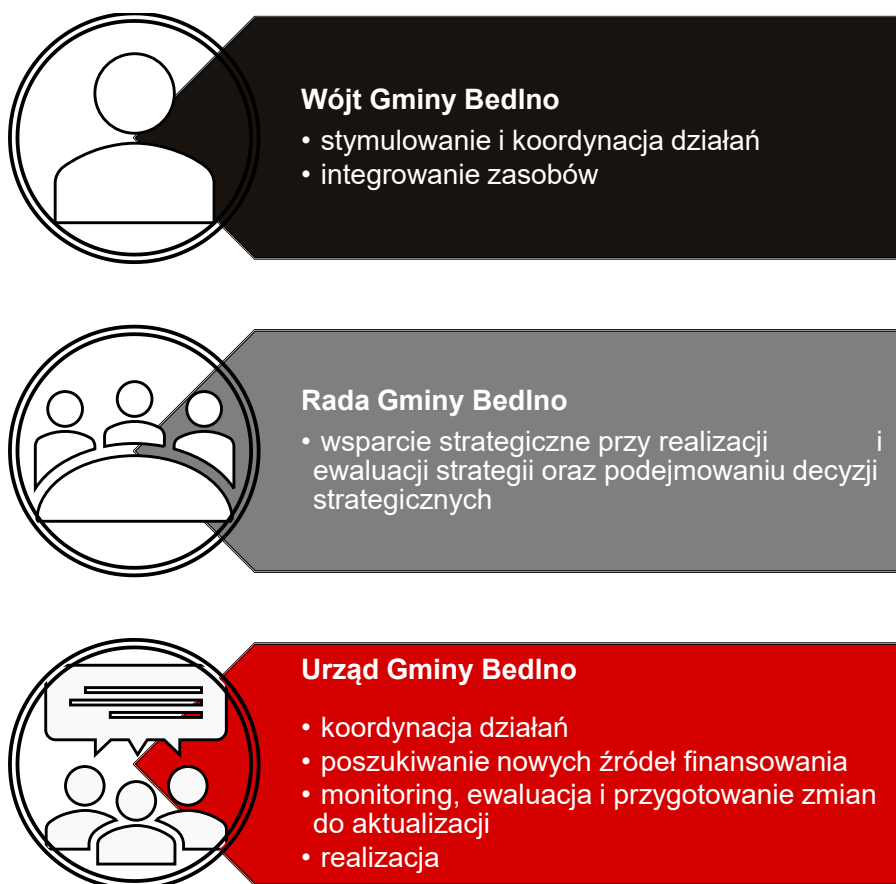
Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach, na jakie został przyjęty dokument, a więc w latach 2027-2037. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będą sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialni będą Wójt Gminy Bedlno, Rada Gminy Bedlno oraz pracownicy Urzędu Gminy Bedlno, jednostki organizacyjne i partnerzy gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów

i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, samorząd Gminy Bedlno będzie dbał o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu kutnowskiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu możliwe będzie lepsze dostosowanie działań do potrzeb lokalnej społeczności, efektywniejsze wykorzystanie zasobów, a także wzmocnienie kapitału społecznego i budowanie trwałych relacji międzysektorowych.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane, a założone rezultaty osiągnięte. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring Strategii przeprowadzany będzie corocznie przy okazji przygotowywania wspomnianego Raportu o stanie gminy.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2025 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Bedlno). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Bedlno oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt Gminy Bedlno zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Gminy Bedlno z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Bedlno będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza, przestrzenna lub klimatyczno-środowiskowa gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1-4 ustawy o samorządzie gminnym.

Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Bedlno na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. **Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027** oraz środki unijne w ramach ogólnopolskich programów operacyjnych dla polityki spójności;
- środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępny Samorząd oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 jest głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie łódzkim w okresie budżetowym 2021-2027. Przewiduje się, że realizacja Strategii będzie kontynuowana również w oparciu o środki przewidziane w kolejnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2028-2034, zgodnie z kierunkami wsparcia określonymi w przyszłych programach krajowych i regionalnych.

W ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd ma możliwość korzystania z szerokiej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 obejmuje fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

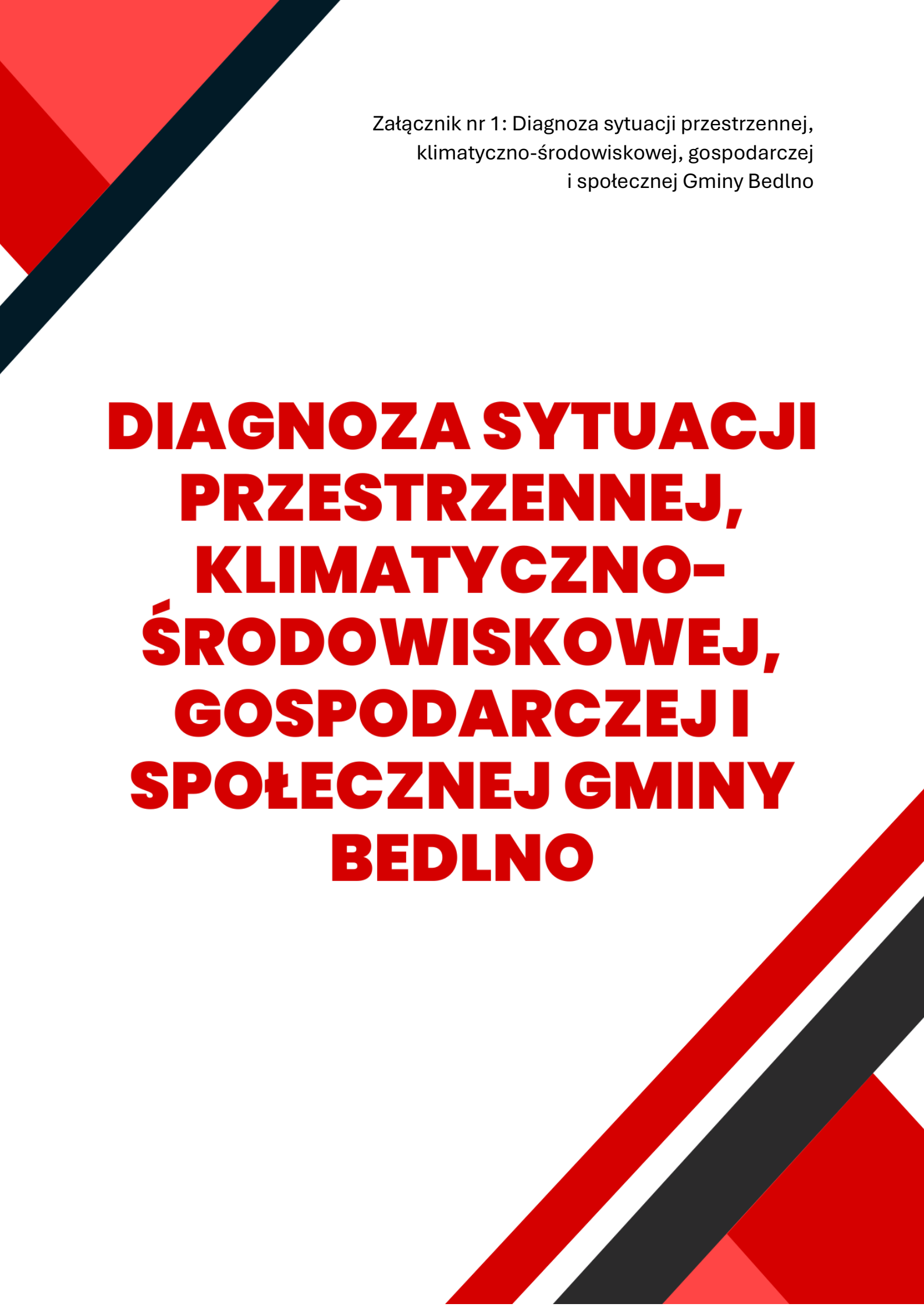
Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Bedlno oraz jednostek organizacyjnych Gminy Bedlno.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem kutnowskim oraz województwem łódzkim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrożający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu

wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań gminy.

Natomiast potencjał inwestycyjny Gminy Bedlno, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2027-2036 wyniesie przeszło 10 mln zł. Należy jednak mieć na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy Bedlno przedstawia szacunkowe wartości.

Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej,
klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej
i społecznej Gminy Bedlno

DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ, KLIMATYCZNO- ŚRODOWISKOWEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ GMINY BEDLNO

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA BADAŃ	81
CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA.....	83
1.1. Informacje ogólne	83
1.2. Transport i łączność	84
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	89
CZĘŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	95
2.1. Walory przyrodnicze.....	95
Ukształtowanie powierzchni i budowa geologiczna	95
Złoża kopalin	96
Wody powierzchniowe i podziemne	96
Jakość powietrza	97
Ochrona przyrody.....	98
Flora i fauna.....	99
2.2. Zmiany klimatu i odnawialne źródła energii.....	100
2.3. Infrastruktura techniczna i działalność w zakresie ochrony środowiska	104
Urządzenia sieciowe i energia cieplna	104
Gospodarka odpadami	107
CZĘŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA.....	109
3.1. Gospodarka lokalna	109
Przedsiębiorczość.....	109
Rolnictwo.....	112
Rynek pracy	114
3.2. Stan finansów samorządowych.....	117
Wykonanie budżetu	117
Struktura dochodów i wydatków.....	119
Finansowanie ze źródeł zewnętrznych	121
Potencjał inwestycyjny	123
CZĘŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA	125
4.1. Demografia	125
4.2. Kapitał społeczny.....	130
Żłobki i przedszkola	130
Szkoły.....	132
Kultura, turystyka i sport	138
Bezpieczeństwo publiczne	141
Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne	142
4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	145

METODOLOGIA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Bedlno na lata 2027-2037 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej jednostki. Dokument strategiczny wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe stojące przed Gminą, które powinny zostać podjęte w procesie realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza rozpoznanie związków pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Gminy oraz jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, które to czynniki mają podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym oraz obserwację zmiany. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano sytuację Gminy Bedlno w latach 2020-2024 (o ile nie zaznaczono inaczej). W celu oceny stanu obecnego Gminy zastosowano również metodę porównawczą, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu kutnowskiego oraz województwa łódzkiego stanowiących punkt odniesienia dla Gminy Kutno. Analiza obejmowała także porównanie sytuacji w Gminie Bedlno do średniej dla grupy porównawczej, stanowiącej jednostki o zbliżonej charakterystyce. Do grupy tej włączone zostały gminy wiejskie, zlokalizowane na obszarze województwa łódzkiego, których liczba ludności w 2024 roku mieściła się w przedziale 4-6 tys. osób oraz zaklasyfikowane zostały jako jednostki o intensywniej funkcji rolniczej. Tym samym do grupy porównawczej włączonych zostało następujących 19 gmin: Rusiec, Bedlno, Góra Świętej Małgorzaty, Bielawy, Domaniewice, Zduny, Czarnocin, Dalików, Zadzim, Wielgomłyny, Sadkowice, Burzenin, Goszczanów, Wróblew, Głuchów, Rzeczyca, Głowno, Dmosin oraz Rogów.

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Gminy Bedlno, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Gminy Bedlno, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze. W GUS bilanse liczby i struktury ludności w gminach opracowane są w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzeniami i zgonami), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami administracyjnymi. Dane o zarejestrowanych urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego, dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a źródłem danych o zameldowaniach na pobyt stały w gminie jest rejestr PESEL (od 2006 roku). Mimo niewielkich rozbieżności pomiędzy gminną ewidencją a danymi GUS, analiza danych

pozwała na zbadanie trendów i prognozowanych zmian w strukturze demograficznej. Stosowanie przez GUS spójnej metodyki obliczeń dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, umożliwia przeprowadzenie analizy porównawczej gminy, powiatu i województwa, w oparciu o porównywalne dane i wskaźniki.

CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA

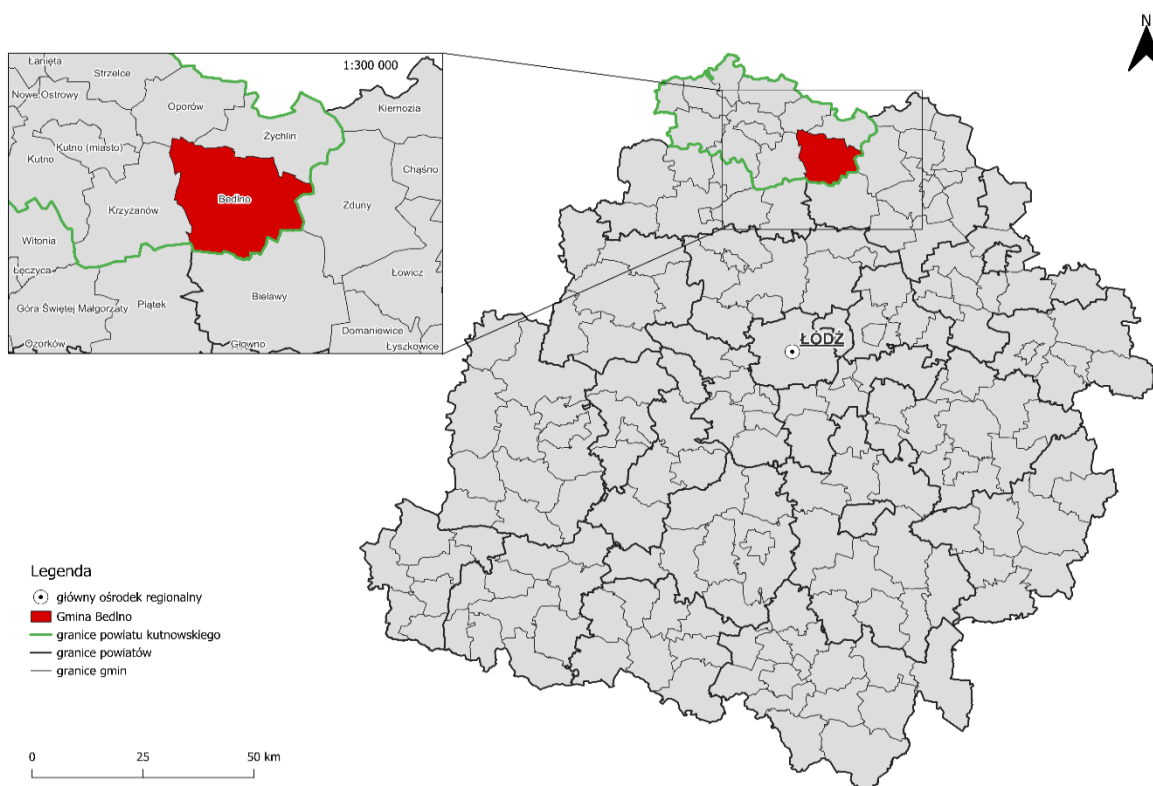
Informacje ogólne

Gmina Bedno stanowi jednostkę wiejską, zlokalizowaną w północnej części województwa łódzkiego i we wschodniej części powiatu kutnowskiego. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego pod koniec 2024 roku zamieszkała była przez 4 989 osób. Jej powierzchnia wynosiła natomiast 126 km², co odpowiadało 14,2% powierzchni powiatu. Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosiła w tym czasie 40 os./km².

Centrum administracyjno-usługowe oraz główny ośrodek wielofunkcyjny omawianej jednostki stanowi wieś Bedno, zlokalizowana w północnej części gminy. Przez jej teren przebiega droga krajowa nr 92, stanowiąca jeden z głównych korytarzy transportowych Polski w osi wschód – zachód.

Gmina Bedno graniczy:

- od północy z gminami Oporów i Żychlin (powiat kutnowski),
- od wschodu z Gminą Zduny (powiat łowicki),
- od południa z Gminą Bielawy (powiat łowicki),
- od zachodu z gminami Piątek (powiat łęczycki) i Krzyżanów (powiat kutnowski).

Ryc. 1. Położenie Gminy Bedno na tle województwa łódzkiego i powiatu kutnowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby Monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Bedlno zaliczona została do grupy 389 gmin wiejskich o intensywnej funkcji rolniczej (H4)¹.

Transport i łączność

Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych czynników przekładających się na atrakcyjność inwestycyjną oraz osiedleńczą gminy. Rozwinięta sieć drogowa ma również istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i stymulacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego. Jako jeden z podstawowych czynników wpływających na optymalną lokalizację działalności gospodarczej wskazuje się koszty związane z transportem dóbr i surowców, a zatem na dostępność transportową.

Gmina Bedlno charakteryzuje się relatywnie korzystnym położeniem w strukturze krajowego systemu transportowego. W odległości około 1,5 km na zachód od jej granic przebiega autostrada A1, stanowiąca kluczowy korytarz transportowy o znaczeniu ponadregionalnym, funkcjonujący w układzie północ – południe. Trasa ta jest jednocześnie częścią europejskiej sieci transportowej nr E75, łączącej obszary Półwyspu Skandynawskiego z regionem Półwyspu Bałkańskiego. Bezpośrednio przy zachodniej granicy gminy, na terenie Gminy Krzyżanów, zlokalizowany jest węzeł drogowy Kutno Wschód, integrujący autostradę A1 z drogą krajową nr 92. Takie uwarunkowanie przestrzenne determinuje korzystny poziom dostępności transportowej Gminy Bedlno, przy jednoczesnym braku negatywnych oddziaływań wynikających z bezpośredniego przebiegu infrastruktury autostradowej przez jej obszar (m.in. w postaci barier przestrzennych czy fragmentacji układu osadniczego). Czas dojazdu z centralnej części miejscowości Bedlno do węzła Kutno Wschód wynosi poniżej 10 minut, co skutkuje wysokim poziomem dostępności do sieci dróg o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

Gminę Bedlno przecina droga krajowa nr 92, przebiegająca przez znaczną część Polski w relacji wschód – zachód. Droga ta łączy Warszawę z miastem Rzepin, znajdującym się przy granicy polsko-niemieckiej. Od miejscowości Bedlno biegnie droga wojewódzka nr 583, łącząca wieś z miastem Sanniki.

Przez teren gminy przebiegają również liczne drogi powiatowe o numerach: 2100E, 2101E, 2102E, 2103E, 2104E, 2105E, 2107E, 2111E, 2112E, 2717E, 2119E, 2127E, 2732E,

¹ Śleszyński, P., & Komornicki, T. (2016). Klasyfikacja funkcjonalna gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego. Functional classification of Poland's communes (gminas) for the needs of the monitoring of spatial planning. *Przegląd Geograficzny*, 88(4), 469-488.

2736E, 2161E i 102025E. Uzupełnienie sieci transportowej Gminy Bedlno stanowią drogi gminne, których łączna długość pod koniec 2024 roku, według danych GUS, wynosiła 122 km. W tym czasie utwardzonych było 81,9 km dróg. Pozostałych 40,1 km stanowiły drogi o nawierzchni gruntowej. Na terenie gminy występuje zatem potrzeba prowadzenia dalszych prac związanych z modernizacją i rozbudową infrastruktury drogowej.

Dzięki rozbudowanej sieci drogowej oraz dogodnemu położeniu w układzie transportowym dojazd samochodem z miejscowości Bedlno do Kutna zajmuje 20 minut, do Łowicza – 30 minut, do Łodzi – godzinę, a do Warszawy – półtorej godziny.

Przez północną część gminy przebiega zelektryfikowana linia kolejowa nr 3, relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice, łącząca Warszawę z granicą polsko-niemiecką. Na obszarze Gminy Bedlno znajdują się dwie stacje kolejowe, zlokalizowane w miejscowościach Pniewo (stacja Żychlin) i Zosinów (stacja Zosinów). Na stacji Żychlin zatrzymują się pociągi relacji Skierniewice – Kutno, Kutno – Łowicz Główny oraz Lublin Główny – Bydgoszcz Główna. Zgodnie z danymi Urzędu Transportu Kolejowego za 2024 rok, średnia dobową wymiana pasażerska na analizowanych stacjach kolejowych kształtowała się na zróżnicowanym poziomie. W przypadku stacji Żychlin mieściła się ona w przedziale 100-149 pasażerów na dobę, natomiast dla stacji Zosinów była istotnie niższa i wynosiła od 20 do 49 osób dziennie. Średnia dobową liczba zatrzymań pociągów wynosiła odpowiednio około 19 dla stacji Żychlin oraz 17 dla stacji Zosinów, co wskazuje na relatywnie zbliżony poziom obsługi infrastrukturalnej obu punktów, przy jednoczesnym zróżnicowaniu faktycznego wykorzystania przewozowego. Obsługa ruchu kolejowego na terenie Gminy Bedlno realizowana była przez dwóch głównych operatorów: Łódzką Kolej Aglomeracyjną, która odpowiadała za 6 329 zatrzymań w skali roku, oraz PKP Intercity, realizujące 729 zatrzymań.

Tab. 3. Rozkład linii autobusowych

Nr linii	Relacja (trasa linii)
1	Bedlno Gmina – Zleszyn – Wola Kałkowa – Żeronice
2	Żeronice – Plecka Dąbrowa – Bedlno Gmina
3	Bedlno – Żeronice – Plecka Dąbrowa
4	Plecka Dąbrowa – Tomczyce – Żeronice
5	Żeronice – Dębowa Góra – Bedlno
6	Bedlno Gmina – Szewce Szkoła – Bedlno Szkoła
7	Bedlno Szkoła – Szewce Szkoła – Żeronice
8	Żeronice – Szewce Szkoła – Bedlno Gmina
9	Bedlno Szkoła – Pniewo – Bedlno Gmina
10	Bedlno Szkoła – Pniewo – Żeronice
11	Żeronice – Orłów Parcel – Bedlno Gmina
12	Bedlno – Wojszyce – Bedlno
13	Bedlno szkoła – Groszki – Pniewo – Plecka Dąbrowa – Bedlno Gmina

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Bedlno za rok 2024.

18 czerwca 2025 roku uruchomiona została linia komunikacyjna Gąbin – Żychlin – Łódź, która obejmuje również Gminę Bedlno. Analizowana jednostka współfinansuje wspomnianą linię środkami w wysokości 1 300 zł miesięcznie.

Według danych GUS na terenie gminy pod koniec 2024 roku znajdowały się 93 przystanki autobusowe. Publiczny transport zbiorowy nie obejmuje miejscowości Wydmuch, co wiąże się z wykluczeniem komunikacyjnym części mieszkańców.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie wydatków w dziale 600 transport i łączność w Gminie Bedlno w latach 2020-2024, w podziale na wydatki ogółem oraz wydatki majątkowe. W 2020 roku wydatki ogółem w omawianym dziale wynosiły niespełna 1,2 mln zł, po czym w kolejnych latach stale wzrastały, aż w 2023 roku wyniosły blisko 11 mln zł. W 2024 ich wartość zmalała do 5,2 mln zł, a ich średnia wartość w analizowanym okresie wyniosła 4,9 mln zł, co stanowiło w tym czasie 13% wszystkich wydatków budżetowych Gminy Bedlno.

Na poziom wydatków budżetowych w dziale 600 w analizowanym okresie kluczowy wpływ miały wydatki majątkowe, determinujące skalę realizowanych inwestycji infrastrukturalnych. W 2020 roku ich wartość wynosiła 835,6 tys. zł, po czym w kolejnych latach odnotowano systematyczny wzrost, osiągający szczyt w 2023 roku na poziomie 9,8 mln zł. W 2024 roku nastąpił wyraźny spadek tej kategorii wydatków do poziomu 4,5 mln zł. Średnia wartość wydatków majątkowych w dziale 600 w latach 2020-2024 wyniosła około 4,2 mln zł, co odpowiadało 11,1% ogółu wydatków budżetowych Gminy Bedlno w tym czasie. Wskazuje to na istotne znaczenie nakładów inwestycyjnych w strukturze finansów publicznych gminy, dotyczących transportu i łączności, przy jednoczesnej ich wysokiej zmienności w ujęciu rocznym.

Tab. 4. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2020-2024 w Gminie Bedlno (tys. zł)

	2020	2021	2022	2023	2024	średnia (zł)	średni udział w wydatkach ogółem (%)
Wydatki ogółem w dziale 600	1 151,6	2 221,4	5 141,1	10 980,6	5 177,5	4 934,4	13,0%
Wydatki majątkowe	835,6	1 619,3	4 541,7	9 756,3	4 451,6	4 240,9	11,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Znaczny wzrost wydatków majątkowych w dziale 600 w 2023 roku spowodowany był wydatkowaniem środków w wysokości blisko 7,7 mln zł, przyznanych w ramach II edycji Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, służących gruntownej modernizacji sieci dróg gminnych. Realizacja tego zadania w 2023 roku wyniosła budżet Gminy Bedlno blisko 8,6 mln zł.

W 2024 roku Gmina Bedlno realizowała następujące inwestycje drogowe:

- modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych – droga w m. Pniewo i Plecka Dąbrowa, o dł. 1,382 km (820 239,74 zł),
- modernizacja dróg gminnych (2 630,3 zł),
- modernizacja dróg gminnych – rozwój infrastruktury drogowej w Związku Gmin Regionu Kutnowskiego (155 000,00 zł),
- przebudowa drogi gminnej w m. Zosinów (1 207 777,84 zł),
- rozbudowa drogi gminnej nr 102015E w m. Plecka Dąbrowa obręb Plecka Dąbrowa (455 037,98 zł),
- remont mostu nad rzeką Bzurą (1 488 102,67 zł),
- fundusz sołecki – sołectwo Dębowa Góra „modernizacja (remont) drogi wewnętrznej w sołectwie Kręcieszki” (14 000,00 zł),
- modernizacja dróg wewnętrznych w gminie Bedlno (276 159,48 zł).

Szczególnie ważnym czynnikiem wpływającym w dzisiejszych czasach na rozwój społeczno-ekonomiczny jest łączność, której obecnie najistotniejszym elementem jest dostęp do wysokiej jakości Internetu szerokopasmowego. Stanowi on integralną część codziennego życia oraz jest narzędziem służącym zarówno realizacji obowiązków zawodowych i edukacji, jak i rekreacji.

Zgodnie z danymi raportu Ministerstwa Cyfryzacji „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” w IV kwartale 2025 roku na terenie Gminy Bedlno znajduje się 2 018 punktów adresowych, z czego 73,8% punktów znajdowało się w rzeczywistym zasięgu Internetu szerokopasmowego, 1,3% – wyłącznie w zasięgu hurtowym, a 29,9% – poza zasięgiem. Pod względem jakości Internetu przeszło 69% wszystkich zasięgów miało

dostęp do sieci o przepustowości wynoszącej 1 000 mb/s lub więcej. Blisko 99% zasięgów zapewnianych było przy wykorzystaniu medium światłowodowego.

Według danych raportu w gminie zgłoszonych zostało łącznie 439 planowanych inwestycji, z czego 399 obejmowało punkty adresowe będące białymi planami, 31 – punkty adresowe znajdujące się w zasięgu rzeczywistym, a 9 punktów adresowych znajduje się wyłącznie w zasięgu hurtowym.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne stanowi instrument w rękach samorządów umożliwiający przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym oraz optymalne wykorzystanie dostępnych terenów, w oparciu o dokumenty planistyczne i decyzje jednostek wyższego rzędu. Kluczową funkcją planowania przestrzennego jest również zmierzanie w kierunku rozwoju zrównoważonego, czyli stanu, w którym rozwój każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej i środowiskowej) odbywa się bez pogorszenia stanu pozostałych.

Dla obszaru województwa łódzkiego nadrzędnym dokumentem regulującym kwestie polityki przestrzennej jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (PZPW). Plan ten określa na terenie województwa łódzkiego następujące obszary funkcjonalne:

- a) obszar funkcjonalny o znaczeniu ponadregionalnym – Miejski Obszar Funkcjonalny Łodzi,
- b) obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym – Miejskie Obszary Funkcjonalne miast powiatowych,
- c) pozostałe obszary funkcjonalne:
 - Górniczo-Energetyczne Obszary Funkcjonalne,
 - Ceramiczno-Budowlane Obszary Funkcjonalne,
 - Rolnicze Obszary Funkcjonalne,
 - Turystyczne Obszary Funkcjonalne.

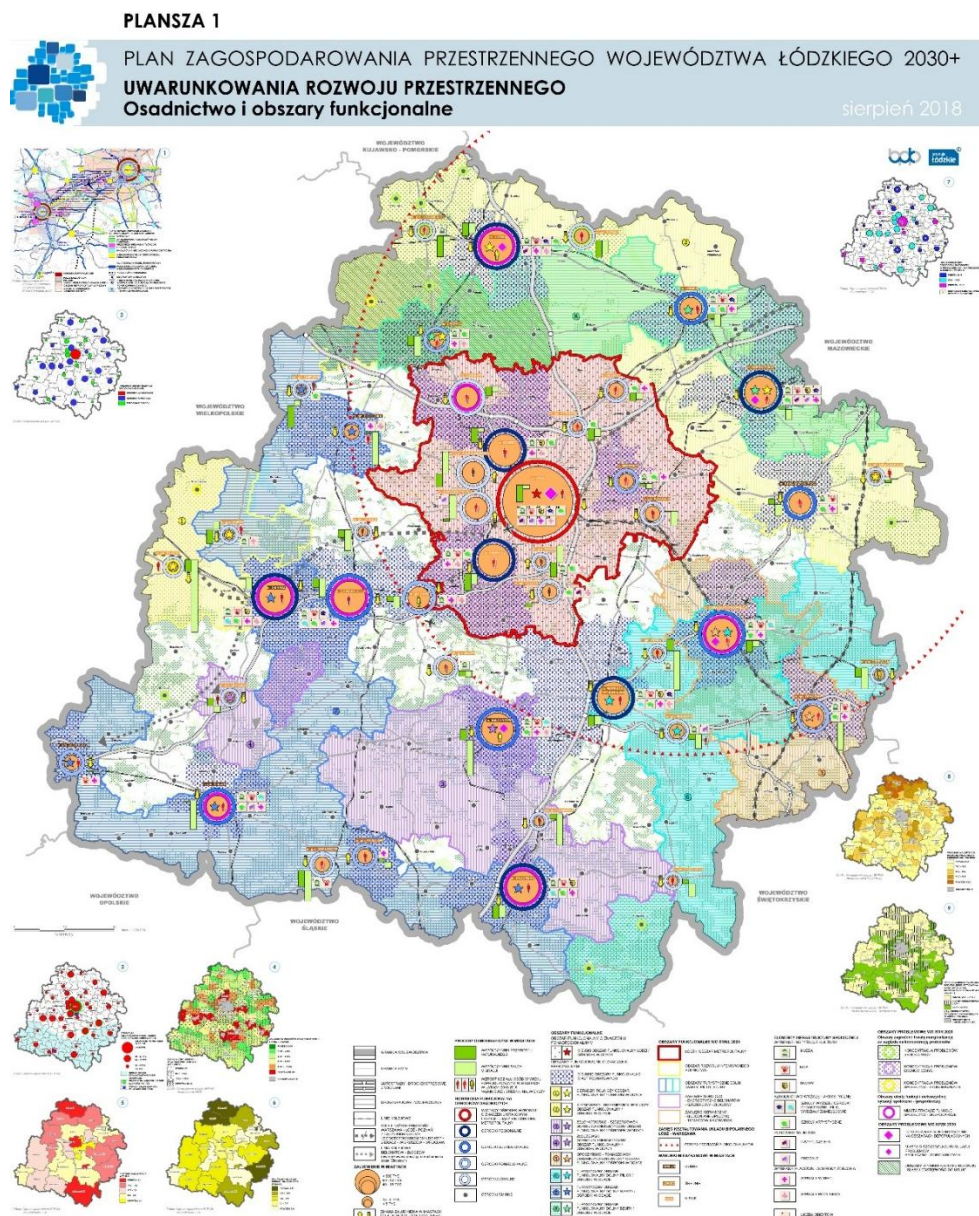
Gmina Bedlno zaklasyfikowana została jako część Kutnowsko-Skierniewickiego Rolniczego Obszaru Funkcjonalnego oraz Turystycznego Obszaru Funkcjonalnego Doliny Bzury. Zgodnie z treścią PZPW najważniejszymi wyzwaniami rozwojowymi dla obszaru intensywnego rozwoju rolnictwa są:

- brak rynków hurtowych produktów rolnych,
- niekorzystna struktura agrarna i powolne zmiany w tym zakresie,
- duże rozproszenie działek rolnych,
- warunki wodne, w tym deficyt wody,

- problemy suszy i mocno ograniczone możliwości retencji naturalnej,
- zjawisko stepowienia oraz nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe.

Turystyczny Obszar Funkcjonalny Doliny Bzury mierzy się natomiast z następującymi wyzwaniami rozwojowymi:

- bardzo słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna (m.in. baza noclegowa i gastronomiczna),
- presja urbanizacyjna na tereny cenne przyrodniczo i obszary zalewowe.

Ryc. 3. Podział województwa łódzkiego na obszary funkcjonalne

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego

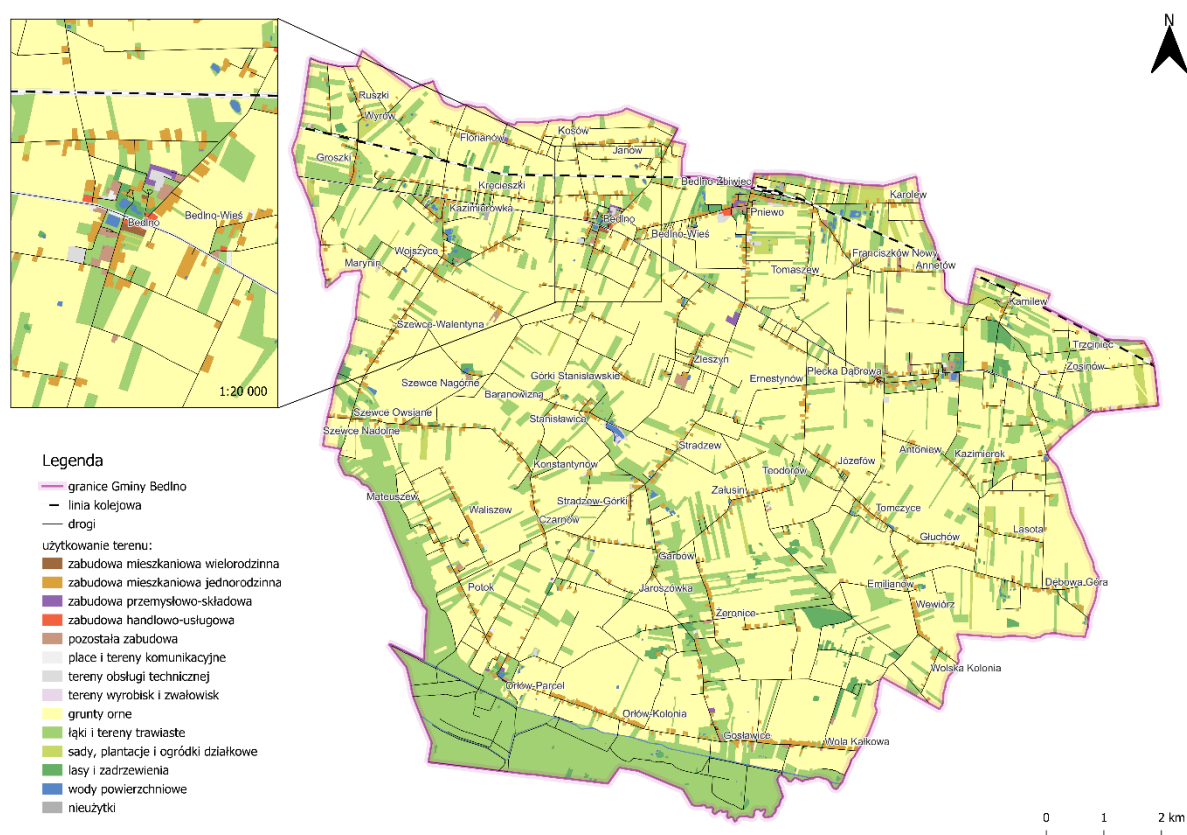
Całkowita powierzchnia Gminy Bedlno wynosi 126 km², co czyni ją największą jednostką pod względem powierzchni w powiecie kutnowskim. Gmina Bedlno odznacza się wyraźnie rolniczym charakterem, z dominacją terenów uprawnych (zajmujących 90% jej powierzchni) oraz rozproszoną wiejską zabudową. Sieć osadnicza kształtowana jest przez szereg mniejszych miejscowości, a centralną rolę w strukturze przestrzennej pełni miejscowość Bedlno wraz z Bedlnem-Wsią, gdzie obserwuje się największą koncentrację zabudowy mieszkaniowej oraz funkcji usługowych. Układ osadniczy gminy ma charakter policentryczny, jednak z wyraźnym ośrodkiem lokalnym w Bedlnie, pełniącym funkcje administracyjne i usługowe dla otaczających wsi. Pozostałe miejscowości, takie jak Plecka Dąbrowa, Pniewo, Żeronice czy Szewce, cechują się liniowym układem zabudowy, rozwiniętym wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na obszarach zamieszkałych przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, natomiast zabudowa wielorodzinna oraz przemysłowo-składowa występuje incydentalnie i koncentruje się głównie w rejonie Bedlna.

Struktura użytkowania gruntów potwierdza rolniczy charakter gminy. Zdecydowaną większość powierzchni zajmują grunty orne, które tworzą rozległe, zwarte kompleksy przestrzenne. Towarzyszą im użytki zielone, w tym łąki i tereny trawiaste, rozmieszczone głównie w obniżeniach terenu oraz w dolinach cieków wodnych. Lasy i zadrzewienia odznaczają się niskim udziałem w powierzchni gminy i są rozproszone na całym jej obszarze. Grunty leśne pełnią głównie funkcje ekologiczne i krajobrazowe i nie stanowią dominującego elementu pokrycia terenu. Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jest silnie powiązana z układem pól uprawnych, co wskazuje na utrzymanie tradycyjnego modelu rolnictwa indywidualnego. Obszary sadów oraz plantacji mają marginalne znaczenie i występują punktowo.

W strukturze przestrzennej widoczne są także niewielkie powierzchnie wód oraz lokalne ciek, które wpływają na kształtowanie układu przyrodniczego gminy. Tereny nieużytków oraz wyrobisk występują sporadycznie i nie odgrywają istotnej roli w zagospodarowaniu przestrzennym.

Główną barierę przestrzenną w obrębie Gminy Bedlno stanowi linia kolejowa przebiegająca przez jej północną część, która w sposób istotny wpływa na organizację układu funkcjonalno-przestrzennego. Infrastruktura ta powoduje fizyczne rozdzielenie terenów, ograniczając spójność przestrzenną oraz utrudniając powiązania komunikacyjne pomiędzy poszczególnymi częściami gminy, zwłaszcza w zakresie lokalnych relacji transportowych. Bariera ta może również ograniczać możliwości rozwoju zabudowy oraz lokalizacji nowych inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie torów, ze względu na uwarunkowania techniczne, środowiskowe i bezpieczeństwa. Dodatkowo, istotnym czynnikiem ograniczającym rozwój przestrzenny są grunty rolne o wysokiej klasie bonitacyjnej, które podlegają ochronie prawnej. Ich wysoka wartość produkcyjna

oraz znaczenie dla gospodarki rolnej skutkują ograniczeniami w zakresie przeznaczania tych terenów na cele nierolnicze, co w konsekwencji zawęża możliwości ekspansji zabudowy oraz dywersyfikacji funkcji przestrzennych.

Ryc. 4. Pokrycie terenu Gminy Bedno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Do momentu przyjęcia Planu Ogólnego podstawowym dokumentem definiującym politykę przestrzenną gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bedno (SUiKZP), przyjęte na mocy uchwały nr III/19/2002 Rady Gminy w Bednie z dnia 30 grudnia 2002 r. Dokument określa następujące strategiczne cele polityki przestrzennej na jej obszarze:

- wielofunkcyjny rozwój wsi zgodny z proekologicznym wizerunkiem gminy, uwzględniający trwałą i zrównoważony rozwój gospodarczy,
- rozwój podstawowych elementów osadnictwa: Bedno, Plecka Dąbrowa w ramach tworzenia ładu przestrzennego,
- ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- tworzenie warunków i układów (powiązań przestrzennych) umożliwiających podnoszenie jakości i standardów życia mieszkańców,
- otwarcie i dostosowanie istniejących struktur do standardów europejskich.

Zapisy i ustalenia SUIKZP stanowią punkt wyjściowy do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W momencie opracowania niniejszej diagnozy na terenie Gminy Bedlno nie obowiązywały ani nie były sporządzane żadne plany miejscowe. Tym samym głównym instrumentem służącym kształtowaniu polityki przestrzennej na jej obszarze są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (tzw. decyzje WZ) oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W latach 2020-2024 w Gminie Bedlno wydano 211 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, co stanowiło ok. 23% decyzji WZ wydanych na obszarze powiatu kutnowskiego. W tym czasie w gminie wydawano średnio 42 decyzje rocznie. Ich liczba wahała się natomiast w przedziale od 33 w roku 2022 do 53 w roku 2021. Przeliczając liczbę wydanych decyzji na 1 000 mieszkańców, otrzymano wskaźnik, który umożliwił porównanie intensywności wykorzystania omawianego instrumentu w Gminie Bedlno z gminami powiatu kutnowskiego. W latach 2020-2024 omawiany wskaźnik dla gminy przybierał wartości w przedziale od 6,45 (2022 rok) do 10,18 (2021 rok), a jego średnia wartość w analizowanym okresie wyniosła 8,2. Średnia dla powiatu kutnowskiego kształtowała się natomiast na poziomie 2. Wartości wskaźnika dla gmin powiatu kutnowskiego oscylowały w tym czasie w przedziale od 1,37 do 2,7. Dane te wskazują na wysoką intensywność wykorzystania instrumentu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na terenie Gminy Bedlno na tle obszaru powiatu kutnowskiego, co spowodowane jest m.in. brakiem obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W celu diagnozy stanu ruchu budowlanego zdecydowano się również na analizę liczby wydawanych pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym. W latach 2020-2024 w Gminie Bedlno wydano ich łącznie 70, co stanowiło niespełna 5% pozwoleń wydanych na obszarze powiatu kutnowskiego. Wskaźnik opisujący ich liczbę w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców przyjmował dla gminy wartości w przedziale od 2,5 w roku 2021 do 3,55 w roku 2023. W tym czasie średnia wartość omawianego wskaźnika dla Gminy Bedlno wynosiła 2,72, a dla całego obszaru powiatu kutnowskiego – 3,07. W latach 2020-2024 w przeszło 54% wydanych w gminie pozwoleń dotyczyło nowych budynków mieszkalnych, a pozostałe 46% – budynków zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalnych i obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Na obszarze powiatu kutnowskiego natomiast blisko 63% wydawanych pozwoleń dotyczyło budynków mieszkalnych.

Analiza natężenia ruchu budowlanego wskazuje na relatywnie niski poziom aktywności inwestycyjnej w gminie na tle otoczenia ponadlokalnego, co świadczy o ograniczonej dynamice rozwoju przestrzennego oraz umiarkowanej presji urbanizacyjnej. Struktura wydawanych decyzji sugeruje dominację funkcji mieszkaniowej, jednak jej udział jest niższy niż w skali powiatu, co może wskazywać na większe znaczenie inwestycji

o charakterze uzupełniającym lub infrastrukturalnym. Obserwowane wahania wskaźników w poszczególnych latach potwierdzają brak stabilnego trendu wzrostowego, co może być efektem zarówno czynników lokalnych, jak i ogólnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych. W konsekwencji można wnioskować, iż rozwój budownictwa na terenie gminy ma charakter umiarkowany i rozproszony, nie generując istotnych przekształceń w strukturze funkcjonalno-przestrzennej, a jednocześnie wskazując na potencjalną potrzebę stymulowania procesów inwestycyjnych w celu zwiększenia atrakcyjności osadniczej i gospodarczej obszaru.

Tab. 5. Ruch budowlany w Gminie Bedlno w latach 2020-2024 na tle średniej gmin powiatu kutnowskiego

		2020	2021	2022	2023	2024
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Gmina Bedlno	37	53	33	40	48
	powiat	179	250	125	176	180
na 1 tys. mieszkańców	Gmina Bedlno	6,96	10,18	6,45	7,88	9,62
	powiat	1,91	2,70	1,37	1,94	2,01
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Gmina Bedlno	15	13	13	18	11
	powiat	380	370	205	211	243
na 1 tys. mieszkańców	Gmina Bedlno	2,82	2,50	2,54	3,55	2,20
	powiat	4,06	4,00	2,24	2,33	2,71
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Gmina Bedlno	66,67	61,54	53,85	44,44	45,45
	powiat	68,42	63,51	60,00	59,24	63,37
w tym nowe budynki zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Gmina Bedlno	33,33	38,46	46,15	55,56	54,55
	powiat	31,58	36,49	40,00	40,76	36,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

CZĘŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA

2.1. Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze wpływają w sposób znaczący na potencjał rozwojowy jednostki samorządu terytorialnego. Warunki atmosferyczne, ukształtowanie terenu, budowa geologiczna czy zbiorniki wodne stanowią czynniki mogące determinować atrakcyjność turystyczną, warunki do uprawy rolniczej czy eksploatację surowców mineralnych, a zatem definiować stan gospodarki lokalnej oraz wyznaczać kierunki jej rozwoju.

Ukształtowanie powierzchni i budowa geologiczna

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski (Solon i inni) na podstawie pracy Kondrackiego, Gmina Bedlno położona jest w megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionie Nizina Środkowomazowiecka, mezoregionach Równina Łowicko-Błońska (południowa część gminy) oraz Równina Kutnowska (środkowa i północna część gminy)².

Budowa geologiczna Gminy Bedlno jest typowa dla obszaru Nizin Środkowopolskich i wykazuje wyraźne uwarunkowania związane z procesami glacialnymi oraz długotrwałą ewolucją geologiczną podłoża. Pod względem geologicznym obszar ten zdominowany jest przez utwory czwartorzędowe, które stanowią pokrywę powierzchniową o różnicowanej miąższości. Osady te zostały zdeponowane w trakcie kolejnych zlodowaceń, w szczególności zlodowacenia bałtyckiego, i obejmują przede wszystkim gliny zwałowe, a także osady drobnoziarniste (mułki, ropy) oraz utwory piaszczysto-żwirowe pochodzenia wodnolodowcowego. Podłoże czwartorzędowe zalega na starszych formacjach geologicznych wieku paleozoicznego i mezozoicznego, które tworzą jednolity kompleks skalny zaliczany do struktur antyklinorium. Powierzchnia tych starszych utworów uległa znacznemu zdenudowaniu i erozji w okresie trzeciorzędu, a następnie została przykryta młodszymi osadami, zalegającymi niezgodnie, co wskazuje na złożoną historię geologiczną regionu.

Według danych Systemu Ostoni Przeciwsuwiskowej na terenie Gminy Bedlno nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi.

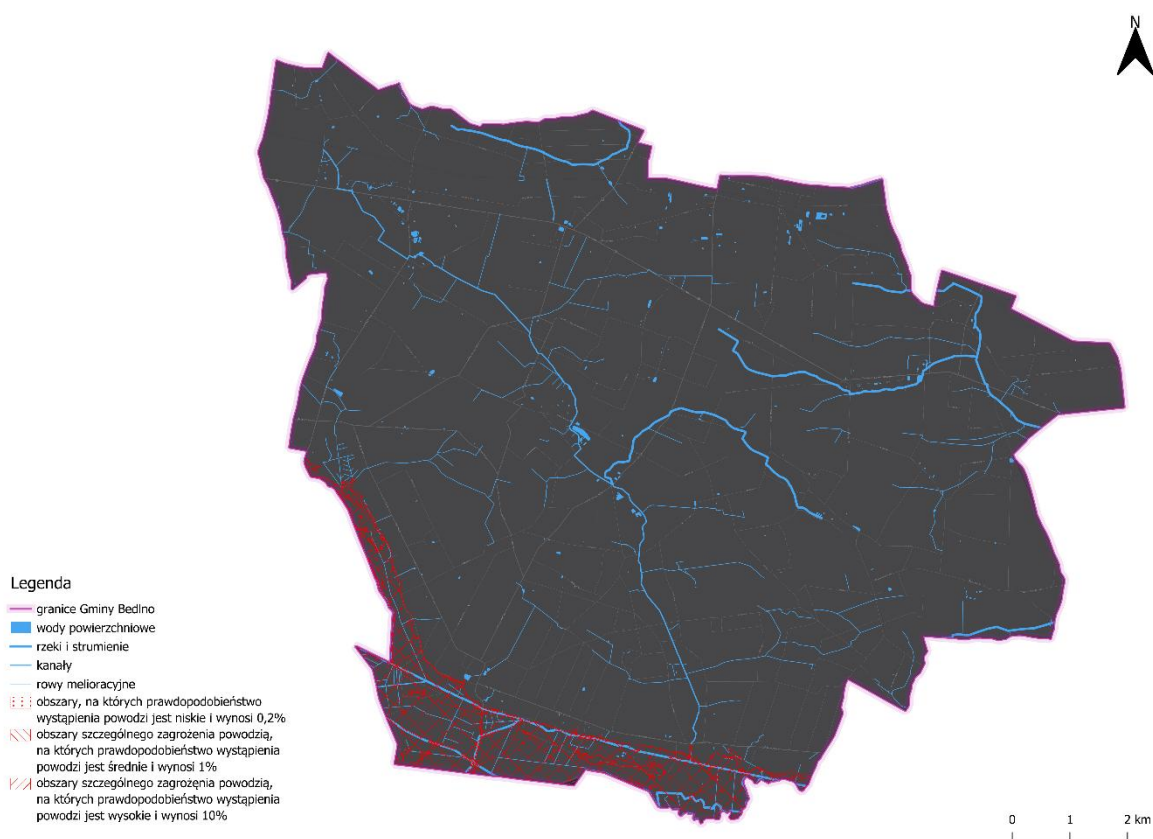
² Solon, J., Borzyszkowski, J., Bidłasik, M., Richling, A., Badora, K., Balon, J., ... & Ziąja, W. (2018). Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

Złoża kopalin

Gmina Bedlno charakteryzuje się brakiem znaczących złóż surowców mineralnych. Na jej obszarze występują jedynie niewielkie złoża piasków i żwirów.

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Bedlno położona jest na obszarze dorzecza Bzury, stanowiącej lewostronny dopływ i część dorzecza Wisły. Przez teren gminy przepływają rzeki: Ochnia, Moszczenica, Malina, Igła oraz Bzura.

Ryc. 5. Sieć hydrologiczna i obszary zagrożenia powodzią na terenie Gminy Bedlno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK.

Na terenie gminy występują obszary zagrożone powodzią niskiego, średniego i szczególnego prawdopodobieństwa, które koncentrują się wzdłuż koryta rzeki Bzury, w jej południowej części.

Gmina Bedlno położona jest na obszarze ośmiu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Wszystkie JCWP zlokalizowane na omawianym terenie charakteryzują się złym stanem wód oraz stanem chemicznym poniżej dobrego. Ich podstawową charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Podstawowa charakterystyka JCWP występujących na terenie Gminy Bedlno

Nazwa	Kod	Typ JCWP	Stan ogólny	Stan chemiczny
Studnia do Przysowej	RW200010272439	potok lub strumień nizinny piaszczysty	zły stan wód	poniżej dobrego
Mroga od Mrożycy do ujścia	RW200011272349	rzeka nizinna	zły stan wód	poniżej dobrego
Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki	RW20001627253	rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	zły stan wód	poniżej dobrego
Moszczenica od Dopywu z Besiekierza do ujścia	RW20001127229	rzeka nizinna	zły stan wód	poniżej dobrego
Malina	RW200010272289	potok lub strumień nizinny piaszczysty	zły stan wód	poniżej dobrego
Studnia od Przysowej do ujścia	RW20001627249	rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	zły stan wód	poniżej dobrego
Igła	RW200010272369	potok lub strumień nizinny piaszczysty	zły stan wód	poniżej dobrego
Ochnia od Miłonki do ujścia	RW2000162721899	rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	zły stan wód	poniżej dobrego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie.

Gmina znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZPW) nr 226 Krośniewice-Kutno oraz nr 215 Subniecka Warszawska. Jednostka położona jest w granicach jednolitej części wód podziemnych nr 63 (kod GW200063), o łącznej powierzchni 5 344,01 km². Jej stan chemiczny oraz ilościowy jest dobry.

Jakość powietrza

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi badania jakości powietrza dla terenu całej Polski. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi co roku publikuje raport dotyczący oceny jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego. W ramach prowadzonych badań region podzielony został na dwie strefy:

- aglomeracja łódzka (PL1001),
- strefa łódzka (PL1002).

Gmina Bedlno zaklasyfikowana została do strefy łódzkiej, w której badania prowadzone były pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz roślin. W przypadku oceny stanu powietrza z perspektywy ochrony roślin na terenie strefy łódzkiej nie stwierdzono w 2024 roku żadnych przekroczeń. W wypadku oceny ze względu na ochronę ludzi natomiast stwierdzono przekroczenie stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀.

Benzo(a)piren jest wielopierścieniowym węglowodorem aromatycznym powstającym głównie w procesach niepełnego spalania paliw i innych substancji organicznych, a jego nośnikiem w powietrzu jest pył zawieszony, co sprzyja jego wnikanu do organizmu człowieka. Związek ten wykazuje silne właściwości toksyczne i kancerogenne. Reaguje z DNA, kumuluje się w organizmie oraz może prowadzić do rozwoju nowotworów, zwłaszcza raka płuc, a także uszkodzeń układu nerwowego. Benzo(a)piren oddziałuje negatywnie nie tylko na zdrowie ludzi, lecz również na środowisko przyrodnicze, w tym glebę, wodę i roślinność, przyczyniając się do ich degradacji.

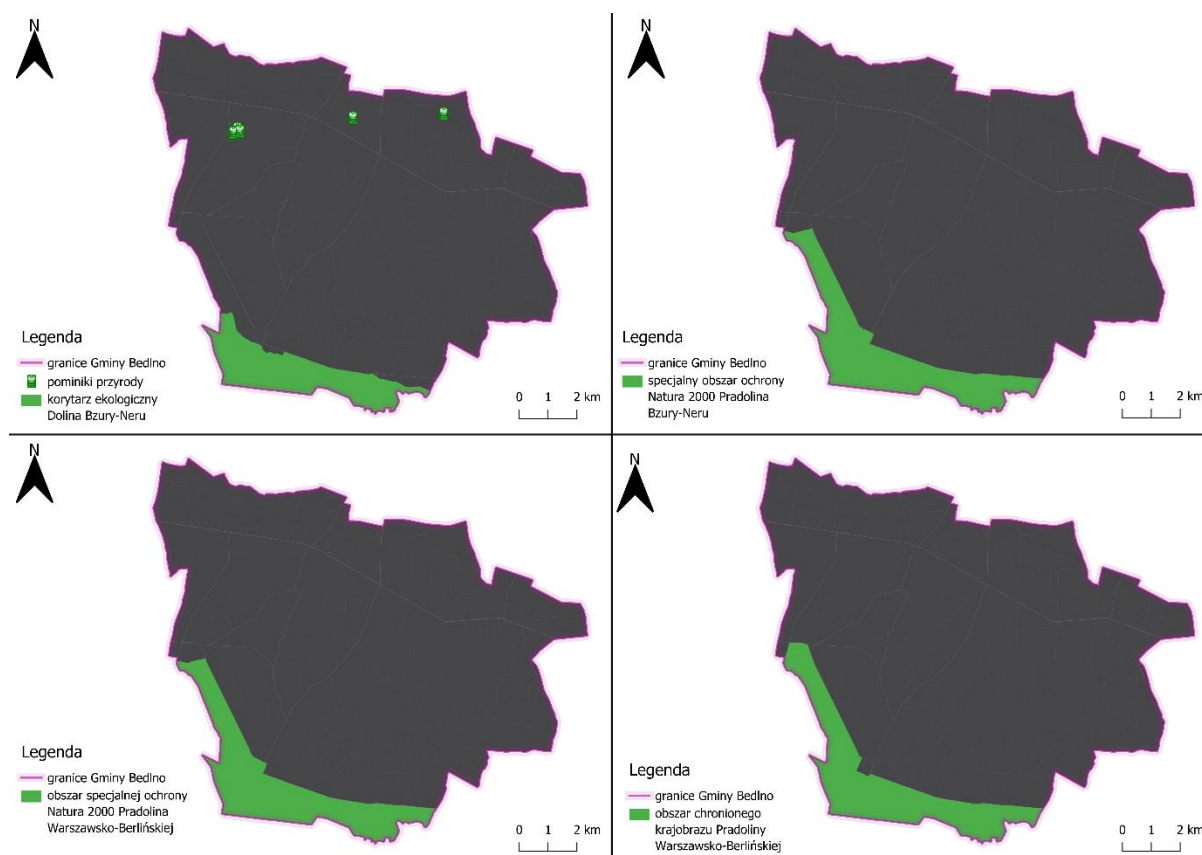
W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Bedlno na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 r. wskazano następujące główne przyczyny występowania zanieczyszczeń powietrza: znaczna liczba tradycyjnych, nieekologicznych źródeł ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości; występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń; niska efektywność energetyczna budynków oraz kotłów; spalanie paliw stałych o wilgotności przekraczającej 20% oraz brak sieci gazowej.

Ochrona przyrody

Ochrona przyrody na terenie Gminy Bedlno realizowana jest na podstawie zapisów ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Zgodnie z przytoczoną ustawą za ochronę przyrody uznaje się zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składów, co odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody. Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody na terenie Gminy Bedlno znajdują się:

- obszar chronionego krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej – zajmuje powierzchnię 36 650 ha i rozciąga się na obszarze powiatów skierniewickiego, łęczyckiego, kutnowskiego, poddębickiego i łowickiego. Podstawowym przedmiotem ochrony jest zachowanie walorów przyrodniczych części pradoliny powstałej w okresie plejstoceniowym, łączącej doliny Wisły i Warty,
- specjalny obszar ochrony Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru,
- obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska,
- siedem pomników przyrody.

Dodatkowo, przez południową część gminy przebiega korytarz ekologiczny Dolina Bzury-Neru.

Ryc. 6. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Bedno wraz przebiegiem korytarzy ekologicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

Flora i fauna

Flora Gminy Bedno ukształtowana jest w wyniku długotrwałych przekształceń antropogenicznych, które doprowadziły do niemal całkowitego zaniku pierwotnych zbiorowisk leśnych charakterystycznych dla Równiny Kutnowskiej. Historycznie dominowały tu wielowarstwowe lasy liściaste o charakterze grądów grabowo-lipowo-dębowych, jednak obecnie ich udział jest znikomy. Współcześnie roślinność leśna zachowała się głównie w formie fragmentarycznej, przede wszystkim w dolinach cieków wodnych, gdzie występują siedliska łąkowe, z przewagą olszy i jesionu, oraz zarośla wierzbowe. Najbardziej wilgotne i żyzne obszary zajmują płaty olsów, stanowiących cenne siedliska bagienne. Struktura roślinności wskazuje na silne powiązanie z warunkami wodnymi oraz znaczną redukcję naturalnych ekosystemów leśnych na rzecz użytkowania rolniczego.

Fauna gminy związana jest przede wszystkim z doliną Bzury i obszarami podmokłymi, które pełnią istotną funkcję siedliskową dla licznych gatunków ptaków. Szczególne znaczenie mają tu tereny stanowiące miejsca lęgowe i przystankowe dla ptaków wodnych i błotnych, takich jak kaczki (m.in. krzyżówki i cyraneczki) oraz gatunki rzadkie i zagrożone, w tym bojownik batalion, bekas czy żuraw zwyczajny. Obszar ten odznacza się więc wysoką wartością przyrodniczą w skali ponadlokalnej. Na terenach rolniczych

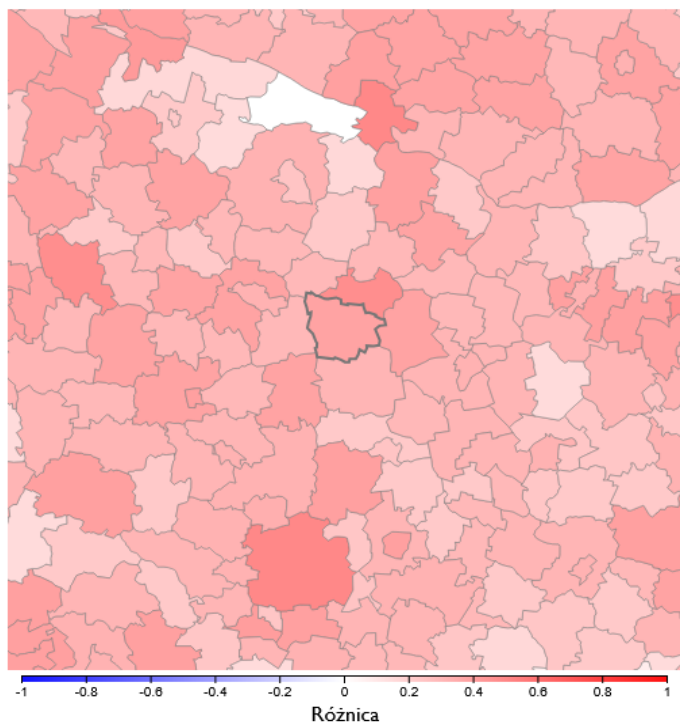
spotykane są także gatunki ptaków charakterystyczne dla krajobrazu otwartego, takie jak bażant czy kuropatwa, a także zwierzyna płowa. Różnorodność biologiczna gminy, pomimo znacznych przekształceń środowiska, pozostaje istotnym walorem, wymagającym ochrony i racjonalnego gospodarowania.

2.2. Zmiany klimatu i odnawialne źródła energii

Analizując klimat lokalny, należy brać również pod uwagę zmiany klimatyczne, które silnie wpływają na komfort życia mieszkańców, w szczególności miast i terenów zurbanizowanych. Wdrażanie działań zwiększających odporność tych terenów na zmiany klimatu znajduje oparcie w szeroko pojętym interesie publicznym zawierającym się w dążeniu do zapewnienia jak najkorzystniejszych warunków bytowania człowieka.

Poniższe zestawienie przedstawia analizę ryzyka w zakresie zagrożenia niedoborem zasobów wodnych w Gminie Bedno w kolejnych dziesięcioleciach, z którego wynika, że na jej terenie występuje ryzyko wystąpienia niedoboru zasobów wodnych. Wpływ na to będzie miało stopniowe podnoszenie się temperatury powietrza, a także zwiększanie się ryzyka zagrożenia suszą.

Porównanie: gospodarka wodna - zagrożenia niedoborem zasobów - RCP 8.5 - 2021-2030 vs 2011-2021

BEDNO (POW. KUTNOWSKI, WOJ. ŁÓDZKIE)

Informacje szczegółowe o obszarze

Ekspozycja: 0,388

Podatność: I

Zagrożenie:

- 2021-2030: 0,638
- 2031-2040: 0,638
- 2041-2050: 0,688
- 2051-2060: 0,688
- 2061-2070: 0,688
- 2071-2080: 0,688
- 2081-2090: 0,738
- 2091-2100: 0,738

Ryzyko:

- 2021-2030: 3
- 2031-2040: 3
- 2041-2050: 3
- 2051-2060: 3
- 2061-2070: 3
- 2071-2080: 3
- 2081-2090: 4
- 2091-2100: 4

Ryc. 7. Analiza ryzyka w zakresie zagrożenia niedoborem zasobów wodnych w Gminie Bedno

Źródło: <https://ryzyko.ios.gov.pl/> (dostęp: 23.03.2026 r.).

Na podstawie analizy map zagrożeń suszą, opracowanych na potrzeby Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy zauważyć można, że Gmina Bedno położona jest na

terenach zagrożonych wystąpieniem suszy oraz deficytów wody – zwłaszcza w okresie wiosenno-letnim.

Obszar Gminy Bedlno zagrożony jest występowaniem wszystkich rodzajów suszy, których klasy zagrożeń są lokalnie zróżnicowane:

- susza atmosferyczna – klasa III (silne zagrożenie) w południowej części gminy i klasa IV (ekstremalne zagrożenie) w północnej części gminy,
- susza rolnicza – klasa IV (ekstremalne zagrożenie),
- susza hydrologiczna – klasa II (umiarkowane zagrożenie),
- susza hydrogeologiczna – klasa I (słabe zagrożenie).

W łącznym zestawieniu Gmina Bedlno jest silnie zagrożona występowaniem suszy. W załączniku nr 3 do Planu przeciwdziałania skutkom suszy wpisane zostało zadanie pn. „Rewitalizacja infrastruktury hydrotechnicznej na obszarze Pradoliny Bzury-Neru”, którego realizacja odbyć by się miała na terenie gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat temat zrównoważonego rozwoju oraz transformacji energetycznej stał się nieodłącznym elementem debaty publicznej. W związku z tym, coraz większy nacisk kładziony jest na osiągnięcie neutralności energetycznej oraz dekarbonizację gospodarki, czego efektem jest stopniowe zwiększanie nakładów inwestycyjnych na rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE). Ze względu na specyficzne uwarunkowania geograficzne Polski, najszybciej rozwijającymi się gałęziami OZE są technologie wykorzystujące potencjał wiatrowy, słoneczny oraz geotermalny.

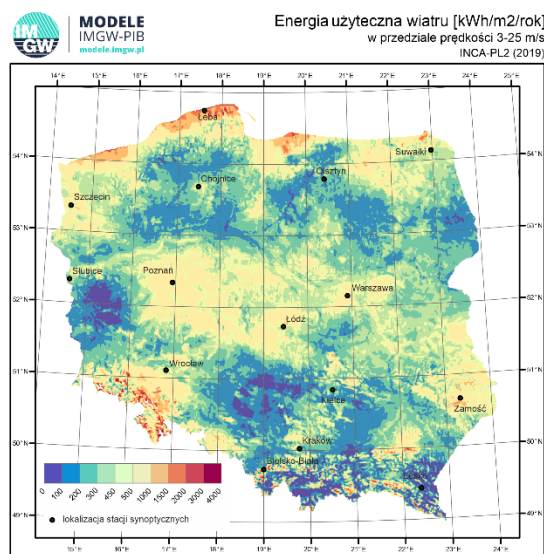
Energia wiatrowa

Energia wiatrowa jest zasobem w pełni odnawialnym, niewyczerpalnym. Ocenia się, że pod względem występowania odpowiedniej siły wiatru na 2/3 terytorium Polski występują korzystne warunki do rozwoju energetyki wiatrowej. Produkcja energii z wiatru jest opłacalna przy jego średniej rocznej prędkości na wysokości 30 m nad ziemią minimum 4 m/s.

Poniższa rycina przedstawia średnią roczną sumę energii wiatrowej na poziomie 10 m n.p.g. w terenie otwartym na obszarze Polski. Analiza danych wskazuje, że Gmina Bedlno charakteryzuje się dobrymi warunkami wietrznymi – potencjał energetyczny obszaru mieści się w zakresie 500-1 000 kWh/(m²/rok) na wysokości 10 metrów, co oznacza to, że są tam dobre warunki do lokalizowania siłowni wiatrowych. Obecnie w Gminie Bedlno znajdują się dwie siłownie wiatrowe:

- elektrownia wiatrowa w obrębie 47 Zleszyn – moc 2 MW, typ V-90,
- elektrownia wiatrowa w obrębie 27 Plecka Dąbrowa – moc 0,8 MW, typ E53.

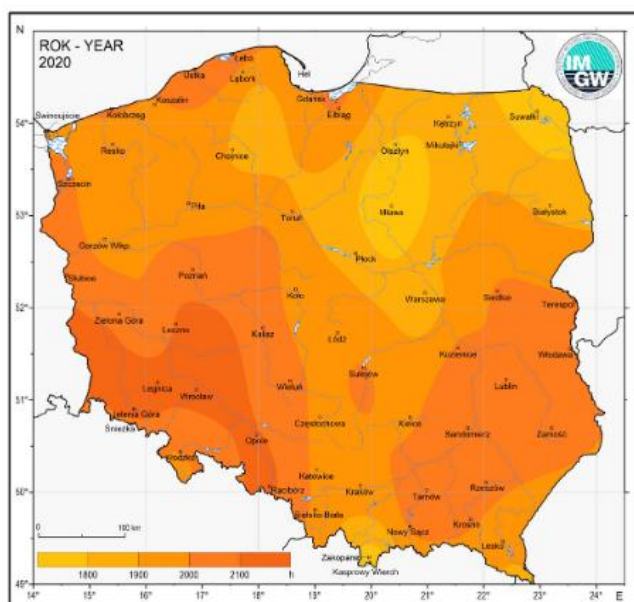
Średnia roczna produkcja energii elektrycznej z siłowni wiatrowych na terenie gminy wynosi ok. 78 mWh.

Ryc. 8. Energia użyteczna wiatru na poziomie 10 m n.p.g. w terenie otwartym na obszarze Polski [kWh/m²/rok] na podstawie pomiarów z sieci synoptycznej IMGW-PIB (1971-2000).
 Źródło: Atlas klimatu Polski (Lorenc H. 2005) i dane INCA-PL2 (2019).

Energia słoneczna

Poniższa mapa przedstawia średnie roczne sumy nasłonecznienia w Polsce, które odzwierciedlają potencjał do rozwoju energetyki słonecznej w poszczególnych regionach kraju. Gmina Bedno położona jest na obszarze, dla którego średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku wahają się w przedziale 1 000 – 2 000 h/rok. Są to dobre warunki, które umożliwiają rozwój energetyki słonecznej na terenie badanej jednostki. W Gminie Bedno zlokalizowane są liczne mikroinstalacje fotowoltaiczne wykorzystujące energię słoneczną, w tym również w budynkach użyteczności publicznej.

Ryc. 9. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce

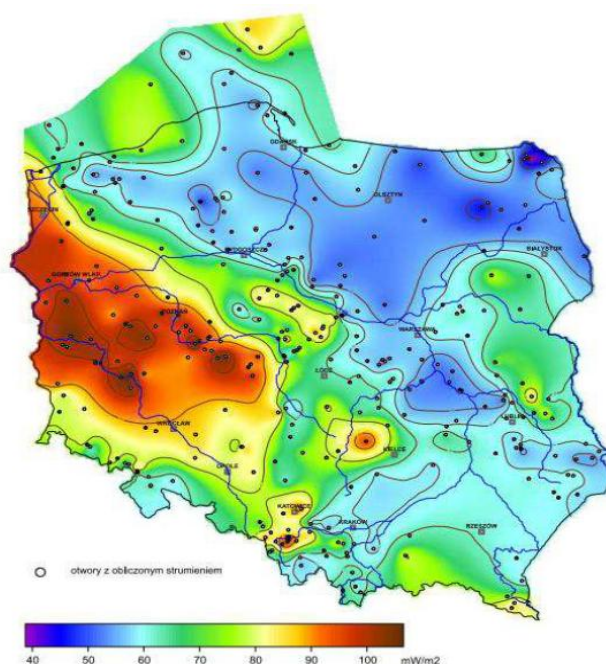
Źródło: Klimat Polski 2020 (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy)

Energia geotermalna

Energię geotermalną rozumieć należy jako energię ciepłą wnętrza Ziemi. Energię tę dzieli się w zależności od głębokości, z której jest eksploatowana na dwa typy:

- geotermię płytką (energia pobierana jest z głębokości do 100 m za pomocą pomp ciepła),
- geotermię głęboką (energia pobierana jest z wnętrza Ziemi, na głębokości kilku kilometrów).

Mapa warunków geotermalnych w Polsce wskazuje, że Gmina Bedlno położona jest na obszarze, który charakteryzuje się brakiem korzystnego potencjału do budowy instalacji geotermalnych.

Ryc. 10. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski

Źródło: <https://www.mos.gov.pl/> (Szewczyk & Gientka, 2009).

Przeprowadzona analiza pozwala zakładać, że Gmina Bedlno odznacza się korzystnymi uwarunkowaniami do rozwoju OZE. Dotyczy to szczególnie siłowni wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych.

2.3. Infrastruktura techniczna i działalność w zakresie ochrony środowiska

Stan techniczny oraz poziom rozbudowania infrastruktury technicznej jest czynnikiem mogącym w sposób znaczący oddziaływać na środowisko naturalne oraz komfort życia mieszkańców jednostki. Zły stan infrastruktury technicznej skutkować może przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń, a co za tym idzie doprowadzić do jego degradacji. Jej niska dostępność w połączeniu z niską świadomością ekologiczną motywować natomiast może część społeczności do utylizowania problematycznych nieczystości ciekłych i stałych z pominięciem obowiązujących regulacji prawnych, w sposób prowadzący do degradacji środowiska.

Urządzenia sieciowe i energia ciepła

Dobrze rozwinięta infrastruktura sieciowa jest jednym z podstawowych czynników wpływających na atrakcyjność osiedleńczą, potencjał inwestycyjny danego terenu, a także na jakość środowiska. Zgodnie z danymi GUS poziom zwodociągowania Gminy Bedlno pod koniec 2024 roku wynosił 86,5%, co było wartością poniżej średniej dla grupy porównawczej (91,1%), powiatu kutnowskiego (95,2%) oraz województwa łódzkiego (94,7%).

W Gminie Bedlno zlokalizowane są trzy wodociągi. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kutnie pod koniec 2024 roku woda we wszystkich trzech punktach poboru nadawała się do spożycia. Szczegółowe dane dotyczące punktów wodociągowych w Gminie Bedlno prezentuje poniższa tabela.

Tab. 7. Charakterystyka punktów poboru wody na terenie Gminy Bedlno

Ekspluatowany wodociąg	Zaopatrywane miejscowości	Produkcja wody [m³/d]	Liczba zaopatrywanych osób	Jakość wody na koniec 2024 r.
Stacja uzdatniania wody Głuchów	Dębowa Góra, Lasota, cz. Ernestynów, Głuchów, Tomczyce, Franciszków Stary, Józefów, Teodorów, cz. Kazimierek, Wewiórz, Emilianów, Wolska Kolonia, Zatusin, Julianów, cz. Żeronice i Antoniew	229	636	przydatna do spożycia
Stacja uzdatniania wody Orłów	Gostawice, Mateuszew, Mirosławice, Orłów – Kolonia, Orłów – Parcel, Potok, Waliszew, Wola Kałkowa, cz. Żeronice, Eliaszew, Wiktorów i Jaroszkówka	293	550	przydatna do spożycia
Stacja uzdatniania wody Pniewo	Antoniew, Wilkęsy, Annetów, Franciszków Nowy, Bedlno, Bedlno – Wieś, Bedlno Kamieniec – Kamieniec, Odolin, Florianów, Garbów, Groszki, Jaroszkówka, Janów, cz. Kazimierek, Kamilew, Konstantynów, Czarnów, Kręcieszki i Tarnów, Plecka Dąbrowa, Pniewo, Pniewo Małe, Pniewska Kolonia, Tomaszew, Stradzew, Stradzew – Górki, Stanisławice, Szewce Nadolne, Szewce Owsiane, Szewce – Walentyna, Marynin, Wojszyce, Wyrów, Ruszki, Zleszyn i Odolinek	877	3 058	przydatna do spożycia

Źródło: opracowanie własne na podstawie oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu kutnowskiego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kutnie oraz sprawozdań Gminy Bedlno.

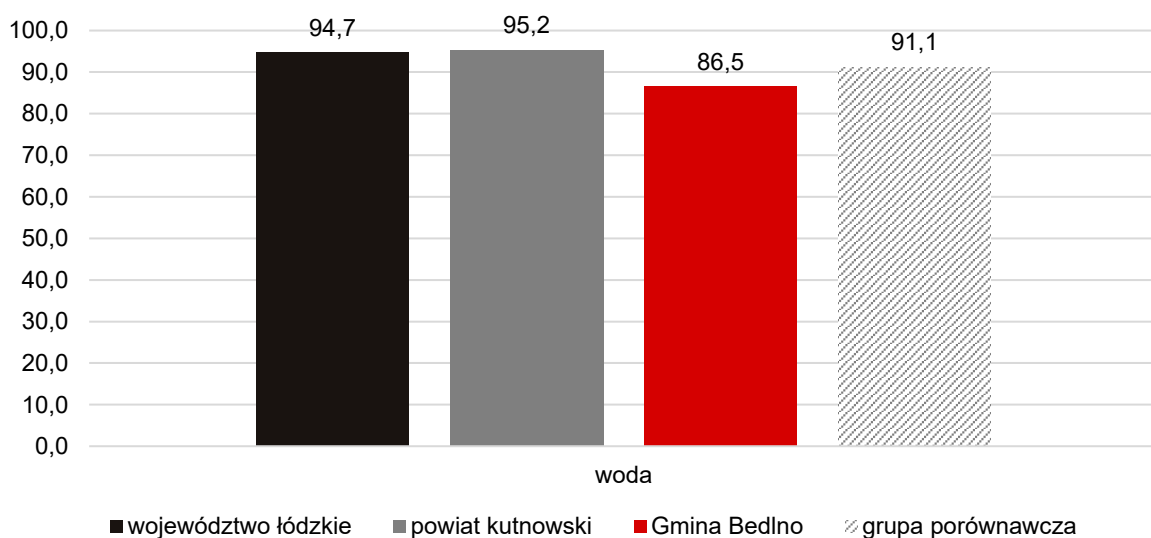
Do sołectwa Zosinów oraz kilku budynków mieszkalnych w miejscowościach Plecka Dąbrowa, Karolew i Wydmuch woda dostarczana jest z gmin sąsiednich.

W zakresie stanu infrastruktury wodociągowej na terenie gminy należy zwrócić szczególną uwagę na jej częściowe zużycie technologiczne oraz niedostosowanie do współczesnych standardów eksploatacyjnych. Istotnym problemem jest funkcjonowanie odcinków sieci wykonanych z rur azbestowo-cementowych, których łączna długość wynosi około 8 km. Materiał ten, uznawany obecnie za przestarzały i potencjalnie szkodliwy dla zdrowia, wymaga sukcesywnej wymiany w ramach działań modernizacyjnych, zarówno ze względów technicznych, jak i środowiskowych. Dodatkowo w systemie zaopatrzenia w wodę obserwuje się okresowe spadki ciśnienia,

szczególnie w sezonie letnim, co wynika ze zwiększonego poboru wody, związanego głównie z podlewaniem roślinności. Zjawisko to wskazuje na ograniczoną wydolność sieci w warunkach wzmożonego zapotrzebowania oraz może świadczyć o konieczności rozbudowy infrastruktury, poprawy jej parametrów technicznych lub wdrożenia rozwiązań zarządzania popytem na wodę.

Na terenie Gminy Bedlno nie funkcjonuje kanalizacja sanitarna, a podstawę systemu utylizacji nieczystości płynnych stanowią zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. Samorząd lokalny Gminy Bedlno aktywnie działa na rzecz rozbudowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2024 roku przydzielane były mieszkańcom dofinansowania w postaci bezzwrotnych dotacji celowych, w ramach których było możliwe pokrycie do 75% kosztów zakupu i montażu przydomowej oczyszczalni ścieków. W tym czasie złożono 112 wniosków, a łączna wartość inwestycji wyniosła 2,1 mln zł, z czego blisko 1,6 mln finansowane było z budżetu Gminy Bedlno.

Na terenie Gminy nie istnieje sieć gazowa. Przez wschodnią jej część przebiega gazociąg systemu E, stanowiący część infrastruktury przesyłowej wysokiego ciśnienia, transportującej gaz ziemny o wysokiej zawartości metanu.

Ryc. 11. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Bedlno w 2024 roku na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Brak sieci gazowej przekłada się na intensywne wykorzystanie innych źródeł ciepła, w tym m.in. kotłów zasilanych paliwami stałymi. Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków na terenie Gminy Bedlno pod koniec 2025 roku znajdowało się 1 916 źródeł ciepła. Wśród nich przeważały kotły zasilane węglem kamiennym (1 141 szt.). Znacznym udziałem charakteryzowały się również źródła zasilane biomasą, w tym drewnem (500 szt.) oraz gazem ziemnym (115 szt.).

Tab. 8. Struktura indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Bedno w 2025 roku

Nośnik energii	Liczba źródeł	Udział
węgiel kamienny	1 141	60%
gaz ziemny	115	6%
olej opałowy	30	2%
biomasa, w tym drewno	500	26%
ciepło sieciowe (lokalne kotłownie, elektrociepłownie, biogazownie, spalarnie odpadów)	0	0%
energia elektryczna	0	0%
energia słoneczna (kolektory słoneczne)	68	4%
energia geotermalna (pompy ciepła)	62	3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Istotnym problemem w zakresie funkcjonowania infrastruktury komunalnej Gminy Bedno jest utrzymujący się wysoki udział źródeł ciepła opartych na paliwach stałych, co negatywnie oddziałuje zarówno na efektywność energetyczną obiektów, jak i na stan środowiska, w szczególności jakość powietrza. Dodatkowo, znacząca część budynków użyteczności publicznej charakteryzuje się obniżonym standardem energetycznym. W konsekwencji generuje to zwiększone zapotrzebowanie na energię oraz wyższe koszty eksploatacyjne. Wśród obiektów wymagających pilnych działań modernizacyjnych wskazać należy m.in. salę gimnastyczną przy Szkole Podstawowej w Bedlnie, budynek Urzędu Gminy oraz inne obiekty komunalne, które powinny zostać objęte kompleksową termomodernizacją.

Problemem pozostaje również zły stan infrastruktury przesyłowej na terenie gminy, skutkujący obniżoną przepustowością sieci elektroenergetycznej.

Gospodarka odpadami

W Gminie Bedno podmiotem odpowiedzialnym za odbiór, wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych jest PreZero Sp. z o.o., z siedzibą w Kutnie. Przy siedzibie spółki zlokalizowany jest również Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w którym przyjmowane są odpady z obszaru gminy. Odpady komunalne zbierane są w podziale na pięć frakcji: metale i tworzywa sztuczne, szkło, papier, tekstylia oraz odpady zmieszane. Odbiór odpadów odbywa się w częstotliwości: raz na miesiąc w przypadku odpadów zmieszanych oraz metali i tworzyw sztucznych, raz na kwartał w przypadku szkła oraz raz na pół roku w przypadku papieru. Odbiór tekstyliów odbywa się natomiast bezpośrednio z przeznaczonego do tego kontenera o pojemności 1 100 litrów, zlokalizowanego za budynkiem Gminnego Ośrodka Kultury w Bedlnie.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Bedno w latach 2023-2025 wskazuje na występowanie istotnych, złożonych tendencji, charakterystycznych dla obszarów wiejskich podlegających przemianom społeczno-gospodarczym. W badanym

okresie odnotowano spadek liczby mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (z 1 572 do 1 507 osób), przy jednoczesnym systematycznym wzroście całkowitej masy zebranych odpadów – z 925,5 Mg w 2023 roku do 1 071,64 Mg w 2025 roku. W konsekwencji nastąpił istotny wzrost ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca, z poziomu 590 kg do 710 kg, co może świadczyć o zmianach w strukturze konsumpcji, stylu życia oraz rosnącej presji materiałowej gospodarstw domowych.

Jednocześnie pozytywnym zjawiskiem jest wzrost udziału odpadów zbieranych selektywnie w ogólnej masie odpadów, z 25% w 2023 roku do 31% w 2025 roku, co wskazuje na stopniową poprawę efektywności systemu selektywnej zbiórki oraz rosnącą świadomość ekologiczną mieszkańców. W latach 2023-2024 gmina osiągała wymagane poziomy przygotowania odpadów do ponownego użycia i recyklingu, co potwierdza zgodność funkcjonowania systemu z obowiązującymi regulacjami, jednak obserwowane trendy wskazują na konieczność dalszego doskonalenia systemu w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.

Tab. 9. Stan gospodarki odpadami w Gminie Bedlno w latach 2023-2025

		2023	2024	2025
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		1 572	1 567	1 507
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		925,20	1 040,54	1 071,64
<i>zmieszane</i>		691,44	727,34	742,24
<i>segregowane</i>		233,76	313,20	329,40
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		25%	30%	31%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,59	0,66	0,71
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (%)	gmina	35,35	49,74	b.d.
	wymagany	>35	>45	>55

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Bedlno.

CZĘŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA

3.1. Gospodarka lokalna

Przedsiębiorczość

Jednym z elementów charakteryzujących lokalny rynek pracy oraz sytuację gospodarczą gmin jest liczba podmiotów gospodarczych działających na ich obszarze. Stanowi ona istotny wskaźnik poziomu przedsiębiorczości w granicach danej jednostki samorządowej. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na obszarze gmin powiatu kutnowskiego i średnią dla grupy porównawczej w latach 2020-2024. Na początku analizowanego okresu na obszarze powiatu kutnowskiego zarejestrowanych było 8 015 podmiotów gospodarczych, z czego zdecydowana większość (54,6%) zlokalizowanych było w mieście Kutno. W tym czasie w Gminie Bedlno mieściły się siedziby 364 przedsiębiorstw, co stanowiło ok. 4,5% podmiotów zarejestrowanych na obszarze powiatu. Liczba zarejestrowanych w Gminie Bedlno firm była w tym czasie powyżej średniej dla grupy porównawczej, wynoszącej 339. W 2024 roku natomiast na terenie powiatu kutnowskiego swoją siedzibę miało 8 359 przedsiębiorstw, z czego 52,7% w mieście Kutno. W tym czasie w Gminie Bedlno zarejestrowanych było 420 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 5% podmiotów działających na terenie powiatu. Średnia liczba zarejestrowanych firm w grupie porównawczej natomiast wynosiła 389, co wskazuje, że Gmina Bedlno w dalszym ciągu odznaczała się wyższym poziomem przedsiębiorczości. Analiza wskazuje na stopniowy wzrost aktywności przedsiębiorczej w gminie oraz utrzymywanie się jej relatywnie korzystnej pozycji na tle jednostek porównawczych i rosnący udział podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na jej obszarze w powiecie kutnowskim.

Tab. 10. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w gminach powiatu kutnowskiego oraz w grupie porównawczej w latach 2020-2024

JST	2020		2024		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2020-2024
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat kutnowski	8 015	100,0%	8 359	100,0%	344
miasto Kutno	4 376	54,6%	4 407	52,7%	31
Bedlno	364	4,5%	420	5,0%	56
Dąbrowice	97	1,2%	114	1,4%	17
Krośniewice	519	6,5%	524	6,3%	5
Krzyżanów	301	3,8%	313	3,7%	12
Kutno	796	9,9%	869	10,4%	73
Łanięta	116	1,4%	139	1,7%	23

Nowe Ostrowy	194	2,4%	219	2,6%	25
Oporów	145	1,8%	180	2,2%	35
Strzelce	272	3,4%	281	3,4%	9
Żychlin	835	10,4%	893	10,7%	58
Średnia dla grupy porównawczej	339	-	389	-	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według stanu pod koniec 2024 roku wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Gminy Bedlno, na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), najwięcej z nich działało w sekcji G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (127 podmiotów). Znacznym udziałem odznaczały się również przedsiębiorstwa działające w sekcji S i T obejmującej pozostałą działalność usługową (41 podmiotów) oraz sekcji F Budownictwo (40 podmiotów).

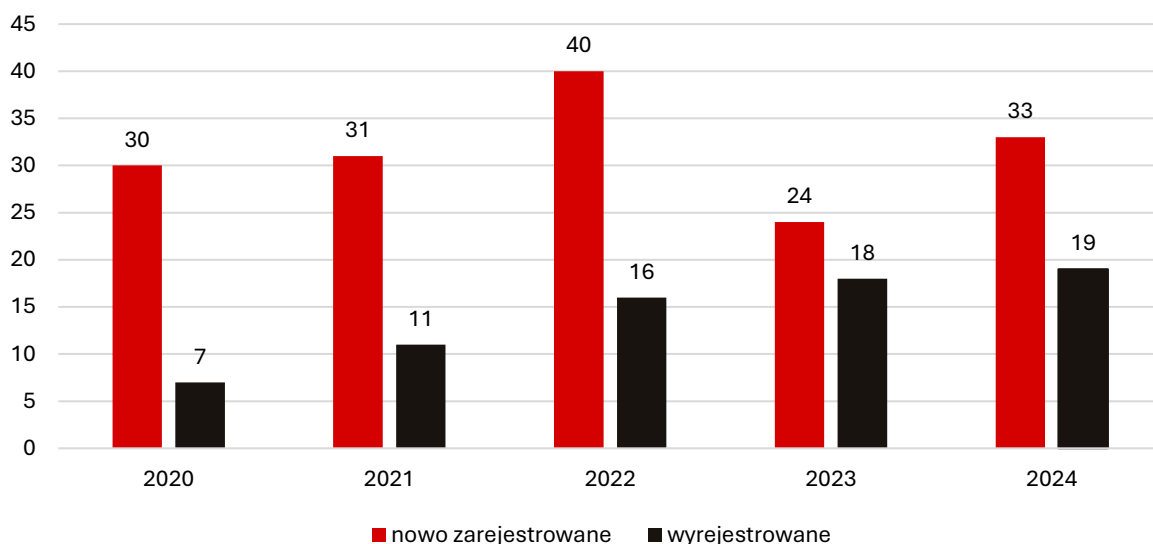
Tab. 11. Podmioty działające na terenie Gminy Bedlno na koniec 2024 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	127	30%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	41	10%
SEKCJA F Budownictwo	40	10%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	36	9%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	33	8%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	7%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21	5%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	13	3%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	13	3%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	3%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12	3%
SEKCJA P Edukacja	11	3%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	2%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6	1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	1%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	1%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższa rycina przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2020-2024 na terenie Gminy Bedlno. Z analizy danych wynika, że w analizowanym okresie liczba rejestrowanych

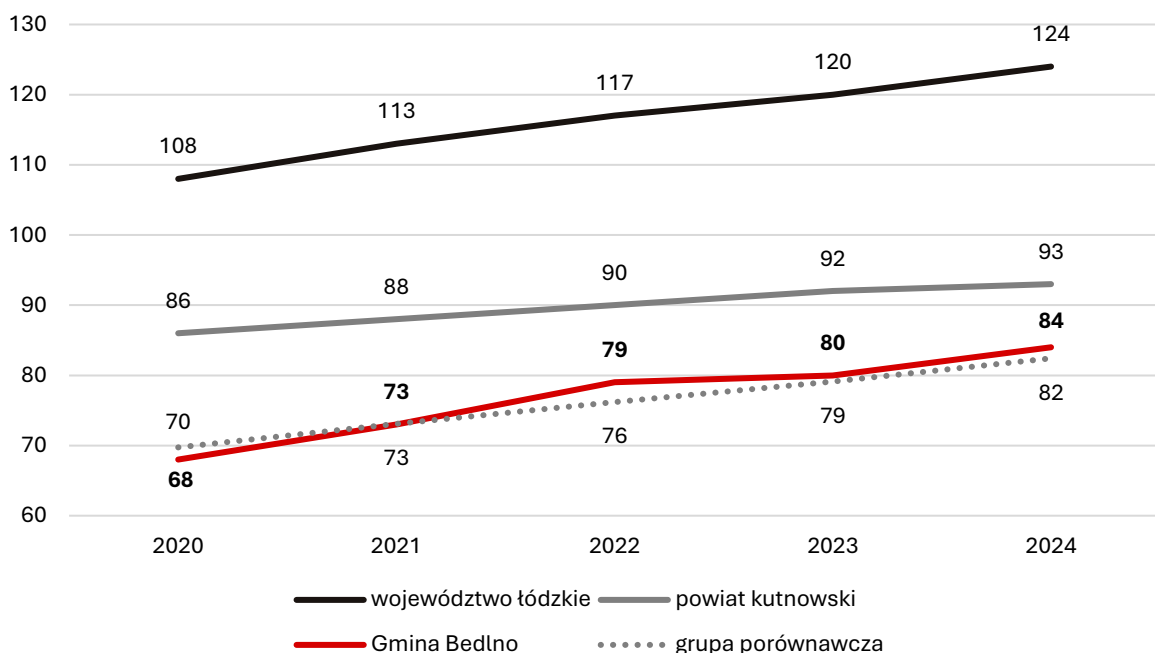
przedsiębiorstw stale przewyższała liczbę wyrejestrowań. Najwięcej firm założonych zostało w 2022 roku (40) i 2024 roku (33). Najwięcej wyrejestrowań odnotowano natomiast w 2024 roku (19). Należy jednak zwrócić uwagę, że w analizowanym okresie widoczny jest trend stałego wzrostu liczby wyrejestrowań podmiotów gospodarczych, co wskazywać może na stopniowe pogarszanie się warunków do prowadzenia działalności gospodarczej.

Ryc. 12. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2020-2024 działających na terenie Gminy Bedlno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla osiągnięcia porównywalności poziomu rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego stosowane jest kryterium liczby przedsiębiorstw przypadających na 1 tys. mieszkańców. Gminę Bedlno zestawiono ze średnią dla gmin powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego oraz grupy porównawczej, co prezentuje poniższa rycina. W latach 2020-2024 w gminie odnotowano wzrost wartości omawianego wskaźnika. Na początku analizowanego okresu jego wartość wynosiła 68, przy średniej dla województwa wynoszącej 108, dla powiatu – 86, a dla grupy porównawczej – 70. W 2024 roku natomiast jego wartość dla Gminy Bedlno wyniosła 84 (wzrost o 24%), dla województwa – 124 (wzrost o 15%), dla powiatu – 93 (wzrost o 8%), a dla grupy porównawczej – 82 (wzrost o 18%).

Ryc. 13. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Bedlno na tle średniej dla gmin powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rolnictwo

Na terenie Gminy Bedlno dominującą formą zagospodarowania terenów są użytki rolne, odpowiadające za ok. 90% jej powierzchni. Tym samym sektor rolnictwa odgrywa istotną rolę w funkcjonowaniu lokalnej gospodarki. Najbardziej rzetelnym źródłem informacji odzwierciedlającym realny stan rolnictwa są przeprowadzone raz na 10 lat Powszechne Spisy Rolne. Obowiązek przeprowadzenia spisów wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, a uszczegółowionego na poziomie krajowym w drodze ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o Powszechnym Spisie Rolnym w 2020 r. Udział w spisie rolnym jest obowiązkowy, a odmowa przystąpienia skutkować może nałożeniem grzywny. Dzięki przyjętym rozwiązaniom w ostatnim Powszechnym Spisie Rolnym przeprowadzonym w 2020 r. według danych GUS wzięło udział 98% polskich gospodarstw rolnych. Tym samym, analiza stanu rolnictwa na terenie Gminy Bedlno przeprowadzona została głównie w oparciu o dane pozyskane na drodze PSR 2020.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, północna część regionu, w tym obszar Gminy Bedlno, stanowią obszary koncentracji gleb o najwyższej wartości rolniczej. Gleby na obszarze gminy odznaczają się wysokim wskaźnikiem bonitacji.

Poniższa tabela przedstawia strukturę gleb w Gminie Bedlno w podziale na klasy bonitacyjne. Na jej obszarze znajdują się gleby II klasy, zajmujące 1,99% całej jej

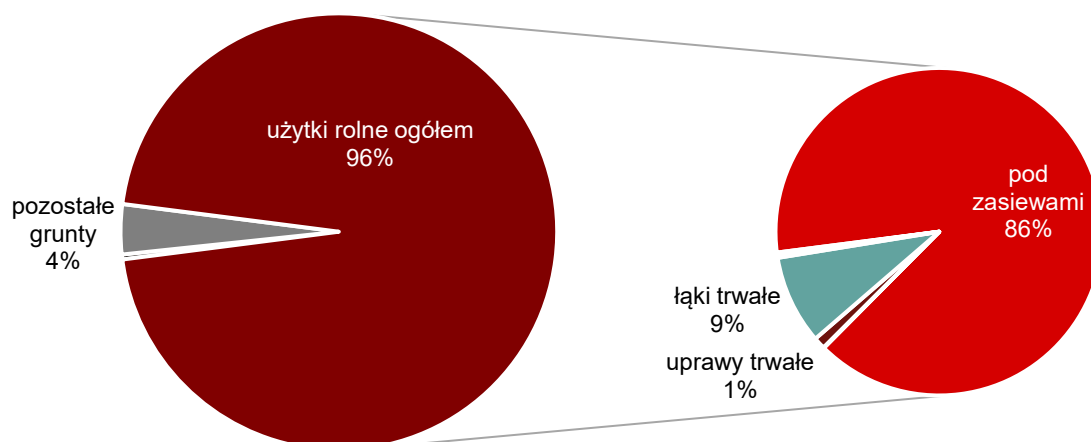
powierzchni. Najwyższym udziałem odznaczają się natomiast gleby klas IIIb (29,25%) oraz IIIa (23,05%).

Tab. 12. Klasy gleb w Gminie Bedlno

Klasa gleby	Udział w powierzchni gminy
II	1,99%
III	0,49%
IIIa	23,05%
IIIb	29,25%
IV	2,89%
IVa	15,07%
IVb	8,89%
V	14,72%
VI	3,64%
Bez klasy	0,01%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Bedlno za rok 2024.

W 2020 roku użytki rolne zajmowały około 96% powierzchni gospodarstw rolnych. W ich strukturze użytkowania dominowały grunty pod zasiewami (86%). Łąki trwałe stanowiły natomiast 9% ich powierzchni, a uprawy trwałe – 1%.

Ryc. 14. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Bedlno w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

W tym czasie przeważającym typem zasiewów były zboża (68% powierzchni upraw), wśród których dominowała pszenica (27%). W strukturze zasiewów znacznym udziałem odznaczały się również: uprawy przemysłowe, w tym rzepak i rzepik (12%), międzyplony (11%) oraz uprawy okopowe (6%).

W 2020 r. w Gminie Bedlno łącznie zarejestrowanych było 761 gospodarstw rolnych, co stanowiło ok. 15,9% wszystkich gospodarstw rolnych znajdujących się w powiecie kutnowskim. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosiła 14,55 ha, co było wartością powyżej średniej dla powiatu, wynoszącej 14,06 ha. Na terenie gminy przeważały gospodarstwa o powierzchni 15 ha i więcej (36%). Znacznym udziałem odznaczały się również gospodarstwa o powierzchni w przedziale 1 – 5 ha (25%) i 5 – 10 ha (23%).

Tab. 13. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Bedlno na tle powiatu kutnowskiego

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych	Gmina Bedlno		powiat kutnowski	
	Liczba podmiotów	Udział	Liczba podmiotów	Udział
ogółem	761	100%	4 778	100%
do 1 ha włącznie	11	1%	63	1%
1 - 5 ha	188	25%	1 490	31%
5 - 10 ha	174	23%	1 216	25%
10 - 15 ha	114	15%	699	15%
15 ha i więcej	274	36%	1 310	27%
Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla użytków rolnych (ha)	14,55		14,06	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych jest szczególnie istotna w analizie ich dochodowości. Nadmierne rozdrobnienie determinuje brak możliwości utrzymania gospodarstwa domowego w oparciu o środki pozyskane z działalności rolniczej. Z kolei wielkopowierzchniowe gospodarstwa rolne wymagają wysokiego stopnia mechanizacji produkcji, co wiąże się z ich kapitałochłonnością. Zdecydowana większość gospodarstw rolnych wykazała dochód uzyskany z prowadzonej działalności rolniczej (759). Poddając jednak analizie również inne źródła dochodu, widoczne jest, że najczęściej gospodarstwa domowe nie są utrzymywane wyłącznie z prowadzonej działalności rolniczej, ale również z innych form zarobkowania. W 22% przypadków były to również dochody z pracy najemnej, w 7% - dochody z emerytury i renty, w 3% – dochody z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą, a w 6% dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej.

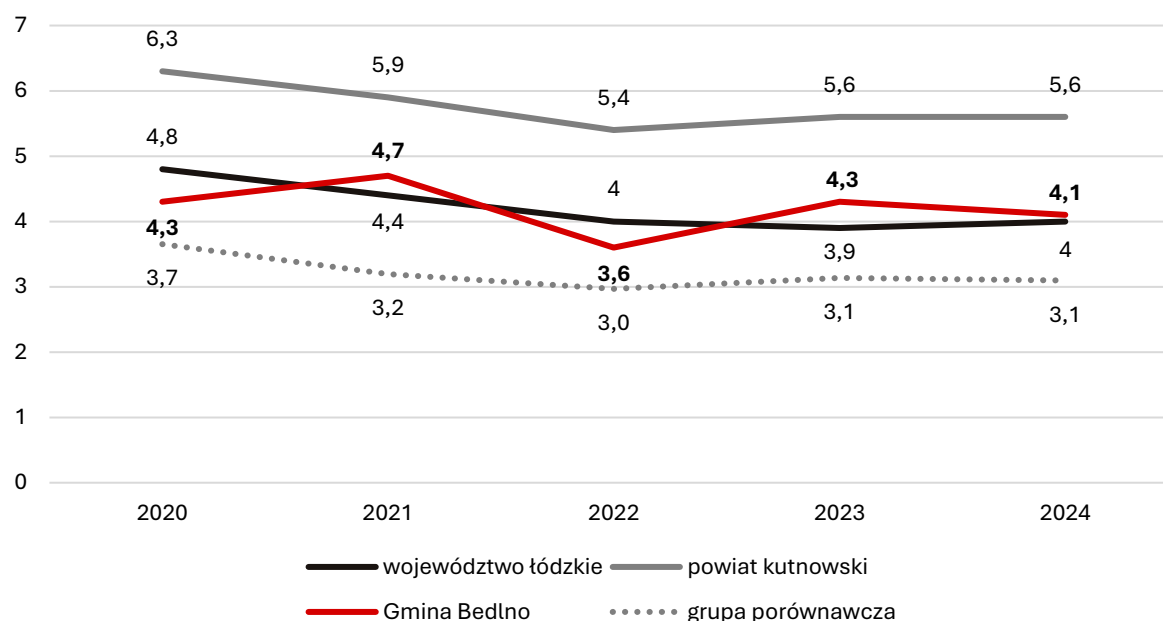
W zakresie rolnictwa i jego wpływu na gospodarkę lokalną należy zwrócić uwagę, że na analizowanym obszarze w 2024 roku miała miejsce klęska suszy, obniżająca wielkość produkcji rolnej.

Rynek pracy

Zjawiskiem ściśle związanym z dynamiką oraz kierunkiem rozwoju gospodarczego jednostki samorządowej jest sytuacja na rynku pracy. Dostępność stabilnego zatrudnienia w połączeniu z satysfakcją z wykonywanej pracy ma bezpośredni wpływ na ocenę jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjność osiedleńczą jednostki. Wyrazem złej

sytuacji na lokalnym rynku pracy jest wzrost bezrobocia. Osobę bezrobotną rozumieć należy jako osobę, która ukończyła 18 rok życia i nie osiągnęła jeszcze wieku emerytalnego, która pozostaje niezatrudniona i nie podejmuje działalności zarobkowej, ale może podjąć pracę i jest zarejestrowana w odpowiednim dla miejsca stałego bądź czasowego zameldowania powiatowym urzędzie pracy oraz poszukuje miejsca zatrudnienia lub pracy zarobkowej. Wysokie bądź długotrwałe bezrobocie wpływać może także na nasilenie się innych problemów społecznych, takich jak: ubóstwo, alkoholizm czy przestępczość.

Poniższa rycina przedstawia zmiany udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Bedlno na tle średniej dla gmin powiatu kutnowskiego oraz województwa łódzkiego w latach 2020-2024. W analizowanym okresie średnia wartość wskaźnika na terenie badanej jednostki kształtowała się na poziomie 4,2%, co było wartością niższą od średniej dla powiatu kutnowskiego (5,8%), wyższą niż średnia dla grupy porównawczej (3,2%) i zbliżoną do średniej dla województwa łódzkiego (4,2%). W tym czasie omawiany wskaźnik przyjmował dla Gminy Bedlno wartości w przedziale od 3,6 do 4,7.

Ryc. 15. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Bedlno na tle średniej gmin powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w powiecie kutnowskim pod koniec 2024 roku zarejestrowane były 2 832 osoby bezrobotne, z czego 1 522 stanowiły kobiety. Pod względem czasu pozostawania bez pracy przeważały osoby bezrobotne powyżej 24 miesięcy (777, w tym 510 kobiet). Pod względem wieku osób bezrobotnych przeważały osoby w wieku 35-44 lat (734, w tym 410 kobiet) oraz 25-34 lat (726, w tym 462 kobiety).

Pod względem kompetencji natomiast zauważalna była przewaga osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym/niepełnym podstawowym (874, w tym 387 kobiet) oraz zasadniczym zawodowym/branżowym (674, w tym 311 kobiet).

Tab. 14. Struktura bezrobotnych w powiecie kutnowskim w 2024 roku

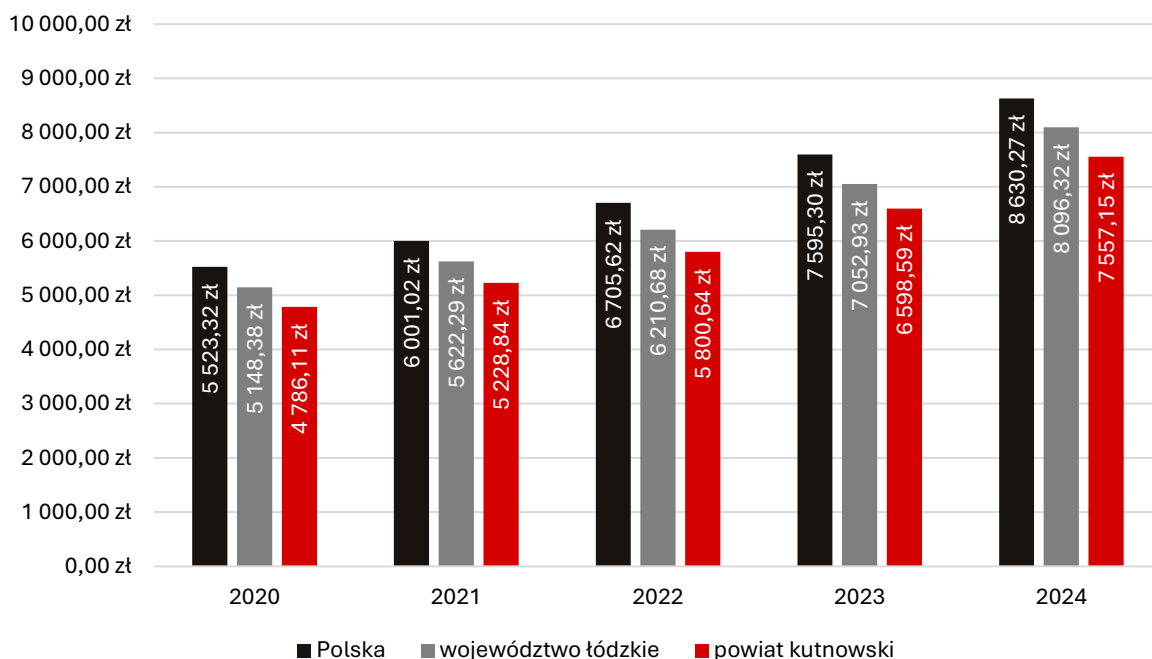
		Ogółem	w tym kobiety	Udział kobiet (%)
Bezrobotni zarejestrowani ogółem		2832	1522	54%
Czas pozostawania bez pracy w m-c	do 3	674	289	43%
	3-6	387	188	49%
	6-12	493	263	53%
	12-24	501	272	54%
	powyżej 24	777	510	66%
Wiek	24 lata i mniej	340	182	54%
	25-34	726	462	64%
	35-44	734	410	56%
	45-54	632	337	53%
	55 lat i więcej	400	131	33%
Wykształcenie	wyższe	293	197	67%
	policealne i średnie, zawodowe	622	398	64%
	średnie ogólnokształcące	369	238	64%
	zasad. zawodowe/branżowe	674	311	46%
	gimnazjalne/ podstawowe/niepełne podstawowe	874	378	43%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych zawartych w Barometrze Zawodów w powiecie kutnowskim w 2026 roku występować będzie deficyt poszukujących pracy w następujących zawodach: elektrycy, automatycy i robotycy, elektrycy i energetycy, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, mechanicy-monterzy maszyn, urządzeń i instrumentów, nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, operatorzy obrabiarek skrawających, pielęgniarki i położne, pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, psycholodzy i terapeuci oraz spawacze.

W celu diagnozy rynku pracy na obszarze powiatu kutnowskiego zdecydowano się również na analizę wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w latach 2020-2024 na tle województwa i kraju. W 2020 roku średnia wysokość miesięcznego wynagrodzenia w powiecie kutnowskim kształtowała się na poziomie 4 786,11 zł. W tym czasie jego wartość na obszarze województwa łódzkiego wynosiła 5 148,38 zł, a średnia

krajowa – 5 523,32 zł. W 2024 roku natomiast średnia dla powiatu kutnowskiego wzrosła do 7 557,15 zł (wzrost o 58%), dla województwa łódzkiego do 8 096,32 zł (wzrost o 57%), a dla Polski do 8 630,27 zł (wzrost o 56%). Analiza przytoczonych danych wskazuje, że obszar powiatu kutnowskiego charakteryzuje się wyższą dynamiką wzrostu wynagrodzeń względem regionu i kraju. Niemniej wartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto na jego terenie w dalszym ciągu pozostaje poniżej średniej wojewódzkiej i krajowej.

Ryc. 16. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie kutnowskim i województwie łódzkim na tle kraju w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Stan finansów samorządowych

Stan finansów samorządowych determinuje zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaspokajania bieżących potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz podejmowania działań inwestycyjnych, przez co w znaczący sposób wpływa na dynamikę i kierunek rozwoju lokalnego.

Wykonanie budżetu

Analiza sytuacji finansowej Gminy Bedlno w latach 2020-2024 wskazuje na istotne zmiany zarówno po stronie dochodowej, jak i wydatkowej budżetu. W analizowanym okresie dochody ogółem wzrosły z poziomu 26,3 mln zł do blisko 45,9 mln zł, przy czym dominującą kategorię stanowiły dochody bieżące, które zwiększyły się z 25,3 mln zł do 35,5 mln zł. Jednocześnie odnotowano dynamiczny wzrost dochodów majątkowych – z 1 mln zł do 10,3 mln zł.

Równolegle obserwowany był wzrost wydatków ogółem, które z poziomu 25,1 mln zł w 2020 roku zwiększyły się do blisko 48 mln zł w 2023 roku, po czym w 2024 roku uległy obniżeniu do 43,8 mln zł. Wydatki bieżące w analizowanym okresie wykazywały relatywną stabilność, mieszcząc się w przedziale od 23,3 mln zł do blisko 31,9 mln zł. Wydatki majątkowe wzrosły natomiast od 1,9 mln zł w 2020 roku do 19,3 mln zł w 2023 roku, z późniejszym spadkiem do 11,9 mln zł w roku 2024.

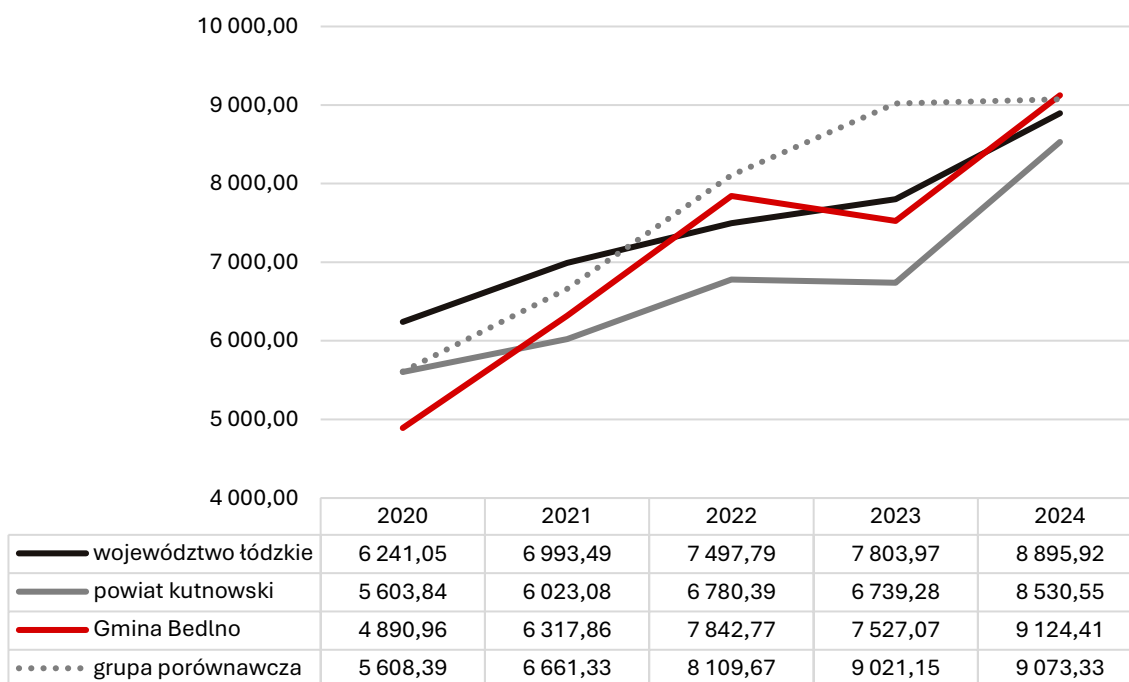
W konsekwencji zmienności relacji między dochodami a wydatkami, wynik budżetu przyjmował zróżnicowane wartości – od nadwyżki na poziomie 2,6 mln zł w 2021 roku do deficytu w wysokości -9,8 mln zł w 2023 roku, co wskazuje na okresową intensyfikację wydatków inwestycyjnych oraz zmienność sytuacji finansowej gminy. Zgodnie z danymi zawartymi w Sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Bedlno za 2024 rok poziom zadłużenia wyniósł 7 398 810,35 zł.

Tab. 15. Zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Bedlno w latach 2020-2024 (zł)

	2020	2021	2022	2023	2024
Dochody ogółem, w tym:	26 313 374,89	33 326 690,10	40 382 412,95	38 124 610,61	45 850 177,96
<i>dochody bieżące</i>	25 300 513,57	28 917 735,13	35 337 024,10	28 241 314,10	35 538 496,82
<i>dochody majątkowe</i>	1 012 861,32	4 408 954,97	5 045 388,85	9 883 296,51	10 311 681,14
Wydatki ogółem, w tym:	25 135 416,15	30 690 261,36	42 759 766,91	47 943 723,33	43 777 555,02
<i>wydatki bieżące</i>	23 251 218,5	24 988 103,4	29 599 807,97	28 625 529,77	31 888 416,89
<i>wydatki majątkowe</i>	1 884 197,65	5 702 157,96	13 159 958,94	19 318 193,56	11 889 138,13
Wynik budżetu	1 177 958,74	2 636 428,74	-2 377 353,96	-9 819 112,72	2 072 622,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Przeliczając dochody ogółem na 1 mieszkańca, w latach 2020-2024 w Gminie Bedlno wynosiły one średnio 7 140,61 zł, co było wartością wyższą od średniej dla gmin powiatu kutnowskiego (6 735,43 zł), ale niższą od średniej dla gmin województwa łódzkiego (7 486,44 zł) i grupy porównawczej (7 694,77 zł). W tym czasie wartość omawianego wskaźnika dla Gminy Bedlno wzrosła z 4 890,96 zł do 9 124,41 zł w roku 2024. Warto zwrócić uwagę, że w 2024 roku wartość wskaźnika dla Gminy Bedlno była wyższa od średniej dla gmin z pozostałych analizowanych jednostek, co wskazuje na występowanie pozytywnych trendów w zakresie wzrostu wartości dochodów ogółem w gminie w relacji do liczby mieszkańców.

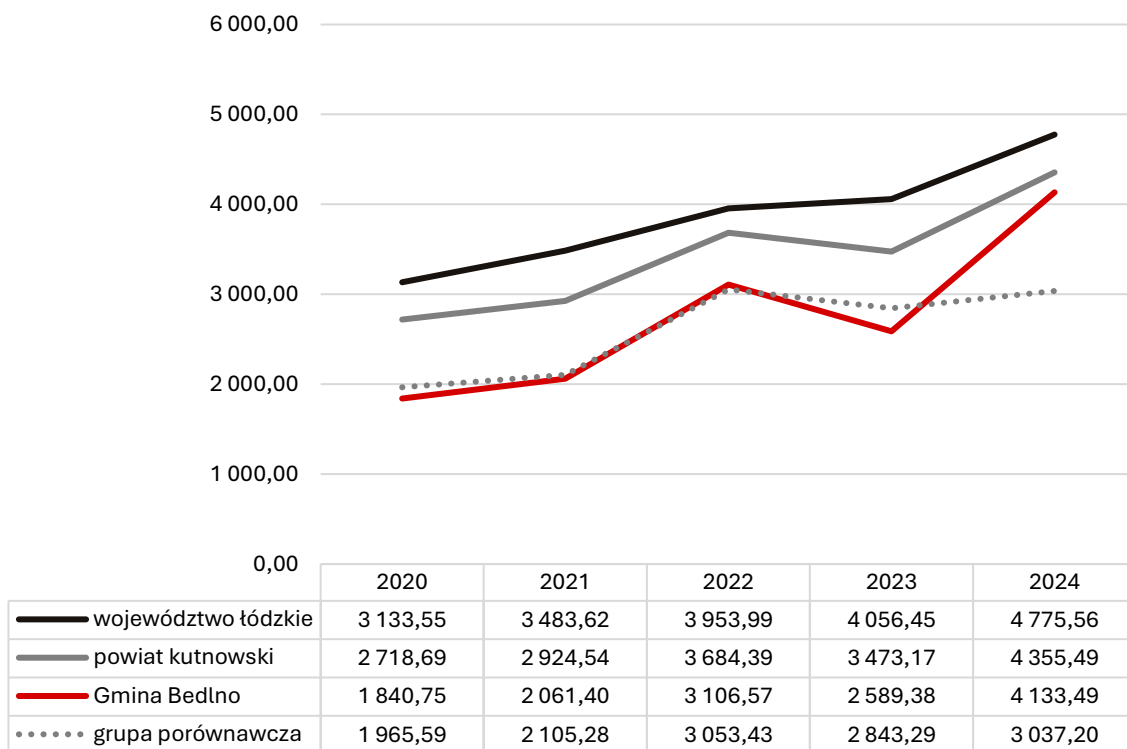
Ryc. 17. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Bedlno na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najistotniejszą rolę odgrywają dochody własne, które są czynnikiem decydującym o samodzielności finansowej jednostki. Zaliczane są do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to szczególnie ważne, ponieważ w tej kategorii dochodów gmina posiada prerogatywy do kształtowania ich poziomu poprzez wydawanie uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki znacznemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

W latach 2020-2024 dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Bedlno kształtowały się na średnim poziomie 2 746,32 zł, co było wartością powyżej średniej dla gmin grupy porównawczej (2 600,96 zł), ale poniżej średniej dla gmin powiatu kutnowskiego (3 431,26 zł) i województwa łódzkiego (3 880,63 zł). W analizowanym okresie wartość wskaźnika opisującego wysokość dochodów własnych w relacji do liczby ludności, wzrosła w Gminie Bedlno z 1 840,75 zł do 4 133,49 zł, zbliżając się tym samym do średniej dla obszaru powiatu i regionu.

Ryc. 18. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Bedlno na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

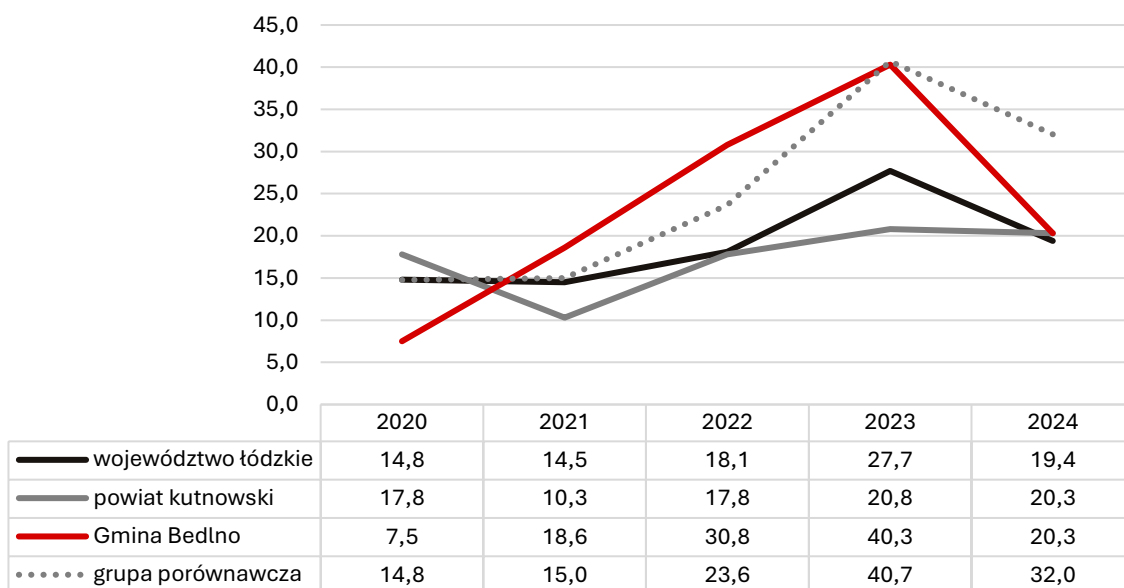
Wśród dochodów podatkowych na przestrzeni analizowanych lat najważniejszą rolę odgrywał udział w podatku dochodowym od osób fizycznych. W 2024 roku jego wartość wynosiła 5,8 mln zł i stanowiła 61% dochodów podatkowych gminy. Znacznym udziałem odznaczały się również wpływy z tytułu podatku od nieruchomości, wynoszące w 2024 roku 1,64 mln zł oraz z tytułu podatku rolnego, których wartość wyniosła w tym czasie 1,4 mln zł.

Tab. 16. Dochody podatkowe Gminy Bedlno w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
PIT	4 168 677,00	4 952 938,00	7 213 371,57	4 088 049,00	5 803 312,00
CIT	53 549,57	56 683,47	93 830,00	148 788,00	212 830,00
podatek rolny	981 887,41	1 077 899,85	1 042 527,07	1 262 189,19	1 402 399,36
podatek od nieruchomości	1 150 221,59	1 152 306,96	1 332 293,93	1 426 434,93	1 640 653,45
podatek leśny	3 707,00	3 721,00	4 018,00	6 256,00	5 869,55
podatek od środków transportowych	197 984,69	272 868,51	194 308,07	173 592,60	171 887,04
karta podatkowa	2 366,98	2 349,00	7 133,78	6 777,06	2 173,82
podatek od czynności cywilnoprawnych	187 923,00	206 734,45	222 227,77	230 973,09	276 131,87
wpływy z opłaty skarbowej	22 616,00	28 447,00	24 555,00	31 639,30	23 378,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	7 680,00	10 291,20	2 016,00	1 485,00	13 392,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniższa rycina prezentuje kształtowanie się udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Bedno i jednostkach porównawczych w latach 2020-2024. Między 2020 a 2023 rokiem wartość omawianego wskaźnika dla gminy wzrosła z 7,5% do 40,3%, po czym w 2024 roku zmalała do 20,3%. Jego średnia wartość kształtowała się natomiast w analizowanym okresie na poziomie 23,5%, a zatem powyżej średniej dla gmin powiatu kutnowskiego (17,4%) i gmin województwa łódzkiego (18,9%). Wyższą średnią odznaczały się natomiast gminy stanowiące grupę porównawczą (25,2%).

Ryc. 19. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Bedno na tle powiat, województwa i średniej dla grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Finansowanie ze źródeł zewnętrznych

Poniższa tabela prezentuje wykaz projektów, na które Gmina Bedno pozyskała dofinansowanie z Funduszy Europejskich w latach 2004-2024. Łączna wartość dofinansowania wyniosła przeszło 11,3 mln zł.

Tab. 17. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Wartość dofinansowania	Wartość projektu
Fundusze Europejskie na lata 2004-2006				
1.	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Bednie	Gmina Bedno	387 758,43 zł	605 462,41 zł
Fundusze Europejskie na lata 2007-2013				
2.	Przygotowanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w Gminie Bedno drogą do zapewnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	Gmina Bedno	370 160,55 zł	435 483,00 zł
Fundusze Europejskie na lata 2014-2020				

3.	Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bedlno i Gminy Oporów	Gmina Bedlno	3 154 645,61 zł	4 564 374,68 zł
4.	Roboty budowlane w obiekcie Gminnego Ośrodka Kultury w Bedlnie	Gmina Bedlno	1 008 023,41 zł	1 583 601,15 zł
5.	Pierwszy Żłobek w Gminie Bedlno	Gmina Bedlno	640 278,70 zł	753 269,06 zł
6.	Dobry start przedszkolaka- dodatkowy oddział Punktu Przedszkolnego w Gminie Bedlno	Gmina Bedlno	510 000,00 zł	600 000,00 zł
7.	Super przedszkolak już na starcie - oddział przedszkolny w Gminie Bedlno	Gmina Bedlno	510 000,00 zł	600 000,00 zł
8.	Moje przedszkole - wsparcie edukacji przedszkolnej w gminie Bedlno	Gmina Bedlno	447 630,56 zł	526 624,56 zł
9.	Szkoła przyszłości - wykorzystanie TIK w nauczaniu i uczeniu się w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Żeronicach	Gmina Bedlno	255 000,00 zł	300 000,00 zł
Fundusze Europejskie na lata 2021-2027				
10.	Poprawa małej retencji w Gminie Bedlno etap I	Gmina Bedlno	1 144 314,82 zł	1 346 252,74 zł
11.	Mali Mistrzowie z Żeronic!	Gmina Bedlno	748 000,00 zł	880 000,00 zł
12.	Przedszkole z pasją	Gmina Bedlno	746 563,44 zł	878 309,93 zł
13.	Ćwiczę mózg, ćwiczę ciało, do przedszkola chodzę śmiało	Gmina Bedlno	723 955,61 zł	851 712,49 zł
14.	Poprawa małej retencji w Gminie Bedlno etap II	Gmina Bedlno	696 849,80 zł	819 823,30 zł

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl.

Gmina Bedlno pozyskała również środki z Rządowego Funduszu Polski Ład, będącego Programem Inwestycji Strategicznych mającego na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych poprzez bezzwrotne dofinansowanie działań inwestycyjnych realizowanych przez JST. Gmina Bedlno pozyskała w ten sposób dotacje na inwestycje na łączną kwotę 18,1 mln zł.

Tab. 18. Inwestycje w Gminie Bedlno zrealizowane przy dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład

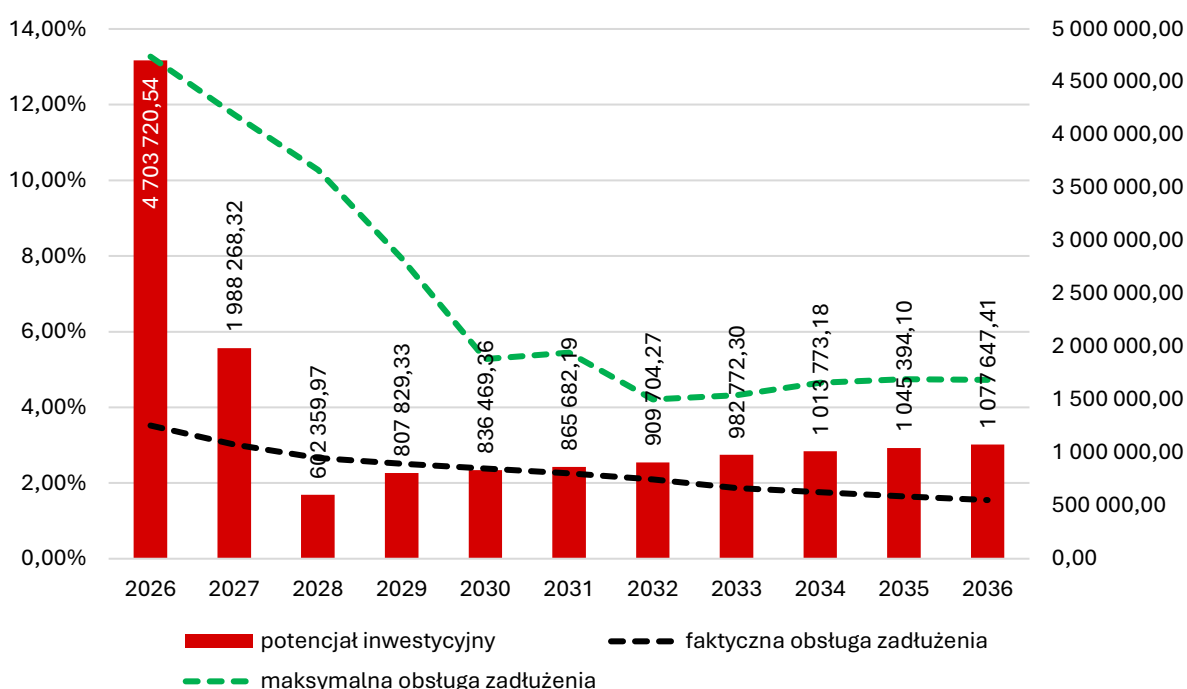
Lp.	Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania	Data ogłoszenia wyników
1.	Modernizacja sieci dróg gminnych w Gminie Bedlno	4 560 000,00 zł	25.10.2021
2.	Modernizacja sieci dróg gminnych w Gminie Bedlno	7 695 000,00 zł	30.05.2022
3.	Konserwacja dachu i elewacji kościoła parafialnego pw. św. Barbary i Zwiastowania N.P. Marii w Pleckiej Dąbrowie (XVIII w.)	250 000,00 zł	14.07.2023
4.	Odbudowa zabytków w gminie Bedlno – sporządzenie dokumentacji projektowej na remont i przebudowę dworu w Mirosławicach	144 000,00 zł	14.07.2023
5.	Modernizacja kompleksu oświatowo-sportowego w Szewcach Nadolnych gmina Bedlno	3 520 000,00 zł	15.09.2023
6.	Odbudowa zabytków w gminie Bedlno - remont dworu w Mirosławicach	390 000,00 zł	26.09.2023
7.	Remont mostu nad rzeką Bzura	1 890 000,00 zł	07.10.2023

Źródło: opracowanie własne.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Bedlno na lata 2026-2036, zgodnie z uchwałą nr XXIV/123/2026 Rady Gminy Bedlno. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Bedlno pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 20. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Bedlno na lata 2026-2036

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXIV/123/2026 Rady Gminy Bedlno z dnia 27 stycznia 2026 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bedlno na lata 2026-2036.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny na lata 2026-2036 wyniesie 14,8 mln zł, z czego w 2026 i 2027 roku wydatkowane będzie kolejno 4,7 mln zł i 2 mln zł. Zgodnie z zapisami WPF, największy wydatek majątkowy w tym czasie stanowić będzie projekt pn. „Poprawa małej retencji w Gminie Bedlno” podzielony na dwa etapy, o łącznej wartości 2,2 mln zł.

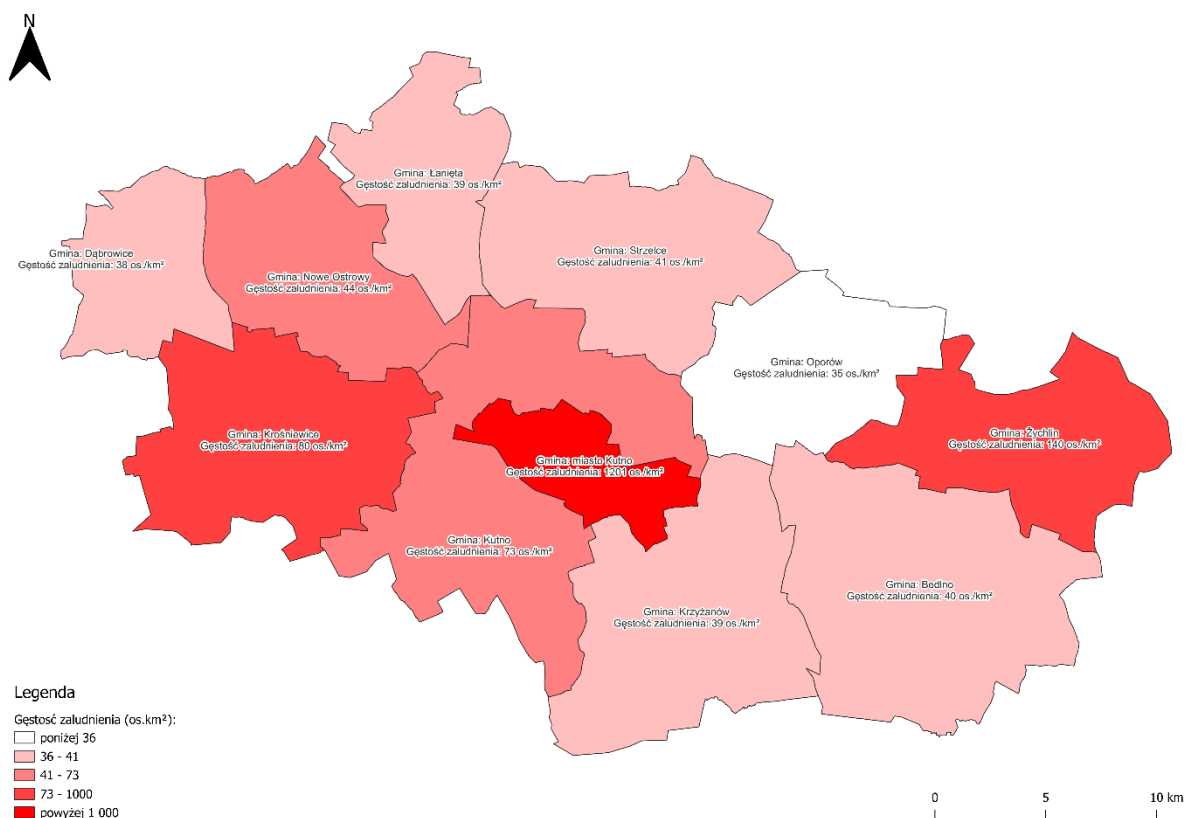
Należy mieć na względzie, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy przedstawia również szacunkowe wartości.

CZĘŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA

4.1. Demografia

Sytuacja demograficzna stanowi podstawowy czynnik kształtujący dynamikę oraz kierunek rozwoju społeczno-gospodarczego. Wzrost demograficzny wpływa zarówno na stan kapitału ludzkiego, a co za tym idzie na potencjał danego rynku pracy, jak i na ilość relacji międzyludzkich, które są szczególnie istotnym elementem pozwalającym budować silny kapitał społeczny. Sytuacja demograficzna oraz prognozy demograficzne stanowią podstawę do programowania działań przez lokalne samorządy w wieloletnich perspektywach. Są zatem kluczowym czynnikiem w kontekście rozwoju lokalnego oraz planowania strategicznego.

Zgodnie z danymi GUS Gmina Bedno w 2024 roku liczyła 4 989 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię jednostki skutkowało gęstością zaludnienia na poziomie 40 os./km², przy średniej dla obszaru powiatu wynoszącej 101 os./km². Niższym poziomem koncentracji przestrzennej ludności w powiecie odznaczały się gminy: Oporów, Dąbrowice, Łanięta i Krzyżanów.

Ryc. 21. Gęstość zaludnienia w powiecie kutnowskim w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

W latach 2020-2024 liczba mieszkańców powiatu kutnowskiego uległa zmniejszeniu z 93 670 do 89 709 osób. Tym samym wskaźnik średniej dynamiki, opisujący średnioroczną zmianę liczby mieszkańców, przyjął wartość 98,9%, co oznacza, że w analizowanym okresie liczba osób zamieszkujących obszar powiatu uległa zmniejszeniu o średnio 1,1%. Największą pod względem liczby mieszkańców jednostką w obrębie powiatu było miasto Kutno, w którym liczba mieszkańców uległa zmniejszeniu z 42 377 do 40 349 osób, wskutek czego wskaźnik średniej dynamiki przyjął wartość 98,8%. W 2024 roku osoby zamieszkujące miasto Kutno stanowiły 45% ludności powiatu kutnowskiego. W analizowanym okresie wskaźnik średniej dynamiki dla Gminy Bedlno przyjął wartość 98,4%, co wskazuje na znaczną dynamikę odpływu ludności na tle powiatu kutnowskiego. W tym czasie liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się z 5 314 do 4 989 osób. W 2024 roku mieszkańcy Gminy Bedlno stanowili ok. 6% ludności powiatu kutnowskiego.

Tab. 19. Zmiany liczby ludności w gminach powiatu kutnowskiego i w grupie porównawczej w latach 2020-2024

JST	2020	2021	2022	2023	2024	udział w 2024 r.	średnia dynamika
powiat kutnowski	93 670	92 544	91 563	90 671	89 709	100%	98,9%
miasto Kutno	42 377	41 754	41 231	40 723	40 349	45%	98,8%
Bedlno	5 314	5 207	5 116	5 075	4 989	6%	98,4%
Dąbrowice	1 830	1 808	1 811	1 783	1 760	2%	99,0%
Krośniewice	8 022	7 922	7 813	7 720	7 613	8%	98,7%
Krzyżanów	4 053	4 043	4 013	4 005	3 984	4%	99,6%
Kutno	8 869	8 875	8 888	8 968	8 910	10%	100,1%
Łanięta	2 272	2 238	2 209	2 186	2 154	2%	98,7%
Nowe Ostrowy	3 296	3 261	3 241	3 200	3 173	4%	99,1%
Oporów	2 446	2 418	2 431	2 415	2 365	3%	99,2%
Strzelce	3 798	3 785	3 743	3 720	3 686	4%	99,3%
Żychlin	11 393	11 233	11 067	10 876	10 726	12%	98,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na liczbę ludności w jednostkach samorządu terytorialnego wpływ mają dwa czynniki: przyrost naturalny i saldo migracji. Przyrost naturalny stanowi różnicę pomiędzy urodzeniami żywymi a zgonami. Saldo migracji natomiast jest różnicą pomiędzy liczbą osób, które w danym okresie zameldowały się na danym obszarze, a liczbą osób wymeldowanych.

W celu osiągnięcia porównywalności pomiędzy różnymi jednostkami samorządu terytorialnego zdecydowano się na ujęcie przyrostu naturalnego i salda migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.

W 2024 roku wskaźnik przyrostu naturalnego przybrał dla województwa łódzkiego wartość -6,45. Jego niższym poziomem odznaczał się powiat kutnowski, dla którego średnia wartość wyniosła -9,3. W jego obrębie najniższymi wartościami omawianego wskaźnika odznaczały się Gmina Bedlno (-15,32) oraz miasto Kutno (-10,67). W tym czasie jedyną jednostką w obrębie omawianego powiatu, w której odnotowano dodatnią wartość wskaźnika przyrostu naturalnego była Gmina Dąbrowice (6,76).

W województwie łódzki, oprócz ujemnego przyrostu naturalnego, odnotowano także ujemne saldo migracji. Wskaźnik opisujący jego poziom w relacji do liczby mieszkańców przybrał dla regionu wartość -0,6. Wyższą dynamiką odpływu mieszkańców ze względu na migracje odznaczał się powiat kutnowski, dla którego omawiany wskaźnik przybrał wartość -2. Wśród gmin powiatu najniższym relatywnym poziomem migracji odznaczały się gminy Łanięta (-7,4) oraz Oporów (-7,1). Dla Gminy Bedlno natomiast wskaźnik przyjął wartość -0,4.

Tab. 20. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Bedlno w 2020-2024 na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2024 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2020 r.	2024 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2020 r.
województwo łódzkie	-6,45	-0,08	-0,60	0,03
powiat kutnowski	-9,30	-0,13	-2,00	0,08
miasto Kutno	-10,67	-0,45	-1,10	0,65
Bedlno	-15,32	0,21	-0,40	-0,60
Dąbrowice	6,76	-0,51	3,40	-0,13
Krośniewice	-8,23	0,14	-5,60	-0,23
Krzyżanów	-4,26	0,71	-2,50	-1,18
Kutno	-4,48	0,13	0,00	-1,50
Łanięta	-8,74	-0,53	-7,40	-1,75
Nowe Ostrowy	-8,18	0,82	-0,90	0,83
Oporów	-8,74	-1,27	-7,10	-1,48
Strzelce	-5,94	0,15	-2,40	-1,00
Żychlin	-10,10	-0,03	-2,40	1,05
Średnia dla grupy porównawczej	-6,52	-0,02	-0,28	-0,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza wskaźników demograficznych wskazuje na wyraźnie niekorzystne tendencje rozwojowe w Gminie Bedlno, przejawiające się w pogłębiającym się ubytku ludności wynikającym przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego. Proces ten świadczy o postępującym starzeniu się populacji oraz ograniczonej zdolności do reprodukcji demograficznej, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do osłabienia lokalnego rynku pracy oraz zmniejszenia popytu na usługi publiczne. Jednocześnie relatywnie mniej

intensywne procesy migracyjne wskazują, że głównym czynnikiem depopulacji nie jest odpływ mieszkańców, lecz strukturalne uwarunkowania demograficzne. W konsekwencji utrzymujące się negatywne trendy mogą wpływać na ograniczenie potencjału rozwojowego gminy oraz wymagać ukierunkowanych działań w zakresie polityki społecznej i prorodzinnej.

Grupą istotnie wpływającą na rozwój demograficzny oraz gospodarczy danego obszaru są osoby w wieku kreatywnym (25-34 lat). Grupa ta jest szczególnie istotna ze względu na wysokie prawdopodobieństwo założenia rodziny przez jej przedstawicieli w relatywnie niedługim czasie oraz wyboru „miejsca do życia”, rozumianego jako kwestię zakupu mieszkania oraz podjęcie stałej pracy. W 2020 roku udział ludności w wieku kreatywnym w stosunku do ludności ogółem w Gminie Bedlno wynosił 12,59%. W tym czasie średnia dla województwa łódzkiego wynosiła 12,64%, dla powiatu kutnowskiego – 12,17%, a dla grupy porównawczej – 12,93%. Między 2020 a 2024 rokiem udział osób w wieku 25-34 lata w strukturze ludności we wszystkich analizowanych jednostkach zmalał. W tym czasie wartość wskaźnika dla Gminy Bedlno wyniosła 11,65%, przy średniej dla województwa łódzkiego wynoszącej 11,23%, dla powiatu kutnowskiego – 10,62%, a dla grupy porównawczej – 11,98%. Gmina Bedlno odznacza się zatem niższą dynamiką spadku udziału omawianych osób w ludności ogółem na tle powiatu i województwa. Dodatkowo, ludność w wieku kreatywnym w gminie w 2024 roku stanowiła większą część społeczeństwa, niż miało to miejsce w tym czasie na obszarze całego powiatu oraz regionu.

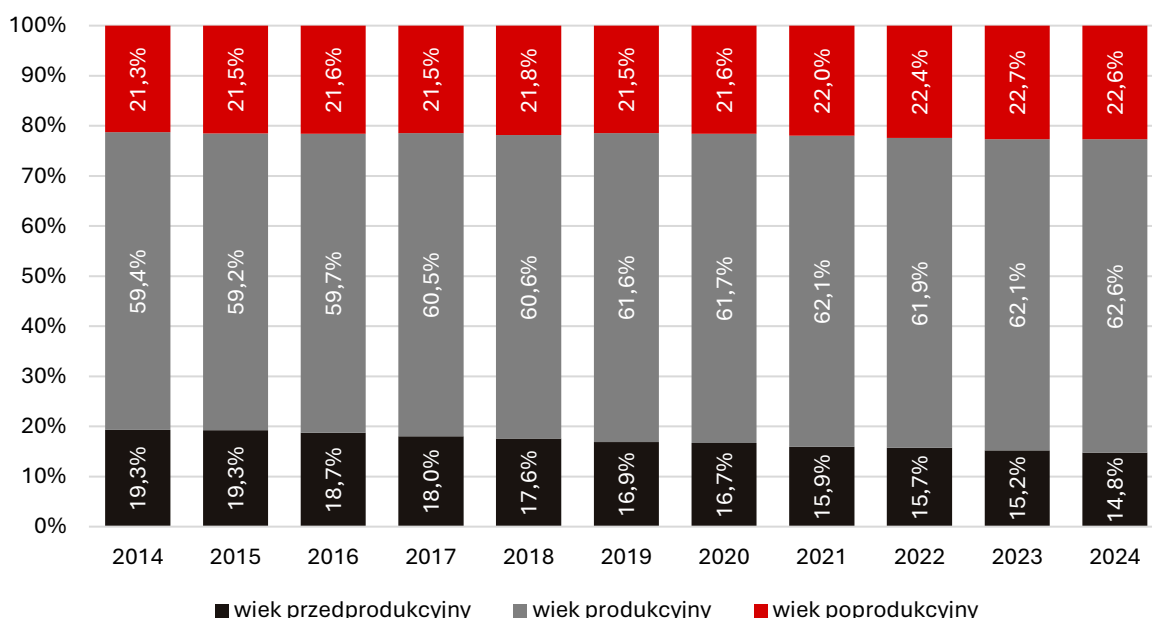
Obok osób w wieku kreatywnym równie istotną grupą, wpływającą na sytuację demograficzną i gospodarczą danego obszaru, są osoby w wieku poprodukcyjnym. Wysoki udział seniorów w danej społeczności wiąże się z koniecznością zwiększenia wydatków w takich obszarach jak zdrowie czy usługi społeczne oraz koniecznością dostosowania infrastruktury i sektora usług społecznych do ich potrzeb. W 2020 roku wskaźnik opisujący stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym przybrał dla Gminy Bedlno wartość 31,9%, a zatem poniżej średniej dla województwa łódzkiego (32,1%) i powiatu kutnowskiego (32,9%), ale powyżej średniej dla grupy porównawczej (30,69%). W 2024 roku natomiast jego wartość dla gminy wyniosła 35,5%, podczas gdy średnia dla województwa kształtowała się na poziomie 36,2%, dla powiatu – 37,9%, a dla grupy porównawczej – 33,47%. Gmina Bedlno odznacza się zatem niskim na tle powiatu i regionu poziomem obciążenia osobami w wieku poprodukcyjnym, w relacji do osób w wieku produkcyjnym. Jednocześnie wartość omawianego wskaźnika dla gminy była wyższa od średniej dla grupy porównawczej, złożonej z jednostek o zbliżonej charakterystyce. Jednocześnie dynamika wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie była poniżej średniej dla powiatu i województwa.

Tab. 21. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Bedlno w 2020 i 2024 roku na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2020	2024	dynamika	2020	2024	dynamika
województwo łódzkie	12,64	11,23	89%	32,10	36,20	113%
powiat kutnowski	12,17	10,62	87%	32,90	37,90	115%
Gmina Bedlno	12,59	11,65	93%	31,90	35,50	111%
średnia dla grupy porównawczej	12,93	11,98	93%	30,69	33,47	109%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2014-2024 w Gminie Bedlno zaszły istotne zmiany w strukturze demograficznej ludności według ekonomicznych grup wieku. W 2014 roku udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił 19%, w wieku produkcyjnym – 59%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 21%. W 2024 roku proporcje te uległy zmianie i kształtowały się odpowiednio na poziomie 15% dla ludności w wieku przedprodukcyjnym, 63% dla osób w wieku produkcyjnym oraz 23% dla populacji w wieku poprodukcyjnym. Zaobserwowane zmiany wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, wyrażający się spadkiem udziału najmłodszych grup wiekowych przy jednoczesnym wzroście odsetka osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Ryc. 22. Struktura ludności w Gminie Bedlno w latach 2014-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z prognozami demograficznymi Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2027-2037 przewiduje się spadek liczby mieszkańców Gminy Bedlno o 8%, co potwierdza utrwalający się trend depopulacyjny. Prognozowane zmiany wskazują na istotne przekształcenia w strukturze wieku ludności, obejmujące wyraźny spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym o 11% oraz szczególnie silne ograniczenie populacji w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata) o 17%. Jednocześnie przewiduje się nieznaczne zmniejszenie liczby osób w wieku poprodukcyjnym o 2%, przy jednoczesnym dynamicznym wzroście liczby mieszkańców w wieku powyżej 80 lat, który ma wynieść 26%. Prognoza ta wskazuje na pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa oraz wzrost udziału najstarszych grup wiekowych, co będzie miało istotne konsekwencje dla systemu usług społecznych, rynku pracy oraz lokalnej polityki rozwojowej.

4.2. Kapitał społeczny

Kapitał społeczny stanowi termin z pogranicza ekonomii i socjologii. Rozumieć go należy jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie, którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach i zaufaniu jednostek. Dzięki kapitałowi społecznemu, ludzie mogą osiągać większe korzyści ekonomiczne. Uważa się, że występuje silna korelacja pomiędzy poziomem kapitału społecznego, a produktywnością gospodarki.

Żłobki i przedszkola

Rola żłobków oraz przedszkoli w lokalnej społeczności polega na umożliwieniu rodzicom szybszego powrotu na rynek pracy, w związku ze zwolnieniem ich z konieczności sprawowania opieki nad dziećmi, a także na ich wzajemnej integracji, co korzystnie wpływa na budowanie kapitału społecznego.

Od maja 2021 roku na terenie gminy działa Gminny Żłobek w Bedlnie. Placówka oferuje miejsca dla 16 dzieci. Podstawowa opłata ponoszona przez rodziców za pobyt dziecka wynosi 1 500 zł miesięcznie. Żłobek czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00 – 15:30. W żłobku organizowane są wydarzenia i uroczystości, mające na celu integrację dzieci, rodziców i środowisk lokalnych. Wśród nich wymienić można m.in.: Dzień Babci i Dziadka, Bal Karnawałowy, Dzień Dziecka, Dzień Mamy i Taty czy Warsztaty Bożonarodzeniowe. Dzieci zapisane do żłobka uczestniczą okazjonalnie w warsztatach sensorycznych, kulinarnych, plastycznych oraz w organizowanych spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów.

Na terenie Gminy Bedlno zlokalizowanych jest siedem instytucji publicznych sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym dwa punkty przedszkolne oraz pięć oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Największa liczba dzieci uczęszcza do Oddziału Przedszkolnego w Szkole Podstawowej

w Bedlnie (50 os.), w którym działają dwie grupy o średniej wielkości 25 osób. Najdłużej w ciągu dnia czynne są: Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Bedlnie, Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Pleckiej Dąbrowie oraz Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Żeronicach, które działają w godzinach 7:00 – 16:00.

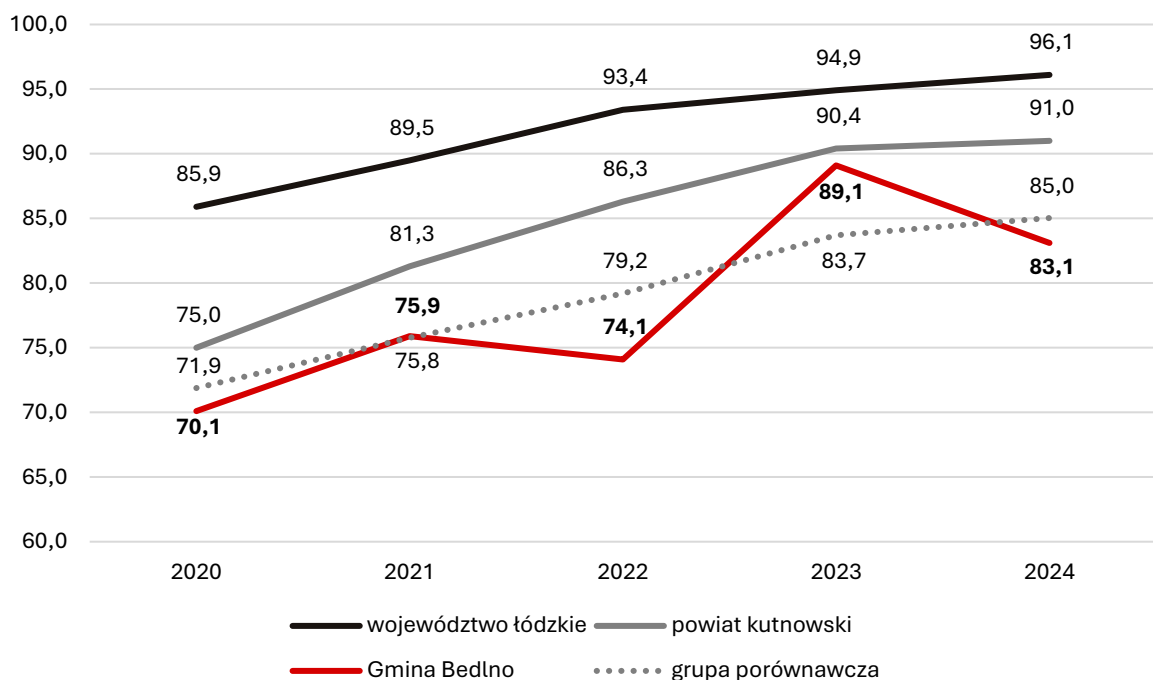
Tab. 22. Przedszkola na terenie Gminy Bedlno w 2025 roku

Lp.	Nazwa oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
1.	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Bedlnie	22	1	22	7.00 - 16.00
2.	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Pleckiej Dąbrowie	22	1	22	7:00 - 16:00
3.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Bedlnie	50	2	25	7:00 - 15:00
4.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Pleckiej Dąbrowie	13	1	13	8:00 - 13:00
5.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Szewcach Nadolnych	17	1	17	8:00 - 15:00
6.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Żeronicach	33	2	17	7:00 - 16:00
7.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Pniewie	3	1	3	8:00 - 13:00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Bedlno.

W Gminie Bedlno w roku szkolnym 2024/2025 miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w oddziale przedszkolnym wynosił 1 344,46 zł, a w punkcie przedszkolnym – 1 078,94 zł.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2020-2024 odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Bedlno kształtował się średnio na poziomie 78,5%, co oznacza, że pozostawał niższy niż średnie wartości odnotowane na poziomie województwa łódzkiego (92%), powiatu kutnowskiego (84,8%) oraz grupy porównawczej (79,1%). W analizowanym okresie najwyższy poziom wskaźnika osiągnięto w 2023 roku (89,1%), natomiast najniższy w 2020 roku (70,1%).

Ryc. 23. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Bedlno na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Szkoły

Dostęp do dobrej edukacji stanowi jeden z głównych filarów rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki. Jest to również czynnik szczególnie istotny dla rozwoju dzieci, a co za tym idzie – lokalnej społeczności. Szkoły, oprócz funkcji edukacyjnej, odpowiedzialne są również za kształtowanie postaw moralnych podopiecznych poprzez monitorowanie ich zachowań, angażowanie do pracy w grupach oraz tworzenie warunków do wzajemnej integracji i socjalizacji.

Na terenie Gminy Bedlno zlokalizowane są obecnie cztery szkoły podstawowe. Pod koniec sierpnia 2025 roku doszło do likwidacji Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Pniewie, ze względu na małą liczbę uczniów. Miejsca dla nich zostały natomiast zapewnione w placówkach w Bedlnie oraz w Pleckiej Dąbrowie.

Do szkół podstawowych na terenie Gminy Bedlno w roku szkolnym 2024/2025 uczęszczało łącznie 326 uczniów. Pod względem ich liczby największą placówką była w tym czasie Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Bedlnie, do której uczęszczało 122 uczniów, podzielonych na osiem oddziałów liczących średnio po piętnastu uczniów. Najmniej uczniów liczyła natomiast Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pniewie, do której uczęszczało 10 uczniów, podzielonych na cztery oddziały, liczących średnio trzy osoby. Najwięcej etatów nauczycielskich zatrudniała placówka w Bedlnie (21,92), a najmniej – szkoła podstawowa w Pniewie (9,14). W roku szkolnym 2024/2025 żadna z placówek na terenie gminy nie prowadziła zajęć w trybie zmianowym.

Tab. 23. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Bedlno w roku szkolnym 2024/2025

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa im św. Jana Pawła II w Bedlnie	122	8	15	21,92
Szkoła Podstawowa im. 37 Łęczyckiego Pułku Piechoty im. ks. J. Poniatowskiego w Pleckiej Dąbrowie	81	8	10	17,38
Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Walk nad Bzurą w Szewcach Nadolnych	50	8	6	12,75
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Żeronicach	63	8	8	15,92
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pniewie	10	4	3	9,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Bedlno

Istotnym czynnikiem determinującym jakość i funkcjonalność bazy dydaktycznej jest dostępność oraz liczba sal lekcyjnych, które bezpośrednio wpływają na warunki realizacji procesu kształcenia oraz możliwości organizacyjne placówek oświatowych. Największym zasobem infrastrukturalnym w tym zakresie dysponują Szkoła Podstawowa w Bedlnie (10 sal lekcyjnych) oraz Szkoła Podstawowa w Żeronicach (9 sal), podczas gdy pozostałe placówki wyposażone były w tym czasie w po 8 sal dydaktycznych. We wszystkich szkołach funkcjonują pracownie językowe, co świadczy o zapewnieniu podstawowego zaplecza do nauczania języków obcych, jednak brak jest klas o profilach specjalistycznych, takich jak oddziały dwujęzyczne, sportowe czy integracyjne, co może ograniczać możliwości różnicowania oferty edukacyjnej oraz rozwijania zainteresowań uczniów.

Na jakość bazy dydaktycznej istotny wpływ ma również zaplecze sportowe. Infrastruktura sportowa umożliwia uczniom rozwijanie swoich pasji z zakresu poszczególnych dyscyplin oraz stanowi czynnik promujący zdrowy tryb życia. Większość obiektów stanowiących zaplecze sportowe placówek edukacyjnych w gminie charakteryzuje się dobrym lub średnim stanem technicznym. Dostrzega się zatem konieczność kontynuacji działań ukierunkowanych na rozbudowę oraz modernizację istniejącej infrastruktury.

W warunkach postępującej cyfryzacji istotnego znaczenia nabiera poziom wyposażenia placówek oświatowych w sprzęt komputerowy, determinujący możliwości kształtowania kompetencji cyfrowych uczniów. Wszystkie szkoły na terenie Gminy Bedlno zapewniają dostęp do komputerów, przy czym najwyższy poziom wyposażenia odnotowano w Szkole Podstawowej w Bedlnie (60 szt.) oraz w Szkole Podstawowej w Szewcach (36 szt.), co wskazuje na zróżnicowanie potencjału technologicznego pomiędzy placówkami. Równocześnie istotnym aspektem funkcjonowania systemu oświaty jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniów, które w części szkół wzmacniane jest poprzez monitoring

wizyjny, a także odpowiednią organizację przestrzeni, w tym dostępność parkingów umożliwiających bezpieczne dowożenie dzieci. W każdej z placówek funkcjonują świetlice szkolne, pełniące istotną rolę opiekuńczą, jednak brak indywidualnych szafek dla uczniów może ograniczać komfort korzystania z infrastruktury szkolnej. System wsparcia uzupełniany jest przez dostęp do opieki pielęgniarzkiej oraz pomocy psychologicznej, co wskazuje na kompleksowe podejście do potrzeb zdrowotnych i rozwojowych uczniów.

Tab. 24. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Bedlno w 2025 roku

Nazwa szkoły:	SP w Bedlnie	SP w Pleckiej Dąbrowie	SP w Szewcach	SP w Żeronicach
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	10	8	8	9
Stan techniczny obiektów sportowych	sala gimnastyczna – średni, Orlik – średni	sala treningowa – dobry, boisko - średni	boisko wielofunkcyjne – dobry, bieżnia lekkoatletyczna – dobry	hala sportowa – dobry, Orlik – średni
Pracownie językowe	tak	tak	tak	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	60	24	36	29
Kamery - monitoring szkolny	tak	nie	nie	tak
Szafki dla każdego ucznia	nie	nie	nie	nie
Świetlice (godziny otwarcia)	7:00 - 8:00 oraz 13:00 - 16:00	13:00 - 16:00	godziny dostosowane do planu lekcji	7:00 - 8:00 oraz 13:00 - 16:00
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak	tak	tak
Gabinet pielęgniarki	tak	tak	tak	tak
Wsparcie psychologa	tak	tak	tak	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Urzędu Gminy Bedlno.

W latach 2021-2025 liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami „0” ulegała stałemu zmniejszeniu. W roku szkolnym 2021/2022 do placówek na terenie gminy uczęszczało łącznie 439 uczniów. W kolejnym roku liczba ta spadła do 402, następnie do 355, a w roku szkolnym 2024/2025 – do 344 uczniów. Jednocześnie przez większość analizowanego okresu liczba uczniów zamieszkujących obszar Gminy Bedlno, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin ulegała nieznacznym wahaniom i mieściła się w przedziale 52-54 osób. Do spadku ich liczby doszło dopiero w roku szkolnym 2024/2025, w którym 45 uczniów zamieszkujących Gminę Bedlno dojeżdżało do placówek zlokalizowanych poza jej obszarem.

Tab. 25. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Bedlno uczęszczająca do szkół na terenie Gminy w latach 2021-2025

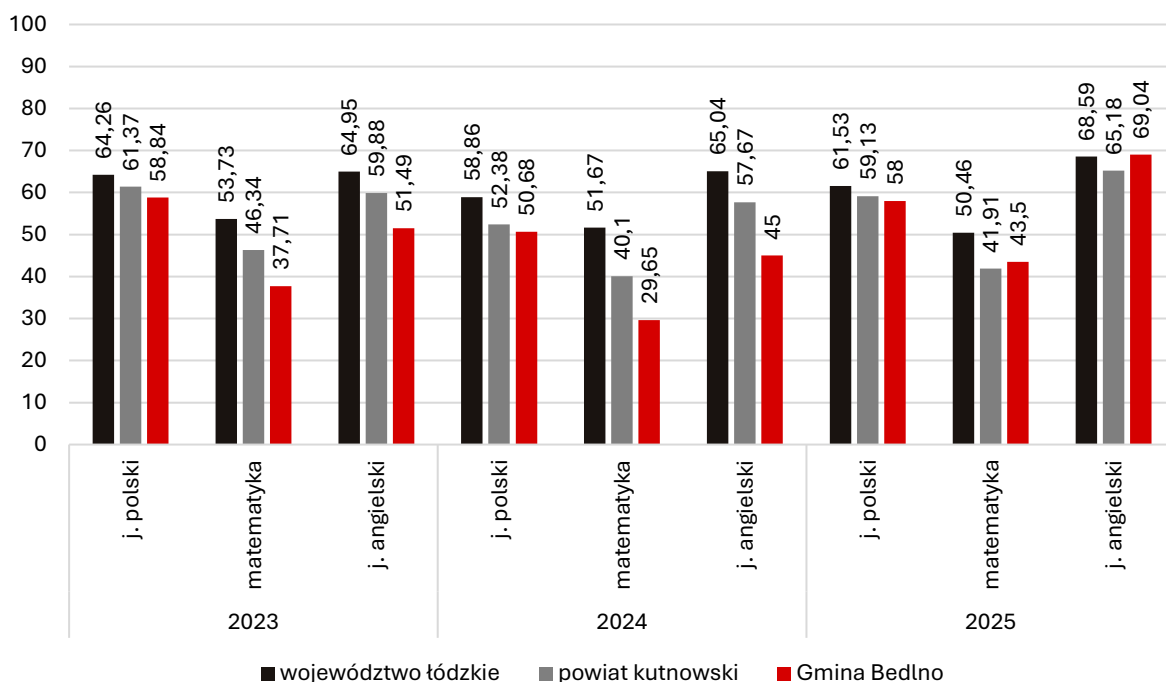
	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami „0”	439	402	355	344
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin	52	54	52	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Bedlno.

Podstawowym celem rozwoju edukacji oraz bazy edukacyjnej w danej jednostce jest zwiększenie jej skuteczności, rozumianej jako rozwój wiedzy i kompetencji uczniów. Najczęściej stosowaną formą weryfikacji ich postępów edukacyjnych są testy, egzaminy i sprawdziany wewnętrzne oraz zewnętrzne. Podstawowy test jakiemu poddawani są uczniowie szkół podstawowych w całej Polsce jest test ósmoklasisty, przeprowadzany pod koniec edukacji podstawowej. W celu zdiagnozowania efektów nauczania w szkołach podstawowych w Gminie Bedlno zdecydowano się na porównanie średnich wyników z egzaminu ósmoklasisty w gminie, powiecie kutnowskim oraz województwie łódzkim.

Uczniom podchodzącym do egzaminu ósmoklasisty w szkołach na terenie Gminy Bedlno największe trudności sprawiał egzamin z matematyki. Średnia ocen z tego egzaminu w latach 2023-2025 w Gminie Bedlno wyniosła 37%, podczas gdy średnia dla powiatu w tym czasie wyniosła 43%, a dla województwa – 52%. W Gminie Bedlno najniższe wyniki odnotowano w tym czasie w 2024 roku, w którym średnia dla całej gminy kształtowała się na poziomie 30%.

Zauważalnie mniejsze trudności uczniom w gminie sprawiał egzamin z języka polskiego i angielskiego. W latach 2023-2025 średni wynik z języka polskiego w Gminie Bedlno wyniósł 56%, przy średniej dla powiatu wynoszącej 57%, a dla województwa – 62%. W tym czasie w gminie najwyższy średni wynik z tego egzaminu odnotowano w 2023 roku (59%), a najniższy – w roku 2024 (51%). Z egzaminu z języka angielskiego natomiast średni wynik w analizowanym okresie w gminie wyniósł 55%, co było wartością poniżej średniej dla powiatu kutnowskiego (61%) i województwa łódzkiego (66%). Należy jednak zwrócić uwagę, że w 2025 roku średni wynik z omawianego egzaminu w Gminie Bedlno wyniósł 69%, co było wartością powyżej średnich dla powiat (65%) i województwa (niespełna 69%).

Ryc. 24. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Bedno w latach 2023-2025 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Łódź.

Istotnym czynnikiem wpływającym na edukację uczniów są wszelkie projekty edukacyjne, konkursy oraz oferowane wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami. W ostatnich latach w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Bedno realizowano/organizowano m.in. następujące:

- projekty i programy edukacyjne: Aktywna Szkoła/Aktywny Orlik, Podróże z klasą, Edukacyjna Sieć Antysmogowa, Bezpieczna Szkoła Krokodylka Tirka, Akademia Bezpiecznego Puchatka, #SuperKoderzy czy CodeWeek;
- konkursy: Konkurs Ortograficzny o Pióro Starosty Kutnowskiego, Międzyszkolny Konkurs Matematyczny Mistrz Rachunków, Konkurs Recytatorski „Pięknie być człowiekiem”, Ogólnopolski Konkurs „Mój Las”, Konkurs plastyczno-fotograficzny LOP Przyroda Twój Przyjaciel, Konkurs GOK w Bednie na Najpiękniejszą kartkę świąteczną, Powiatowy Festiwal Piosenki Religijnej Bedno, Festiwal Piosenki Żołnierskiej i Patriotycznej, Ogólnopolski konkurs Orzeł Matematyczny czy Konkurs literacki „Mój dom w Stupie”;
- formy wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami: dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów, indywidualizacja procesu nauczania, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia terapii pedagogicznej, zajęcia logopedyczne, gimnastyka korekcyjna, zajęcia o charakterze terapeutycznym, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,

terapia integracji sensorycznej, rehabilitacja ruchowa, terapia SI, TUS i Biofeedback.

Według danych zawartych w Raporcie o stanie Gminy Bedlno za rok 2024 średnioroczna liczba uczniów wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy wyniosła 22 osoby, z czego 10 stanowili uczniowie Szkoły Podstawowej w Bedlnie, 6 – SP w Pleckiej Dąbrowie, 3 – SP w Pniewie, 2 – SP w Żeronicach, a w 1 – SP w Szewcach Nadolnych.

Celem motywacji uczniów w gminie realizowany jest program stypendialny. Zgodnie z jego założeniami, stypendium Wójta Gminy Bedlno objęte są osoby odznaczające się osiągnięciami sportowymi lub szczególnymi wynikami w nauce. W roku szkolnym 2023/2024 wartość stypendium wynosiła 270 zł przypadające na jednego ucznia. W tym czasie programem objętych zostało 56 uczniów, a łączna wartość przyznanych nagród wyniosła 15 120 zł.

Tab. 26. Stypendia przyznane uczniom w roku szkolnym 2023/2024 w Gminie Bedlno

Szkoła	Za wyniki w nauce	Za osiągnięcia sportowe	Łączna kwota przyznanych stypendiów
SP w Bedlnie	11	17	7 560,00 zł
SP w Pleckiej Dąbrowie	9	2	2 970,00 zł
SP w Pniewie	1	0	270,00 zł
SP w Szewcach Nadolnych	7	6	3 510,00 zł
SP w Żeronicach	2	1	810,00 zł
Ogółem	30	26	15 120,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Bedlno za rok 2024.

W 2024 roku Gmina Bedlno poniosła wydatki na edukację i wychowanie w wysokości 12,7 mln zł, z czego blisko 7,9 mln zł wydatkowane było z subwencji oświatowej. Tym samym stopień pokrycia wydatków edukacyjnych gminy przez subwencję oświatową wyniósł w tym czasie 61,7%. Kolejnych 456,4 tys. zł (ok. 3,6% wydatków) pokryte zostało z dotacji celowych na oświatę. Pozostałe 4,4 mln pokryte zostało ze środków własnych Gminy Bedlno.

Z 12,7 mln zł wydanych w 2024 roku na oświatę przeszło 8,8 mln zł związane było z funkcjonowaniem szkół podstawowych (69% wydatków). Największe koszty poniesione zostały w tym czasie przez szkołę podstawową w Bedlnie (2,4 mln zł), a najmniej – przez placówkę w Pleckiej Dąbrowie (757 tys. zł). Na wydatki oświatowe związane z prowadzeniem szkół podstawowych składały się: wynagrodzenia i składniki od nich naliczone (blisko 84%), wydatki statutowe (ok. 13%), świadczenia na rzecz osób fizycznych (ok. 3%) oraz wydatki majątkowe (poniżej 1%). Przeliczając natomiast wydatki ponoszone z tytułu funkcjonowania szkół podstawowych przez średnioroczną liczbę

uczęszczających uczniów w 2024 roku otrzymano wskaźnik, którego najwyższą wartością charakteryzowała się placówka w Pniewie (65,8 tys. zł), co związane była z niską liczbą uczniów. Najniższą jego wartością odznaczała się natomiast szkoła w Bedlnie, w której średni koszt w przeliczeniu na jednego ucznia wyniósł 17,3 tys. zł.

Tab. 27. Wydatki oświatowe w Gminie Bedlno w roku 2024

Jednostka	Wydatki ogółem (zł)	Wynagrodzenia i składki od nich naliczone (zł)	Wydatki statutowe (zł)	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (zł)	Wydatki majątkowe (zł)	Średnia roczna liczba uczniów	Roczny koszt utrzymania 1 ucznia
SP w Bedlnie	2 441 174,38	2 029 248,17	331 148,94	80 777,27	0,00	117	17 344,00
SP w Pniewie	789 896,52	604 652,80	166 577,44	18 666,28	0,00	12	65 824,71
SP w Pleckiej Dąbrowie	757 433,29	1 514 079,10	179 830,16	63 524,03	0,00	78	22 531,20
SP w Szewcach Nadolnych	1 756 230,04	1 521 377,52	176 450,37	58 402,15	0,00	53	33 138,13
SP w Żeronicach	2 028 521,87	1 735 399,94	223 212,32	69 909,61	0,00	59	34 381,73
Urząd Gminy w Bedlnie	46 314,36	0,00	34 629,36	0,00	11 685,00	0	0,00
Ogółem	8 819 570,46	7 404 757,53	1 111 848,59	291 279,34	11 685,00	319	27 647,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Bedlno za rok 2024

W 2024 roku Gmina Bedlno realizowała inwestycję polegającą na kompleksowej modernizacji kompleksu oświatowo-sportowego w Szewcach Nadolnych, współfinansowaną ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład. Zakres przedsięwzięcia obejmował zarówno gruntowną modernizację energetyczną i techniczną budynku szkoły, w tym wymianę instalacji, zastosowanie odnawialnych źródeł energii oraz dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jak i budowę nowoczesnej infrastruktury sportowej.

W celu optymalizacji kosztów obsługi administracyjnej placówek edukacyjnych w Gminie Bedlno utworzone zostało Centrum Usług Wspólnych, którego siedziba mieści się w budynku Urzędu Gminy Bedlno.

Kultura, turystyka i sport

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego Gmina Bedlno stanowi część Turystycznego Obszaru Funkcjonalnego Doliny Bzury. Stanowi on

rozległy, w przeważającej mierze wiejski obszar o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych, którego kluczowym wyróżnikiem jest duży udział terenów objętych różnymi formami ochrony przyrody, w tym parków krajobrazowych, rezerwatów oraz obszarów Natura 2000. Szczególne znaczenie ma tu unikatowe bogactwo awifauny, sprzyjające rozwojowi turystyki ornitologicznej, a także zróżnicowany krajobraz doliny rzecznej, predysponujący obszar do rozwoju turystyki aktywnej, w tym kajakowej, rowerowej, pieszej i jeździeckiej. Istotnym elementem tożsamości obszaru jest silnie zakorzenione dziedzictwo kulturowe, koncentrujące się m.in. w Łowiczu oraz licznych obiektach zabytkowych reprezentujących różne epoki historyczne, od architektury romańskiej po zespoły pałacowo-parkowe. Sieć powiązań szlaków turystycznych o znaczeniu ponadregionalnym i europejskim integruje zasoby przyrodnicze i kulturowe, wzmacniając spójność funkcjonalną obszaru. Dodatkowy potencjał rozwojowy stanowią zasoby wód geotermalnych oraz funkcjonujące wydarzenia i produkty turystyczne, które przyczyniają się do budowy rozpoznawalności i atrakcyjności regionu w skali ponadlokalnej.

Gmina Bedno charakteryzuje się występowaniem licznych zespołów dworskich i pałacowych, ujętych w rejestrze zabytków województwa łódzkiego.

Tab. 28. Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego na terenie Gminy Bedno

Miejscowość	Zabytek
Bedno	- zespół pałacowy, 2 poł. XIX, 1920, nr rej.: 513 z 18.06.1979: - pałac - park
Ortów – Parcel	- kościół par. pw. Bożego Ciała, 1430, XVII, 1849, nr rej.: 26 z 8.07.1967 - kaplica grobowa Skarżyńskich, 1 poł. XIX, nr rej.: 393 z 8.07.1967
Plecka Dąbrowa	- kościół par. pw. Zwiastowania NMP, drewn., XVIII, XIX, nr rej.: 27 z 8.07.1967 - dzwonnica, drewn., nr rej.: 394 z 8.07.1967 - zespół dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 480 z 24.12.1978: - dwór - park
Pniewo	- zespół dworski, XIX-XX, nr rej.: 584 z 23.02.1988: - dwór - park
Ruszki	- zespół dworski, XIX/XX, nr rej.: 542 z 9.09.1980: - dwór, drewn.-mur. - park
Wojszyce	- zespół dworski, XVIII: - dwór, drewn., nr rej.: 396 z 8.07.1962 - park, nr rej.: 649 z 1.09.1994

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wykazu zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego prowadzonego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Należy podkreślić, że w gminie występują zabytki uznane za reprezentatywne w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2024-2027, którymi są: zespół pałacowy w Bednie oraz grodzisko stożkowate w Orłowie, będące zabytkiem archeologicznym.

Przez Gminę Bedlno i miejscowość Bedlno przebiega Szlak Rowerowy „W Centrum Polski”, o łącznej długości 232 km. Szlak ten stanowi pętlę obejmującą obszar od miasta Łódź na południu do miejscowości Łanięta, zlokalizowanej w północnej części regionu. Dodatkowo przez gminę przebiegają następujące szlaki:

- szlak rowerowy – „Szlak Bitwy nad Bzurą – okolice Kutna”,
- szlak konny – Łódzki szlak Konny,
- szlak samochodowy (niewyznakowany) – Szlak Zamków, prowadzący od reliktu zamku w Sobocie do zamku w Oporowie.

Działalność w zakresie kultury i sportu na terenie Gminy Bedlno realizowana jest przede wszystkim przez utworzony w 2010 roku Gminny Ośrodek Kultury w Bedlnie, który pełni funkcję głównej instytucji odpowiedzialnej za organizację i koordynację życia kulturalnego, a także przez funkcjonującą w jego strukturze Gminną Bibliotekę Publiczną, odpowiadającą za rozwój czytelnictwa i działalność edukacyjno-informacyjną. Oferta kulturalna gminy ma charakter szeroki i zróżnicowany, obejmując zarówno cykliczne warsztaty artystyczne (wokalne, taneczne, teatralne, plastyczne), jak i liczne wydarzenia o charakterze integracyjnym, edukacyjnym oraz promującym dziedzictwo lokalne, w tym konkursy, koncerty, przeglądy artystyczne czy wydarzenia oparte na tradycji ludowej. Szczególną rolę odgrywają inicjatywy związane z kultywowaniem folkloru i tożsamości regionalnej, w tym działalność czterech zespołów śpiewaczy oraz Dziecięco-Młodzieżowego Zespołu Pieśni i Tańca, a także wydarzenia o randze ponadlokalnej, takie jak Ogólnopolski Przegląd Kapel Ludowych im. Adama Radzywińskiego, dożynki gminne czy obchody świąt narodowych i historycznych, które integrują społeczność i wzmacniają więzi społeczne. Uzupełnieniem oferty są działania biblioteki publicznej, obejmujące organizację konkursów, wydarzeń edukacyjnych oraz rozwój zasobów czytelniczych, co sprzyja podnoszeniu poziomu kapitału kulturowego mieszkańców.

W zakresie kultury fizycznej i sportu gmina realizuje zadania zarówno poprzez utrzymanie infrastruktury sportowej, w tym boisk typu Orlik w Bedlnie i Żeronicach, jak i poprzez wsparcie organizacyjne oraz finansowe działalności klubów i stowarzyszeń sportowych. Oferta sportowa koncentruje się głównie wokół aktywności rekreacyjnej i amatorskiej, skierowanej przede wszystkim do dzieci i młodzieży, a jej istotnym elementem są turnieje sportowe oraz zajęcia prowadzone przez animatorów.

Na terenie Gminy Bedlno zarejestrowane są organizacje pozarządowe, których działalność związana jest z sportem i rekreacją. Wśród nich wymienić można Gminny Klub Sportowy w Bedlnie oraz Społeczne Towarzystwo Sportowe „Lechita”. Działalność GKS w Bedlnie koncentruje się na upowszechnianiu kultury fizycznej oraz aktywizacji mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Kluczowym obszarem pozostaje piłka nożna, uzupełniana przez rozwój innych dyscyplin, takich jak halowa piłka nożna, tenis stołowy

i teqball, co świadczy o dywersyfikacji oferty sportowej. Klub organizuje także wydarzenia sportowo-rekreacyjne oraz prowadzi działania związane z utrzymaniem infrastruktury sportowej, pełniąc istotną rolę w lokalnym systemie sportu. STS „Lechita” prowadzi natomiast sekcje sportowe o profilu strzeleckim i łuczniczym, realizując regularne treningi oraz uczestnicząc w zawodach o zasięgu regionalnym i krajowym.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo stanowi fundament stabilności i rozwoju. Zapewnia mieszkańcom poczucie ochrony, wpływa na ich zdrowie i dobrostan, sprzyja współpracy, angażowaniu się w życie wspólnoty oraz pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy i społeczny JST.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych Gminy.

Za zapewnienie bezpieczeństwa na terenie Gminy Bedlno odpowiadają funkcjonariusze z Komendy Policji w Żychlinie, podległej pod Komendę Powiatową Policji w Kutnie. Działalność policji z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa na terenie gminy koncentruje się na działalności prewencyjnej, głównie w postaci patroli oraz obchodów.

Zgodnie z danymi Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji na terenie Gminy Bedlno w 2025 roku stwierdzono 50 zdarzeń, z czego osiem stanowiły wypadki, na skutek których lekko rannych zostało siedem osób, ciężko rannych – jedna. Śmierć natomiast poniosły dwie osoby. Spośród zgłoszonych zdarzeń szesnaście dotyczyło najechanie na zaporę kolejową, siedem – najechania na zwierzę, a dziewięć zderzenia pojazdów bocznego lub tylnego. Do większości wypadków doszło na jezdni (27), ale część z nich miała miejsce również na strzeżonym przejeździe kolejowym (16), poboczu (4), skarpie lub rowie (2) oraz na parkingu lub placu (1). Według danych Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa zgłoszenia trafiające do policji dotyczą głównie przekraczania dozwolonej prędkości oraz dzikich wysypisk śmieci.

Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Bedlno odpowiadają również funkcjonariusze jednostki Państwowej Straży Pożarnej w Kutnie. W 2024 roku na terenie gminy wystąpiło 66 zagrożeń miejscowych, a poniesione na ich skutek straty miejscowe wyniosły 265,2 tys. zł. W tym czasie odnotowano natomiast 27 pożarów, w wyniku których wartość strat materialnych wyniosła 282 tys. zł³.

³ Raport o stanie Gminy Bedlno za rok 2024

W działaniach ratowniczo-gaśniczych Państwowa Straż Pożarna wspierana jest przez funkcjonujące lokalnie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. W Gminie Bedlno funkcjonuje dziesięć jednostek OSP, z czego jednostki w miejscowościach Mirostawice, Pniewo i Wola Kałkowa ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Tym samym dla wskazanych jednostek obszarem działania jest cały teren powiatu kutnowskiego. Jednostki OSP z Gminy Bedlno w 2024 roku brały udział w 193 akcjach, z czego 75 stanowiły pożary, 102 – miejscowe zagrożenia, a 16 okazało się być fałszywymi alarmami. Do największej liczby akcji wyruszali druhowie jednostek OSP Mirostawice i Pniewo.

Tab. 29. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Bedlno

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w KSRG	Udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych – pożary (2024 rok)	Udział w akcjach ratowniczych – miejscowe zagrożenia (2024 rok)
OSP Bedlno	Bedlno 28A	nie	6	10
OSP Dębowa Góra	Dębowa Góra 24	nie	0	0
OSP Mirostawice	Mirostawice 6	tak	29	38
OSP Orłów Kolonia	Orłów Kolonia 21A	nie	0	1
OSP Plecka Dąbrowa	Plecka Dąbrowa 101	nie	0	0
OSP Pniewo	Pniewo 12A	tak	21	42
OSP Tomczyce	Tomczyce 7A	nie	7	2
OSP Zatusin	Zatusin 13A	nie	2	0
OSP Wola Kałkowa	Wola Kałkowa 14A	tak	8	7
OSP Stradzew	Stradzew 23A	nie	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Bedlno, Raportu o stanie Gminy Bedlno za rok 2024 i danych Krajowego Rejestru Sądowego.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne

Gmina Bedlno należy do Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Rozwoju Gmin „Centrum”. Wskazane LGD zrzesza dwanaście gmin z obszaru powiatów kutnowskiego i łęczyckiego, o łącznej liczbie ludności 58,7 tys. os. Celem jej działalności jest wspieranie rozwoju obszarów wiejskich gmin zrzeszonych poprzez opracowanie i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju, zwiększania partycypacji społecznej, zachowanie i promocję dziedzictwa kulturowego oraz wymianę informacji. Dla LGD opracowana została Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2027 Stowarzyszenia Rozwoju Gmin „Centrum”, mającej na celu koordynowanie działań rozwojowych wśród gmin zrzeszonych. Dokument określa następujące cele strategiczne:

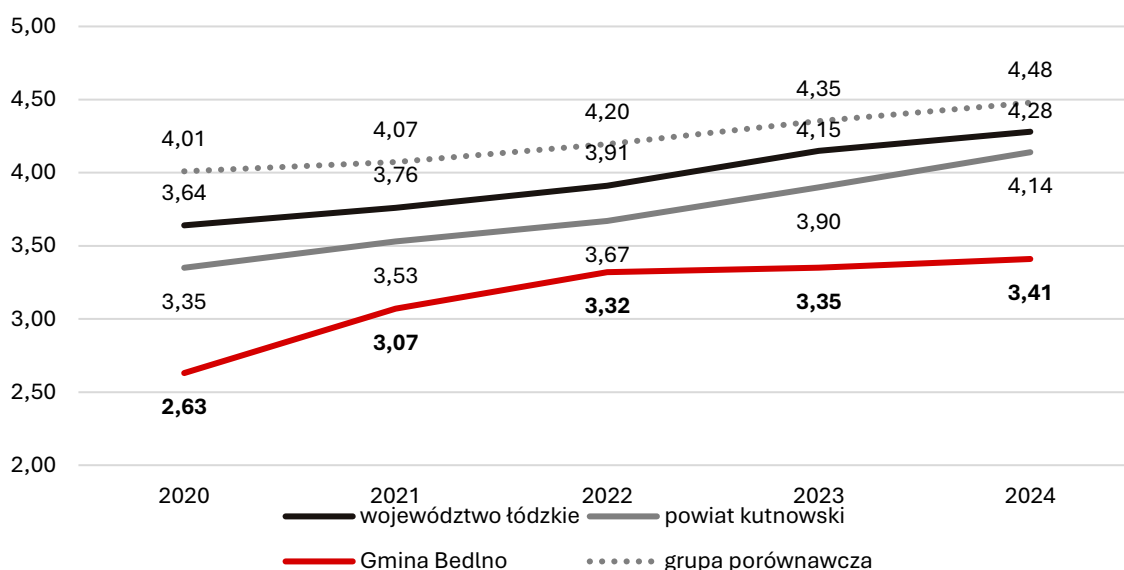
- wspólne działania na rzecz wyzwań klimatycznych – racjonalne zarządzanie zasobami naturalnymi i dbałość o środowisko,

- wspólne działania na rzecz budowania tożsamości lokalnej poprzez wykorzystanie i rozpowszechnianie potencjału kulturowego i turystycznego regionu,
- wspólne działania na rzecz budowania atrakcyjnej i przyjaznej przestrzeni do pracy i życia na terenach wiejskich regionu.

Jednym z elementów otoczenia wewnętrznego gminy są organizacje pozarządowe działające na jej obszarze. Ich liczba odzwierciedlać może także stopień zaangażowania społecznego w sprawy publiczne. W celu analizy stanu sektora NGO-sów (*ang. Non-governmental organization*) w Gminie Bedlno zdecydowano się na przeliczenie liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców oraz porównanie sytuacji Gminy z obszarem powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego oraz średnią dla grupy porównawczej.

W 2020 roku omawiany wskaźnik dla Gminy Bedlno przybrał wartość na poziomie 2,63, a zatem poniżej średniej dla województwa łódzkiego (3,64), powiatu kutnowskiego (3,35) oraz grupy porównawczej (4,01). We wszystkich analizowanych jednostkach wartość wskaźnika w kolejnych latach stale wzrastała. W 2024 roku w Gminie Bedlno odnotowano jego wartość na poziomie 3,41, podczas gdy średnia dla województwa wynosiła 4,28, dla powiatu - 4,14, a dla grupy porównawczej – 4,48.

Gmina Bedlno charakteryzuje się zatem na tle porównywanych jednostek niższą wartością omawianego wskaźnika. Dodatkowo, począwszy od 2023 roku widoczny jest trend wyhamowania dynamiki jego wzrostu.

Ryc. 25. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Bedlno na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych Krajowego Rejestru Sądowego w Gminie Bedno zarejestrowanych jest 21 stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji. Wśród nich przeważają jednostki OSP oraz kółka rolnicze.

Szczególną rolę w życiu społeczności lokalnych odgrywają koła gospodyń wiejskich (KGW). Jak wskazuje ustawa o kołach gospodyń wiejskich stanowią one dobrowolne, niezależne od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizację mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich. Odgrywają one również kluczową rolę w propagowaniu lokalnych tradycji i zwyczajów. Według danych Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich w Gminie Bedno działa dwanaście KGW:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Stanisławiczanki” w Stanisławicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Florianowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Pniewie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Zątusinie,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Młodzi Duchem” w Szewcach Nadolnych,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Mirosławicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Pleckowianki” w Pleckiej Dąbrowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich Polsko – Ukraińskie w Bedlnie,
- Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Garbowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich z Orłowa nad Bzurą,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Kwiaty Ziemi Orłowa-Kolonii”,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Katkowej.

Instrumentem służącym kształtowaniu polityki współpracy z organizacjami pozarządowymi jest program współpracy Gminy Bedno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z treścią programu na 2026 rok przedmiotem współpracy gminy z organizacjami jest zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców poprzez:

- zlecanie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
- konsultowanie z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowych tych organizacji, wspólne tworzenie systemowych rozwiązań ważnych problemów społecznych;
- inicjowanie i realizowanie, w tym z innymi organizacjami, wspólnych projektów partnerskich w ramach programów pochodzących ze środków Unii Europejskiej.

Zadania publiczne do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi obejmują natomiast następujące obszary: ochrona zdrowia, ratownictwo i ochrona ludności, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, nauka, ochrona środowiska, kultura fizyczna i sport, przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii oraz pomoc społeczną. Na realizację zadań z zakresu wskazanego w programie przewidziano środki pieniężne w kwocie 50 tys. zł.

4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna stanowi element istotnie wpływający na jakość życia oraz przewidywaną długość życia. Dostęp do dobrej opieki zdrowotnej wpływać może pozytywnie również na rozwój gospodarczy poprzez ograniczenie negatywnych skutków chorób i kontuzji oraz związane z tym zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród lokalnej społeczności. Mając na uwadze występujące w Polsce zjawisko starzenia się społeczeństwa służba zdrowia odgrywa też znaczną rolę w związku ze szczególnym popytem na jej usługi wśród seniorów.

Najbliższym szpitalem jest Kutnowski Szpital Samorządowy im. dr Antoniego Troczewskiego, zlokalizowany przy ul. Tadeusza Kościuszki 52 w Kutnie, do którego dojazd z Bedlna zajmuje ok. 20-25 minut. W Żychlinie znajduje się natomiast Podstacja Pogotowia Ratunkowego.

Na obszarze Gminy Bedlno działają cztery zakłady oferujące usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej:

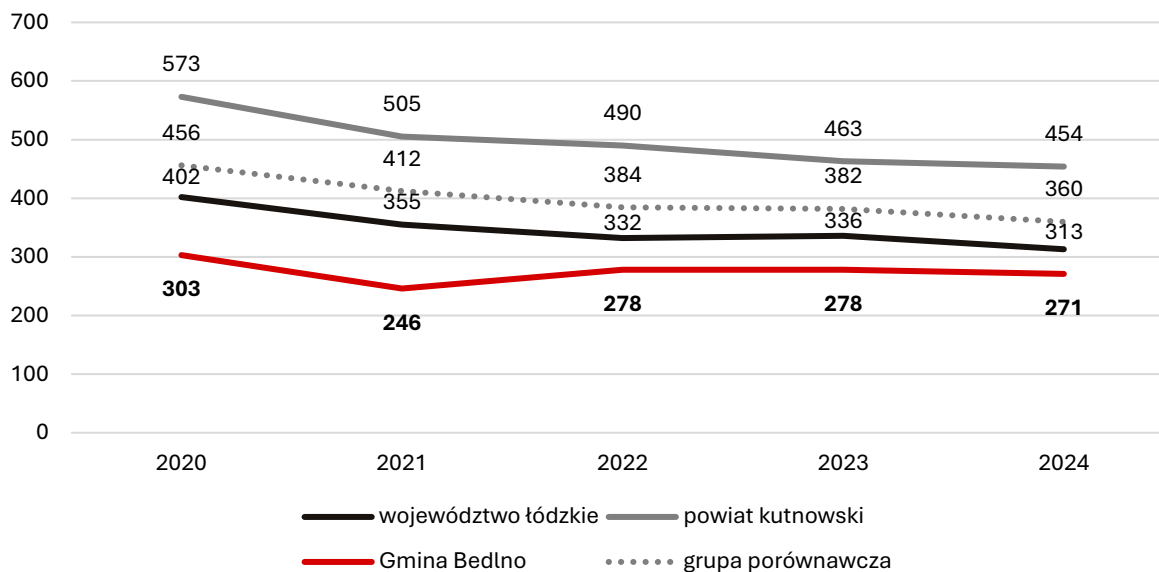
- NZOZ „INTER – MED” w Bedlnie,
- NZOZ „ARS – MEDICA” w Bedlnie,
- NZOZ „ARS – MEDICA” w Bedlnie filia Zątusin,
- NZOZ „Lux Medica” w Bedlnie.

Według danych BDL GUS na terenie Gminy Bedlno zlokalizowany jest jeden punkt apteczny.

Osoby zamieszkujące teren Gminy Bedlno mogą brać udział w badaniach specjalistycznych realizowanych przez podmioty medyczne, takich jak badania mammograficzne dla kobiet po ukończeniu 50 roku życia lub bezpłatne badania wzroku dla osób, które ukończyły 15. rok życia.

Gmina Bedlno odznacza się stosunkowo niską koncentracją osób korzystających z pomocy społecznej. W latach 2020-2024 wskaźnik opisujący liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności przybierał dla Gminy Bedlno wartości w przedziale od 303 do 246, w wyniku czego jego średnia wartość w całym

analizowanym okresie wyniosła 275. W analogicznym czasie średnia dla województwa łódzkiego wynosiła 348, dla powiatu kutnowskiego – 454, a dla grupy porównawczej 399.

Ryc. 26. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Bedlno na tle powiatu, województwa i grupy porównawczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację usług społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie (GOPS). Działalność Ośrodka ma charakter kompleksowy i wieloaspektowy, obejmując realizację szerokiego katalogu zadań z zakresu polityki społecznej, ukierunkowanych na wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. GOPS funkcjonuje jako jednostka budżetowa gminy, realizując zadania wynikające z licznych aktów prawnych, w szczególności ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw powiązanych, obejmujących m.in. wsparcie rodziny, system świadczeń rodzinnych, przeciwdziałanie przemocy czy pomoc osobom uprawnionym do alimentów. Jego działalność opiera się zarówno na udzielaniu świadczeń pieniężnych i rzeczowych, jak i na prowadzeniu pracy socjalnej, której celem jest aktywizacja beneficjentów oraz wzmacnianie ich zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym.

Kluczowym obszarem aktywności Ośrodka jest realizacja świadczeń z pomocy społecznej, obejmujących m.in. zasiłki stałe, okresowe i celowe, a także działania w zakresie dożywiania, pomocy materialnej dla uczniów oraz wsparcia osób wymagających opieki instytucjonalnej, w tym kierowania do domów pomocy społecznej. Istotną rolę odgrywa również realizacja programów rządowych i systemowych, takich jak „Posiłek w szkole i w domu”, dodatki ośłonowe czy bon energetyczny, które stanowią odpowiedź na aktualne wyzwania społeczno-ekonomiczne, w tym wzrost kosztów utrzymania i zjawisko ubóstwa energetycznego. Jednocześnie Ośrodek prowadzi

działania w zakresie wspierania rodzin i pieczy zastępczej, współfinansując pobyt dzieci w systemie opieki zastępczej oraz udzielając wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Istotnym komponentem działalności GOPS jest także obsługa systemu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, obejmująca zarówno wypłatę świadczeń, jak i prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. Równolegle realizowane są zadania z zakresu zabezpieczenia zdrowotnego mieszkańców, w tym przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ośrodek pełni również ważną funkcję w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewniając obsługę organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego oraz prowadząc działania interwencyjne i wspierające wobec rodzin dotkniętych przemocą.

Działalność GOPS w Bedlnie uzupełniana jest przez współpracę z innymi instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi, co pozwala na realizację programów pomocowych o szerszym zasięgu, takich jak pomoc żywnościowa czy inicjatywy społeczne. Całość działań Ośrodka wpisuje się w model zintegrowanej polityki społecznej, której celem jest nie tylko łagodzenie skutków problemów społecznych, ale również ich zapobieganie oraz wspieranie procesów integracji i usamodzielniania się mieszkańców.

W 2024 roku z pomocy społecznej na terenie Gminy Bedlno skorzystało 85 rodzin, w których żyło 135 osób. Do głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej należało w tym czasie bezrobocie oraz ubóstwo.

Tab. 30. Główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej w Gminie Bedlno w 2024 roku

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób objętych wsparciem
Ubóstwo	43	68
Bezrobocie	21	51
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	13
Wielodzietność	2	11
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	3	16
Długotrwała choroba	17	28
Alkoholizm	2	2
Niepełnosprawność	21	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bedlnie za okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 roku.

W zakresie pomocy społecznej w Gminie Bedlno wskazuje się na konieczność dalszego doskonalenia kompetencji pracowników socjalnych oraz organizowanie wsparcia

specjalistycznego dla rodzin⁴. Dodatkowo, w ramach opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bedlno na lata 2026-2032 przeprowadzono wśród mieszkańców gminy badanie, mające na celu zdiagnozowanie występowania podstawowych wyzwań. Analiza opinii mieszkańców Gminy Bedlno wskazuje na występowanie zróżnicowanych problemów społecznych, które obejmują zarówno uzależnienia, jak i zjawiska przemocy oraz nowe formy zagrożeń wynikające z postępującej cyfryzacji. W zakresie spożycia alkoholu zauważalna jest jego powszechność w życiu społecznym, przy jednoczesnym występowaniu zachowań ryzykownych, takich jak prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu czy incydentalne wykonywanie pracy w stanie nietrzeźwości, co świadczy o utrzymującym się zagrożeniu dla bezpieczeństwa publicznego. Problem narkotyków ma charakter marginalny, jednak jego obecność, szczególnie wśród młodszych grup, wskazuje na potrzebę działań profilaktycznych. Istotnym wyzwaniem społecznym pozostaje przemoc, zarówno w wymiarze domowym, jak i cyfrowym, przy czym szczególnie rozpowszechniona jest przemoc psychiczna oraz zjawisko cyberprzemocy, co odzwierciedla zmieniający się charakter zagrożeń społecznych. Jednocześnie obserwuje się niski poziom świadomości w zakresie uzależnień behawioralnych, przy jednoczesnym powszechnym i intensywnym korzystaniu z urządzeń elektronicznych, co może prowadzić do utrwalania niekorzystnych wzorców zachowań. Całość wskazuje na potrzebę wzmacniania działań edukacyjnych, profilaktycznych oraz wsparcia instytucjonalnego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy⁵.

Zasady gospodarowania mieniem komunalnym Gminy Bedlno określone zostały Wieloletnim Programem Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bedlno na lata 2021-2026, przyjętym na mocy uchwały nr XXV/208/21 Rady Gminy Bedlno z dnia 24 września 2021 r. Zgodnie z jego treścią, większość lokali będących częścią zasobu mieszkaniowego Gminy Bedlno charakteryzuje się średnim lub dostatecznym stanem technicznym. Zasób lokalowy gminy obejmuje przede wszystkim mieszkania komunalne, których liczba w latach 2020-2025 wahała się w przedziale od 24 do 28. Gmina Bedlno dysponowała również w tym czasie jednym mieszkaniem socjalnym.

Tab. 31. Liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Bedlno w latach 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszkań komunalnych	26	26	28	28	28	24
Liczba mieszkań socjalnych	1	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Bedlno.

⁴ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bedlnie za okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 roku

⁵ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bedlno na lata 2026-2032

Załącznik nr 2: Wzór ankiety

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Bedlno

Szanowni Państwo,

w związku z podjęciem prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Bedlno,
zwracamy się z prośbą o wypełnienie anonimowej ankiety.

Dziękujemy za udział w badaniu. Państwa opinie i uwagi pomogą zaplanować działania,
niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Oceń stopień rozwoju i/lub działalność Gminy i jej mieszkańców we wskazanych obszarach w skali od 1 do 5 poprzez wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli.

W przyjętej skali poszczególne liczby oznaczają następujące oceny: 1 – bardzo zła, 2 – zła, 3 – dostateczna, 4 – dobra, 5 – bardzo dobra. Możliwe jest także zaznaczenie odpowiedzi *Nie dotyczy/nie mam zdania*. Oceniane elementy zostały podzielone na sześć obszarów: społeczeństwo, gospodarka, środowisko i przestrzeń, infrastruktura techniczna, turystyka i rekreacja oraz edukacja i kultura.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO						
Oceniany element	Ocena					
	1	2	3	4	5	Nie dotyczy/ nie mam zdania
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja społeczna, inicjatywy oddolne)						
skuteczność działania pomocy społecznej						
dostęp do podstawowej opieki medycznej						
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, w tym dojazd						
dostępność miejsc w żłobku						
jakość opieki w żłobku						
wsparcie osób starszych (np. domy pomocy społecznej, kluby seniora)						
wsparcie osób niesamodzielnych (np. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)						

zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy						
bezpieczeństwo publiczne						
dostępność architektoniczna budynków administracji publicznej						
OBSZAR: GOSPODARKA						
Oceniany element	Ocena					
	1	2	3	4	5	Nie dotyczy/ nie mam zdania
atrakcyjność inwestycyjna						
możliwość uzyskania zatrudnienia						
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem						
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej						
funkcjonowanie transportu zbiorowego						
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami						
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)						
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej						
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym						
OBSZAR: ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ						
Oceniany element	Ocena					
	1	2	3	4	5	Nie dotyczy/ nie mam zdania
estetyka (czystość przestrzeni publicznych)						
jakość powietrza						
oferta działań wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)						
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających						
infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)						
świadomość ekologiczna mieszkańców						
system odbioru odpadów						
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)						
walory środowiska przyrodniczego						

rozwój odnawialnych źródeł energii						
OBSZAR: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA						
Oceniany element	Ocena					
	1	2	3	4	5	Nie dotyczy/ nie mam zdania
stan dróg						
mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)						
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem samochodów osobowych i ciężarowych						
jakość sieci wodociągowej						
dostępność szerokopasmowego Internetu						
OBSZAR: TURYSTYKA I REKREACJA						
Oceniany element	Ocena					
	1	2	3	4	5	Nie dotyczy/ nie mam zdania
atrakcyjność turystyczna						
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej						
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)						
poziom bazy gastronomicznej						
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych						
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywy dla transportu samochodowego)						
jakość istniejących ścieżek rowerowych						
jakość istniejących chodników						
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci						
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży						
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych						
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów						
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów						
OBSZAR: EDUKACJA I KULTURA						
Oceniany element	Ocena					
	1	2	3	4	5	Nie dotyczy / nie mam zdania

dostęp do edukacji przedszkolnej						
jakość edukacji przedszkolnej						
jakość infrastruktury przedszkolnej						
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych						
jakość edukacji w szkołach podstawowych						
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, itp.)						
dostępność do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)						
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach						
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach						
dodatkowa oferta w szkołach (koła zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia, itp.)						
organizacja dowozu dzieci do szkół						
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych						
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)						
działalność instytucji kultury (Gminny Ośrodek Kultury w Bedlnie)						
działalność i stan techniczny świetlic wiejskich						

Część II

Proszę o zaznaczenie 5 punktów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie w ciągu najbliższych lat.

- ☐ poprawa stanu infrastruktury drogowej (w tym m.in. nawierzchni dróg, przejść dla pieszych)
- ☐ poprawa/zapewnienie funkcjonowania transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa ścieżek rowerowych
- ☐ rozbudowa ciągów pieszych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- ☐ rozwój infrastruktury kulturalnej
- ☐ rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia uliczne)
- ☐ renowacja zabytków
- ☐ poprawa jakości obsługi mieszkańców i komunikacji z mieszkańcami
- ☐ budowa/modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ budowa/rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa/modernizacja świetlic wiejskich

- ☐ rozwój przedsiębiorczości: ułatwianie zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej (w tym ulgi)
- ☐ rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego
- ☐ poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ zwiększenie natężenia działań promocyjnych Gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ organizacja/zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impres, wydarzeń sportowych)
- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inny (jaki?)

Część III

Odpowiedz na pytanie, co mogłoby stać się wizytówką Gminy?

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna
- ☐ osoba niebinarna/nie chcę podawać

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Status zawodowy/zatrudnienie:

- ☐ uczeń/uczennica lub student/ka
- ☐ rolnik/rolniczka
- ☐ przedsiębiorca/przedsiębiorczyni
- ☐ osoba pracująca (poza rolnictwem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej)
- ☐ osoba bezrobotna
- ☐ emeryt/ka lub rencista/ka
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem Gminy
- ☐ nie jestem mieszkańcem Gminy

Załącznik nr 3: Tabela ewaluacyjna

Cel I:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				
Cel II:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				
Cel III:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				
Cel IV:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				